

Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana vidusskolā

Metodiskais materiāls

Atbildīgie par izdevumu:

Rudīte Hahele, Agnese Miļā, Ineta Upeniece

Recenzents

Austris Cābelis

Redaktore

Ilze Zeltkalne

Tehniskais redaktors

Viktors Perfiļjevs

Metodiskais materiāls "Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana vidusskolā" ir paredzēts skolotājiem, skolu direktoriem, direktoru vietniekiem izglītības jomā un citiem izglītības darbiniekiem.

Izdevums veidots, lai nostiprinātu skolotāju zināšanas un pārlicību par daudzveidīgām iespējām skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanā un savas darbības pašanalīzē.

Materiālu sagatavojuši Valsts izglītības satura centra speciālisti: Spodra Austruma, Inese Bautre, Natālija Buile, Sandra Falka, Ilze Kadiķe, Velga Kakse, Agra Kampuse, Rita Kursīte, Aiva Neimane, Eva Puriņa, Dace Saleniece un Viesturs Vēzis.

Metodiskais materiāls strukturēts trīs daļās:

- 1) formatīvās un summatīvās vērtēšanas atšķirības mācību procesā;
- 2) formatīvās vērtēšanas piemēri mācību priekšmetos;
- 3) summatīvās vērtēšanas piemēri mācību priekšmetos.

Šajā izdevumā atrodami gan formatīvās, gan summatīvās vērtēšanas darbu piemēri vispārējās vidējās izglītības šādos mācību priekšmetos: "Angļu valoda", "Ekonomika", "Filozofija", "Ģeogrāfija", "Informātika", "Kulturoloģija", "Latviešu valoda", "Latvijas un pasaules vēsture", "Mājsaimniecība", "Mūzika", "Sports", "Vācu valoda" un "Vizuālā māksla".

Eiropas Savienības struktūrfondu nacionālās programmas "Mācību kvalitātes uzlabošana dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos vidējā izglītībā" projekta "Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos" darba grupas izveidoja kārtējās vērtēšanas un nobeiguma vērtēšanas darbu piemērus "Fizikā", "Ķīmijā", "Bioloģijā", "Matemātikā" un "Dabaszinībās". Vērtēšanas materiāli "Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana. Bioloģijā. Fizikā. Ķīmijā. Matemātikā" ir visās Latvijas vidusskolās, un skolotāji tos jau izmanto savā mācību darbā. Minētajos izdevumos aprakstīti arī vērtēšanas metodikas jautājumi.

Šī izdevuma pārbaudes darbu piemēros izmantoti Valsts izglītības satura centra mājaslapā publicētie vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu programmu paraugi. Atkarībā no vērtēšanas mērķa pārbaudes darbu piemēros mācību priekšmeta programmas parauga vai mācību priekšmeta standarta prasības ne vienmēr minētas pilnībā.

Pirms doto pārbaudes darbu piemēru izmantošanas vēlams pārskatīt atbildēm atvēlēto vietu un, ja nepieciešams, papildināt ar jaunu darba lapu. Pārbaudes darbos skolēns uzrunāts vienskaitļa otrajā personā.

Ceram, ka izdevums palīdzēs rast idejas skolotājiem, veidojot mūsdienīgus, daudzveidīgus, ticamus, drošus, izziņas līmeņiem un skolēnu vecumposmam atbilstošus pārbaudes darbus.

Vēlam veiksmi!

Saturs

Ievads	5
Formatīvā vērtēšana	7
Summatīvā vērtēšana	11
Ievadvērtēšanas piemēri mācību priekšmetos	17
Kārtējās vērtēšanas piemēri mācību priekšmetos	60
Temata nobeiguma darbu piemēri mācību priekšmetos	95

Ievads

Latvijas skolās jau kopš 1992./1993. mācību gada skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanā tiek izmantota 10 ballu skala, labi pazīstams arī vērtējums "ieskaitīts"/"neieskaitīts", tomēr vēl arvien esošās diskusijas gan starp pedagogiem, gan sabiedrībā kopumā rāda, ka nepieciešams izvērsts skaidrojums, kā mērķtiecīgāk izmantot formatīvo un summatīvo vērtēšanu mācību procesā. Valsts izglītības satura centra (VISC) speciālisti šajā izdevumā piedāvā pārbaudes darbu piemērus, kas skolotājam varētu noderēt ierosmei pārbaudes darbu veidošanā un mācību procesa organizēšanā.

Vērtēšanas jautājumi ir aktuāli gan starp pedagogijas zinātniekiem, gan sabiedrības diskusijās ne tikai Latvijā, bet visur pasaulē. 1997. gadā ISEC izdotajā metodiskajā materiālā "Kā labāk?" vērtēšanas speciālists Emīls Liepiņš skaidro mūsdienīgas vērtēšanas mērķus, vērtēšanas iedalījuma veidus, pārbaudes darbu mērķus, sniedz Blūma taksonomijas detalizētu skaidrojumu. Autors raksta, ka "...veidojošā vērtēšana mudinās skolēnus atklāt savas kļūdas – tas ir mācīšanās process".

Analizējot starptautisko vērtēšanas ekspertu pētījumus (piemēram, *P. Black. The Nature and Value of Formative Assessment for Learning*), jāsecina, ka aizvien vairāk uzmanības tiek pievērsts vērtēšanas mērķiem – "...pirmā vērtēšanas prioritāte ir veicināt skolēnu mācīšanos". Kanādas eksperte Feja Braunlī (*Faye Brownlie*) aicina pirms jebkuras vērtēšanas atbildēt uz jautājumu, kam vērtēšanā iegūtā informācija ir vajadzīga. Eksperte skolotājiem iesaka plašāk izmantot vērtēšanu, lai mācītos, proti, formatīvo vērtēšanu. Tā ir vērtēšana, kura notiek nepārtraukti, un tai ir viens galvenais mērķis – mācīšanās uzlabošana.

Līdzīgi secinājumi ir 2003. gadā veiktā starptautiskā pētījuma *Self – Evaluation in the Global Classroom* ekspertiem. Šajā pētījumā piedalījās Lielbritānijas, Čehijas, Vācijas, Zviedrijas, Japānas, Dienvidāfrikas un Dienvidkorejas skolēni (vecumā no 13 līdz 15 gadiem) un skolotāji. Pētījumā tika analizēti novērtēšanas, pašvērtēšanas un motivācijas jautājumi skolās. Autori (*MacBeath, Sugimine*) uz jautājumu skolēniem, vai tie ir veikuši pašvērtēšanu mācībās, 75% gadījumu saņēma atbildi, ka skolēni nav par to pat domājuši. Iepriekš minētais vēlreiz apliecina, ka mācību procesa veiksmīgā organizācijā būtisks laiks ir jāvelta jautājumiem par mācīšanās un skolēnu sasniegto rezultātu novērtēšanu. Vērtēšana ir process, kura pamatjautājumiem jābūt šādiem:

- Kas man (gan skolēnam, gan arī skolotājam) izdodas?
- Kas vēl neizdodas?
- Ko darīt tālāk?

Eiropas kopīgajās pamatnostādņēs valodu apguvei apkopoti 26 dažādi vērtēšanas veidi un definēti trīs vērtēšanas pamatjēdzieni: ticamība, drošums un praktiskums. Vērtēšanas procedūra tiek uzskatīta par ticamu tad, "...ja tā saturiski vērtē to, kas būtu jāvērtē". Pieņemot lēmumu par skolēna veikumu, kas tiks vērtēts ar "ieskaitīts" vai "neieskaitīts", jādomā, cik precīzs un skaidrs ir šis lēmums. Cik precīzi un nepārprotami ir uzdevumu formulējumi un kritēriji. Jādomā par to, kas tiek vērtēts un kā tiek vērtēts.

Arī Ministru kabineta 2008. gada 2. septembra noteikumos Nr. 715 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem" precizēti vērtēšanas pamatprincipi:

- prasību atklātības un skaidrības princips – skolēna zināšanas, prasmes un attieksmes vērtē atbilstoši valsts vispārējās vidējās izglītības standartā noteiktajiem mācību priekšmetu standartiem;

- sasniegumu summēšanas princips – vērtē, summējot skolēna sasniegumus obligātā mācību satura apgūvē;
- vērtējuma atbilstības princips – pārbaudījumos dot iespēju apliecināt savas zināšanas, prasmes un attieksmes visiem izziņas līmeņiem atbilstošos uzdevumos, lai nodrošinātu adekvātu un objektīvu vērtējumu;
- vērtējuma noteikšanai izmantoto veidu dažādības princips – mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto rakstiskas, praktiskas, mutiskas un kombinētas pārbaudes formas;
- vērtējuma obligātuma princips – skolēnam nepieciešams iegūt vērtējumu visos izglītības programmas mācību priekšmetos un valsts pārbaudījumos, izņemot tos mācību priekšmetus un valsts pārbaudījumus, no kuriem skolēns ir atbrīvots;
- regularitātes princips – skolēna mācību sasniegumus vērtē regulāri, lai pārliecinātos par skolēna iegūtajām zināšanām, prasmēm un attieksmēm.

VISC speciālisti ir definējuši vērtēšanas pamatjautājumus, kuri jārisina mūsu izglītības sistēmā:

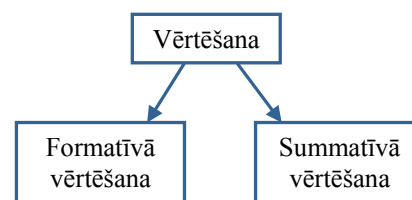
- Kā organizēt mācību procesu, lai informāciju (atgriezenisko saikni) iegūtu gan skolēns, gan skolotājs un to uzlabotu?
- Kā daudzveidīgi, objektīvi un atbilstoši izziņas līmeņiem novērtēt skolēnu sasniegumus?

Atbildes uz šiem jautājumiem varēsiet atrast šajā metodiskajā materiālā.

Formatīvā vērtēšana

Kādi ir vērtēšanas uzdevumi skolā?

Vienmēr pirms jebkuras vērtēšanas ir jāatbild uz jautājumiem – kam būs vajadzīga vērtēšanā iegūtā informācija? Vai iegūtā informācija ļauj saprast, ko darīt tālāk, un vai tā ir atskaite par paveikto? Piemēram, kā stāsta Kanādas eksperte Feja Braunlī, mācoties slēpot no kalna, slēpošanas instruktors var teikt: „..labi noslēpoji..”, „..ļoti slikti noslēpoji..”, „..turi nūjas tā..”, „..iesēdies vairāk ceļos..”. Kāda instruktora atbilde būs vērtīgāka? Protams, tā, kas dod padomu, lai zinātu, kā pilnveidot savas slēpošanas prasmes.

Līdzīgi arī skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanai ir divi galvenie uzdevumi: uzlabot mācību procesa kvalitāti un efektivitāti (formatīvā vērtēšana) un izmērīt skolēna sasniegumus (summatīvā vērtēšana).

Kas ir formatīvā vērtēšana?

Formatīvo vērtēšanu pedagoģiskajā literatūrā latviešu valodā apzīmē ar šādiem jēdzieniem – veidojošā, attīstošā vērtēšana.

Formatīvajai vērtēšanai vienmēr ir diagnosticējošs mērķis – tās ir visas aktivitātes, ko veic skolēni un skolotājs, lai iegūtu informāciju par mācīšanu un mācīšanos.

Formatīvā vērtēšana nav mehānisms, lai piespiestu skolēnus mācīties, bet ir palīgs skolēnam, jo atgriezeniskā saikne ir vajadzīga uzreiz mācību stundā.

Formatīvās vērtēšanas nozīmei skolās uzmanību pievērš daudzas valstis. Vismaz 19 Eiropas Savienības valstis izstrādā vērtēšanas politiku un apraksta procesu formatīvās vērtēšanas veicināšanai.

Kādi ir formatīvās vērtēšanas uzdevumi?

Skolēna mācīšanās sasniegumu noteikšana, lai tos uzlabotu.

Mācību procesa norises, mācību mērķa, izmantoto mācību metožu savstarpējās atbilstības saskaņošana.

Skolēna pašvērtēšanas un atbildības veicināšana.

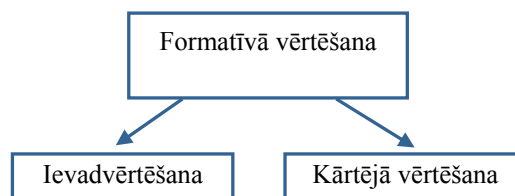
Kāpēc nepieciešama formatīvā vērtēšana?

Daudzos pētījumos uzsvērts, cik svarīgi mūsdienīgā mācību procesā, proti, formatīvajā vērtēšanā, iesaistīt skolēnu. Nepietiek ar tradicionālo pieeju – skolotājs ierosina, skolēns atbild, skolotājs sniedz atgriezenisko saiti. Aktuāla pieeja ir šāda: skolēns jautā, precizē, ierosina, komentē, gūst atgriezenisko saiti un saprot, ko un kā jāmācās tālāk. Būtiski, ka skolēns un skolotājs pārdomā to, kas notiek un kāpēc notiek stundā, ko skolēns tieši šajā stundā tiešām iemācījās, nevis tikai dzirdēja un tūlīt pēc stundas aizmirs. Svarīgi ir saprast, ka formatīvā vērtēšana mudina skolēnus atklāt savas veiksmes un arī neveiksmes – tas ir nepārtraukts mācīšanās process, kas notiek ik stundu.

Vēlreiz jāakcentē trīs būtiskas lietas: pirmkārt, skolēnam atgriezeniskā saite nepieciešama uzreiz mācību stundā, otrkārt, atgriezenisko saiti var izteikt kā mutisku komentāru par paveikto, var uzrakstīt kā komentāru par paveikto un to var konstatēt skolēns pats. Treškārt, šajā vērtēšanas procesā nav nepieciešams iesaistīt trešās personas – atgriezeniskā saite ir nepieciešama vispirms skolēnam, tad viņa skolotājam. Ja vecākus interesē informācija par to, kas notiek konkrētajā stundā, viņi to var iegūt sarunās ar savu bērnu vai, piemēram, sarunās ar klases audzinātāju vai priekšmeta skolotāju, vai kopā ar savu bērnu pārskatot viņa darba mapes un pierakstu klades. Tātad formatīvās vērtēšanas izmantošana maina mācību procesu – tas no autoritāra kļūst demokrātisks – skolēni paši nosaka sev mācīšanās uzdevumus, analizē, izvērtē un secina par savu darbu.

Kādi ir formatīvās vērtēšanas veidi?

Formatīvās vērtēšanas veidi ir ievadvērtēšana un kārtējā vērtēšana, kas konstatē skolēna zināšanu un prasmju apguves virzību.

Kā skolotājs iegūst informāciju formatīvajai vērtēšanai?

To var iegūt ikdienas novērojumos un frontālās sarunās ar skolēniem, skolēnu atbildēs uz jautājumiem mācību laikā, no skolēnu stundas un mājas darba, skolēnu veiktajos pārbaudes darbos un testos, individuālās sarunās ar skolēniem, no skolēnu mācīšanās un izaugsmes darbu mapēm, skolēnu atbildēm dažādās aptaujās u. c.

Kādas vērtēšanas formas var izmantot formatīvajai vērtēšanai?

Mācību sasniegumu vērtēšana var tikt organizēta mutvārdu, rakstveida, praktiskā vai kombinētā formā. Vērtēšanā izvēlas daudzveidīgus metodiskos paņēmienus atbilstoši mācību procesā izmantotajām mācību metodēm, piemēram, novērošana, saruna, aptauja, uzdevumu risināšana, darbs ar tekstu, laboratorijas darbs, eksperiments, demonstrējums, vizualizēšana, individuāls vai grupas projekts, eseja, referāts, diskusija, darbu mape, mājas darbs. Tāpat skolotājs izmanto strukturētu novērošanu mācību procesā, t. i., atbilstoši iepriekš izveidotiem kritērijiem. Piemēram, vērtējot grupu darbu vai pētnieciskā laboratorijas darba eksperimentālo daļu, to nemaz nav iespējams citādāk veikt.

Kas ir ievadvērtēšana?

Ievadvērtēšanu organizē mācību gada vai temata sākumā skolēna zināšanu un prasmju pārbaudei, kurai ir diagnosticējošs mērķis (piemēram, skolotājs sāk mācīt klasi, kuru iepriekš nav mācījis, vai uzsākot mācības vidusskolā, vai uzsākot jaunu tematu, aktualizējot skolēnu iepriekšējo pieredzi). Ievadvērtēšanā skolotājs var izmantot daudzveidīgas formas (rakstiskas, mutiskas, praktiskas un kombinētas) – tā var būt aptauja, saruna, praktisks darbs vai rakstisks darbs, tests u. c. Ievadvērtēšanai ir nozīme skolotāja darba plānošanā. Ievadvērtēšanā neizliek vērtējumu "ieskaitīts"/"neieskaitīts" vai arī ballēs. Visbiežāk tie ir skolotāja secinājumi – kā vislabāk uzsākt un virzīt mācību procesu konkrētajā klasē, kādi ir skolēnu priekšstati par tematu. Ievadvērtēšanā arī skolēns aktualizē savu iepriekšējo pieredzi, secina un pieņem lēmumus par savu mācīšanos.

Kas ir kārtējā vērtēšana?

Kārtējā vērtēšana ir neatņemama mācību stundas sastāvdaļa, kurā skolēni un skolotājs iegūst atgriezenisko saiti. Tā ir informācijas apmaiņa starp skolēnu–skolotāju un skolēnu–skolēnu. Kārtējās vērtēšanas mērķis ir iegūt informāciju par mācīšanos un to izmantot mācību uzlabošanai, sekmēt skolēnu mācīšanos un mācību motivāciju, rosināt skolēnu interesi, veicināt atbildību un pašvērtēšanas prasmes. Arī kārtējā vērtēšanā skolotājs var izmantot ļoti daudzveidīgas formas (rakstiskas, mutiskas, praktiskas un

kombinētas), piemēram, stundas laikā tie ir jautājumi un atbildes vai uzdevumi. Tos pārbaudot, skolotājs un skolēni konstatē risinājumu ceļu, kļūdas, pārrunā tos, uzlabo. Tie ir pašvērtēšanā un savstarpējā vērtēšanā gūti secinājumi. Kārtējā vērtēšanā var izmantot aprakstošo vērtējumu vai "ieskaitīts"/"neieskaitīts", bet nekādā gadījumā vērtējumu ballēs.

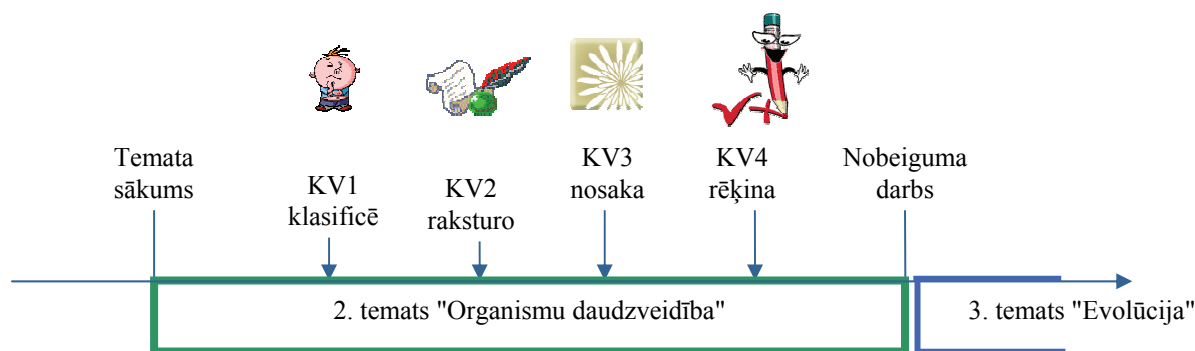
Kā veido kārtējās vērtēšanas darbus?

Kārtējās vērtēšanas darbs veidojams uz vienu konkrētu skolēnam sasniedzamu rezultātu no mācību priekšmeta programmas, kura apguve ir nepieciešama turpmākā temata izpratnei.

Kārtējās vērtēšanas darbu veido tā, lai dotu ātru atgriezenisko saiti. Tam parasti pakārto darba uzbūvi un iekļauto uzdevumu veidus. Ieteicamais kārtējās pārbaudes izpildes laiks ir 5–15 minūtes.

Aplūkosim piemēru, kā tas notiek mācību procesā. 10. klasē mācību priekšmetā "Bioloģija", apgūstot otro tematu "Organismu daudzveidība", skolēnam jāklasificē augi un dzīvnieki atbilstoši sistemātiskajai piederībai, jāraksturo augu valsts un dzīvnieku valsts tipi, ņemot vērā to galvenās pazīmes, jāmacās strādāt ar noteicējiem, jāaprēķina organismu skaitu parauglaukumā u. tml.

Šīs prasmes skolēns apgūst pēctecīgi un kārtējā vērtēšanā pārliecinās par sasniegto rezultātu, saprotot, kas vēl jāmacās (skatīt attēlu). Kārtējo vērtēšanu skolotājam iespējams organizēt dažādi, piemēram, stundā var noskaidrot, vai skolēni ir apguvuši prasmi klasificēt. To konstatē, izpildot konkrētu uzdevumu un tūlīt to pārrunājot. Tā tiek iegūta atgriezeniskā saikne gan skolēnam, gan skolotājam. Tikai temata noslēgumā vērtējama skolēna izpratne par visu tematu kopumā. Kārtējās vērtēšanas galvenā jēga ir vērtēšana, lai mācītos.

KV1	kārtējā vērtēšana – konstatē prasmi klasificēt augus un dzīvniekus atbilstoši sistemātiskajai piederībai	Vērtējums var būt "ieskaitīts"/ "neieskaitīts" vai aprakstoši
KV2	kārtējā vērtēšana – konstatē prasmi raksturot pēc galvenajām pazīmēm	
KV3	kārtējā vērtēšana – konstatē prasmes darbā ar noteicēju	
KV4	kārtējā vērtēšana – konstatē prasmes aprēķināt organismu skaitu parauglaukumā	
ND	nobeiguma darbs – vērtē izpratni par visu tematu kopumā – strukturēts pārbaudes darbs, kurā pārbauda būtiskākos sasniedzamos rezultātus	Atzīme 10 ballu skalā

Kārtējo vērtēšanu, kuras mērķis ir uzlabot mācību procesa kvalitāti, varētu salīdzināt ar kleitas šūšanas laikā veikto pielaiķošanu. Mēs taču neprasām, lai laikošanas pirmajā reizē kleita būtu gatava, jo šuvēja vēl mēra, precizē un uzlabo savu darbu. Iespējams, ka ar vienu laikošanas reizi nepietiek. Tikai tad, kad kleita tiešām ir uzšūta, mēs varam to novērtēt.

Kādu vērtējumu skolēns iegūst formatīvajā vērtēšanā?

Formatīvajā vērtēšanā vērtējums ir aprakstošs (vislabāk mutiski), pasakot skolēnam komentārus vai ieteikumus stundas laikā. Vērtējot aprakstoši, ir iespējams sniegt gan kvalitatīvu, gan kvantitatīvu skolēnu darba analīzi vārdos vai rakstos. Vērtētājs var būt gan skolotājs, gan skolēns, veicot pašvērtēšanu vai savstarpējo vērtēšanu. Nav nekādas jēgas pēc nedēļas vai vēl ilgāka laika paziņot skolēnam, ko viņš mācību stundā nebija izpratis vai zinājis, jo tā stunda jau sen pagājusi.

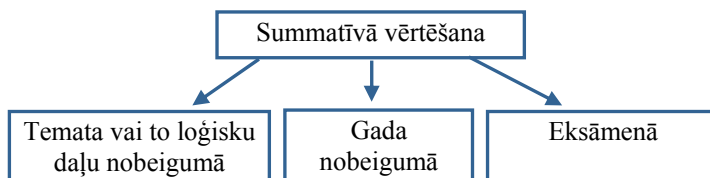
Aprakstošais vērtējums nepieciešams, lai skolēns iegūtu informāciju, ko darīt tālāk, citādāk. Piemēram, skolēns mācās strādāt ar mikroskopu un pagatavot mikropreparātu. Skolotājs novēro, kā skolēniem veicas, palīdz, konsultē skolēnus darbā. Atgriezeniskā saite nepieciešama tūlīt darba veikšanas laikā, nevis nākamajā stundā.

Atsevišķos gadījumos skolotājs formatīvajā vērtēšanā var lietot rakstveida vērtējumu, izsakot to ar "i" un "ni", kad skolēns apguvis kādu būtisku mācību priekšmeta programmas sasniedzamo rezultātu. Tā kā formatīvajā vērtēšanā neizmanto balles, tad tai nav nekāda sakara ar sekmības motivāciju.

Summatīvā vērtēšana

Kas ir summatīvā vērtēšana?

Summatīvā jeb apkopjošā vērtēšana ir vērtēšana temata vai tā loģisku daļu beigās. Tās mērķis ir noskaidrot skolēna zināšanu un prasmju kvantitāti un kvalitāti.

Kāds ir summatīvās vērtēšanas uzdevums?

Summatīvās vērtēšanas uzdevums ir novērtēt skolēna sasniegumus. Summatīvā vērtēšana apstiprina noteikta prasību līmeņa sasniegšanu, norāda skolotājam un skolēnam, kā apgūts mācību saturs konkrētā tematā vai tā loģiskā daļā. Vērtējums tiek izteikts ballēs.

Summatīvā vērtēšana un tās mērķi ir tie, kurus vislabāk pazīst vecāki un pārējās sabiedrības lielākā daļa. Summatīvā vērtēšana parāda veiksmes un neveiksmes attiecībā uz mācību mērķiem, bet tā ne vienmēr sniedz atgriezenisko formatīvo saikni, kuru var izmantot turpmākajā mācīšanas un mācīšanās procesā.

Kāpēc summatīvā vērtēšana ir nozīmīga?

Vērtējuma izteikšana 10 ballu skalā ir ļoti atbildīgs uzdevums, jo tam ir liela loma skolēnu turpmākajā dzīvē, piemēram, tas ļauj viņam konkurēt darba tirgū, iekļūt nākamās izglītības pakāpes mācību iestādē. To lieto arī skolēnu mācību sasniegumu salīdzināšanai. Iegūtais vērtējums var ietekmēt skolēna pašvērtējumu, viņa interesi par izglītību. Nosakot vērtējumu, skolotāji uzņemas lielu atbildību. Tādēļ viņiem jānodrošina vistaisnīgākais vērtējums, vēl jo vairāk tāpēc, ka atzīmi bieži nosaka tikai viens cilvēks – mācību priekšmeta skolotājs.

Summatīvā vērtēšana ir arī valsts pārbaudes darbi. Šajā gadījumā vērtējums tiek izteikts ballēs vai līmeņos.

Summatīvā vērtēšana notiek arī centralizētajā eksāmenā. Skolēns, kurš ieguvis kaut vai vienu punktu centralizētajā eksāmenā, saņem sertifikātu, kur norādīts viņa iegūtais līmenis eksāmenā un procenti par katru daļu. Centralizēto eksāmenu iegūtie līmeņi nav salīdzināmi ar vērtējumu ballēs, jo līmeņu veidošanā tiek izmantota normatīvās vērtēšanas pieeja.

Ar ko pēc būtības atšķiras formatīvā vērtēšana no summatīvās vērtēšanas?

Formatīvā vērtēšana	Summatīvā vērtēšana
Mērķis ir uzlabot mācību procesu.	Mērķis ir konstatēt vai izmērīt rezultātu.
Notiek mācību laikā.	Notiek temata vai temata loģiskas daļas, gada vai izglītības pakāpes noslēgumā.
Pārbauda, kā apgūta viena vai divas mācību priekšmeta programmas prasības jeb sasniedzamais rezultāts.	Pārbauda svarīgākās mācību priekšmeta programmas vai standarta prasības (sasniedzamos rezultātus).

Formatīvā vērtēšana	Summatīvā vērtēšana
Ietverti uzdevumi no viena vai diviem izziņas līmeņiem.	Ietverti uzdevumi visos izziņas līmeņos.
Izpildāmi 5–15 minūtēs.	Izpildāmi 30–40 minūtēs vai ilgākā laikā.
Ātri novērtējami.	Vērtēšana prasa ilgāku laiku.
Vērtē aprakstoši, "i"/"ni".	Vērtē ballēs vai līmeņos.
Skolēni iepriekš nav jāinformē, jo tas ir darbs stundā.	Skolēni jāinformē iepriekš.
Informācija nepieciešama galvenokārt skolēniem un skolotājiem.	Informācija nepieciešama skolēniem, skolotājiem, vecākiem un sabiedrībai.
Vērtēšana, lai mācītos	Mācīšanās rezultātu vērtēšana

Vai retāk vērtēs ar ballēm nekā ar "i"/"ni"?

Skolēna mācību sasniegumi ir atkarīgi no zināšanu noturīguma, no spējas vispārināt, sasaistīt kopā tematā mācīto vienā veselumā. To skolēns var izdarīt, apgūstot tematu vai temata daļu. Kopbilde neveidojas, ja tiek atprasīts katrs sākums. Ļoti bieža skolēnu vērtēšana desmit ballu skalā rada milzīgu stresu un pārslodzi. Jāatceras, ka vidusskolā skolēns apgūst vismaz 15 mācību priekšmetus. Ja skolēnam ir tikai trīs nobeiguma darbi semestrī katrā priekšmetā, tad kopā semestrī viņam ir 45 nobeiguma darbi, t. i., 10–12 darbi katru mēnesi. Kas tad ir svarīgāk – mācīties vai nepārtraukti atskaitīties par padarīto? Citu valstu pētījumi rāda, ka skolās pārāk daudz laika velta zināšanu pārbaudei, bet pārāk maz mācīšanai. Piemēram, dabaszinātņu mācību priekšmetos stundu skaits Latvijā ir lielāks nekā daudzās valstīs, bet rezultāti starptautiskajos pētījumos ir ļoti viduvēji. Vai viens no iemesliem nav arī šī biežā vērtēšana ballēs?

Kā veido temata nobeiguma pārbaudes darbus?

Temata nobeiguma darbi ir summatīvās vērtēšanas darbi. Tie jā sagatavo vērtēšanai 10 ballu skalā.

Lai pārbaudes darbu būtu iespējams vērtēt desmit ballu skalā, tam jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- skolēnam jābūt iespējai demonstrēt zināšanas un prasmes visos izziņas līmeņos;
- darbam jābūt ticamam;
- darbam jābūt drošam.

Veidojot pārbaudes darbus, skolotāji visbiežāk izvēlas Blūma taksonomijas izziņas līmeņus.

Pedagogu prakse liecina, ka sešu līmeņu ļoti precīza ievērošana ir apgrūtināta, ne vienmēr iespējams izveidot atšķirības starp uzdevuma soļiem, piemēram, kurā solī ir otrais līmenis (prasme demonstrēt, kā iegūtā informācija ir saprasta) un kurā jau trešais līmenis (izmanto iegūtās zināšanas jaunā situācijā, problēmu risināšanā).

Lai veiksmīgāk varētu veidot pārbaudes darbus, šajā izdevumā un projekta "Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos" izveidotajā materiālā piedāvāti trīs izziņas līmeņi, kas apvienoti pēc būtības, bet neatšķiras pēc satura no Blūma piedāvātajiem sešiem izziņas līmeņiem (skatīt tabulu).

Izziņas līmenis	Skolēns	Mācīšanās raksturojums	Pārbaudes darbu uzdevumi	Iegūstamo punktu skaits attiecībā pret %
Iegaumēšanas un sapratnes līmenis	Atceras, atpazīst, iegaumē, nolasa, definē, sameklē, pievieno utt.	Reproduktīva mācīšanās (zināšanu un noteiktu procedūru atcerēšanās, atpazīšana, elementārprasmes).	Pārbauda noteiktu procedūru atcerēšanos, mācītu zināšanu atcerēšanos.	20–25%
Zināšanu lietošanas līmenis	Atlasa, organizē, sakārto, apraksta, paskaidro saviem vārdiem, atrisina, lieto, klasificē utt.	Interpretējoša mācīšanās (izskaidrošana, zināšanu lietošana standartsituācijā).	Pārbauda mācītas teorijas lietojumu standartsituācijā vai kontekstā. Izpilda uzdevumus, kuru risināšanas paņēmienus skolēns zina no prakses un mācītā.	40–50%
Produktīvās (radošās) darbības līmenis	Pamato, pierāda, nosaka cēloņus, attīsta, modelē, sintezē, analizē, izveido, izvērtē, izspriež, argumentē, risina problēmas utt.	Produktīva mācīšanās (radoša un vērtējoša darbība).	Pārbauda augstākā līmeņa izziņas prasmes. Risina uzdevumus, kuri skolēnam ir iepriekš nezināmi, kuru izpildei nepieciešama iepriekšējo zināšanu lietošana, analīzes un sintēzes prasmes, kopsakarību veidošana starp tām, vērtējoša darbība, ietverot zināšanu lietošanu nestandarta situācijā.	15–20%*

* Mākslas jomas mācību priekšmetos radošās darbības līmenis var būt pat 70–100%.

Darbs ir drošs, ja, atkārtojot mērījumu, iegūst tādus pašus rezultātus. Darbs ir ticams, ja tajā vērtē to, ko mācīja un cik laika tika patērēts mācību procesā katram tematā sasniedzamajam rezultātam.

Kāds ir labs temata nobeiguma pārbaudes darbs?

Ir vairākas pazīmes, pēc kurām var novērtēt pārbaudes darbu:

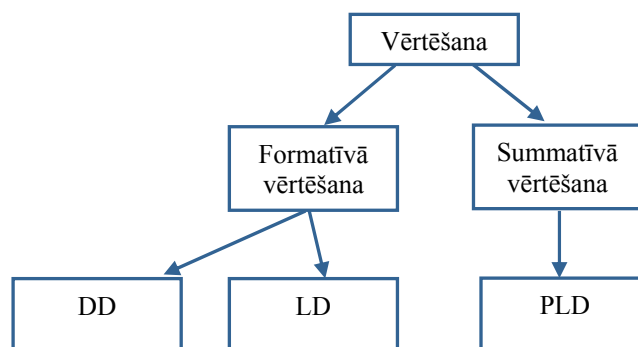
- atbilst mācību priekšmeta standarta prasībai un (vai) mācību priekšmeta programmas sasniedzamajiem galvenajiem rezultātiem;
- uzdevumi ir saistīti ar reālo dzīvi un skolēnam nozīmīgām problēmām;
- darba izpildei skolēnam ir atvēlēts pietiekami daudz laika;
- sastādīts trīs izziņas līmeņos, kuru proporcijas ir ievērotas;
- ir ticams un drošs;
- tajā izmantoti daudzveidīgi uzdevumi;
- var salīdzināt skolēnu rezultātus;
- precīzi izstrādāti vērtēšanas kritēriji;
- atbilst skolēnu vecumam.

Mācību gada sākumā, veidojot tematisko plānu, ieteicams skolās skolotājiem pārrunāt vairākus vērtēšanas jautājumus. Piemēram, vienoties par vairākos mācību priekšmetos izmantotu vērtēšanas metodisko

paņēmienu (eseja, diskusija, projekta darbi utt.) kopīgiem vērtēšanas kritērijiem. Lai skolēniem būtu zināmi vienoti kritēriji, nevis latviešu valodā vieni, bet bioloģijā citi un psiholoģijā vēl citi, kopīgos kritērijus var papildināt ar mācību priekšmetam specifiskām prasībām. Piemēram, rakstot eseju "Vēsturē" un "Latviešu valodā", "Vēsturē" noteikti viens no kritērijiem būs pareizu vēsturisko faktu lietošana, bet "Latviešu valodā" – pareizrakstības ievērošana.

Kā vērtē laboratorijas darbus un demonstrējumus?

Izšķir trīs veidu eksperimentālos darbus: laboratorijas darbi (LD), demonstrējumi (DD) un pētnieciskie laboratorijas darbi (PLD). Ievērojami atšķiras informācijas daudzums, ko skolēns saņem laboratorijas darbā un pētnieciskajā laboratorijas darbā. Laboratorijas darbā ir sniegta darba izpildei nepieciešamā teorija, ierīču saraksts un pat darba gaita. Tā mērķis ir apgūt konkrētas prasmes, izpildot darba uzdevumu. Laboratorijas darbi ir mācību procesa sastāvdaļa un var tikt vērtēti aprakstoši vai ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Vērtēšana notiek mācību procesā, un skolēni stundas laikā uzzina, kā ir apguvuši šīs prasmes un kā uzlabot savu darbu.

Pētnieciskajā laboratorijas darbā skolēns saņem situācijas aprakstu, bet pats izvirza hipotēzi, izvēlas ierīces, plāno darba gaitu, veic mērījumus un izdara aprēķinus, kā arī raksta darba izvērtējumu un secinājumus. Pētnieciskā laboratorijas darba patstāvības pakāpe ir daudz augstāka. Šajos darbos skolēns var parādīt savas prasmes un izpausties arī radošā līmenī.

Tā kā pētnieciskais laboratorijas darbs atbilst visām summatīvā pārbaudes darba prasībām, tad to vērtē 10 ballu skalā.

Kā izliek vērtējumu?

Summatīvo pārbaudījumu skolotājs veido atbilstoši visiem trim izziņas līmeņiem un būtiskākajiem tematā sasniedzamajiem rezultātiem, kā arī veido vērtēšanas kritērijus un vērtējuma skalu. Ir vismaz divas pieejas, kā izlikt vērtējumu: kriteriālā un normatīvi kriteriālā. Lai iegūtu vērtējumu ballēs, pārbaudījuma uzdevumi vispirms tiek vērtēti punktos atbilstoši kritērijiem. Tādu vērtēšanu sauc par kriteriālo vērtēšanu. Proti, skolotājam, iepriekš iepazīstinot skolēnus ar vērtēšanas kritērijiem un skalu, ir jābūt pārliecinātam, ka tieši šie kritēriji un skala atbilst skolēnu prasmēm.

Veidojot summatīvos pārbaudījumus, ieteicams izmantot ne tikai rakstiskas formas darbus, bet arī mutvārdu, praktiskas un kombinētas pārbaudes formas.

Skola no skolas atšķiras gan skolēnu sastāva, gan sava materiālā nodrošinājuma, gan citu iemeslu dēļ. Tāpēc, veidojot vērtēšanas skalu, jāņem vērā konkrētās klases skolēnu spējas.

Starptautiskie eksperti iesaka izmantot šādu vienkāršu metodi. Ja iegūto punktu diapazons ir pietiekami plašs (iegūto punktu skaits atsevišķiem skolēniem ir neliels, bet citiem – tuvu maksimumam), tad visus darbus var sakārtot 10 kaudzītēs punktu pieaugšanas secībā. Katra kaudzīte atbilst noteiktai ballei (no 1 līdz 10).

Skolotājs var noteikt divas nozīmīgākās robežas: starp 3 un 4 ballēm un starp 8 un 9 ballēm. Minimālo punktu skaitu, kas atbilst vērtējumam 4 balles un 9 balles, skolotājs nosaka atbilstoši skolēnu sasniegumiem. Tikai pēc tam nosaka punktu robežas katrai ballei. Tādu vērtēšanu sauc par normatīvi kriteriālo vērtēšanu. To ieteicams izmantot, ja skolēnu skaits ir pietiekami liels (vairāk par 50–60).

Semestra vērtējumu izliek, ņemot vērā summatīvajos pārbaudījumos iegūtos vērtējumus. Vērtējumi "ieskaitīts" un "neieskaitīts" ir mācību procesa sastāvdaļa, nevis pārbaude, un tie var ietekmēt vērtējumu

vienas balles robežās. Piemēram, vērtējums "ieskaitīts"/"neieskaitīts" ir būtisks, nosakot skolēna semestra vai gada atzīmi, piemēram, ja izšķiras atzīme starp "5" vai "6".

Vai skolēniem atļaut pārrakstīt temata nobeiguma darbu?

To nosaka katras skolas izveidotā un apstiprinātā mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība.

Pārbaudes darbu var pildīt visi skolēni, kas uz to ieradušies, neatkarīgi no mācību stundu apmeklējumiem un rezultātiem iepriekšējā mācību darbā. Parasti nobeiguma darbus nepārraksta. Pārbaudes darbam jāgatavojas pirms pārbaudes, nevis pēc tās. Ja skolēns bijis slims vai piedalījies ārpuskolas neatliekamajos pasākumos, tad līdz nākamajam temata nobeiguma darbam skolotājs dod iespēju pildīt citu variantu. Ja skolēns nav darbu pildījis bez attaisnojoša iemesla vai nav ieguvis nevienu punktu, tad sekmju uzskaites žurnālā liekams "nav vērtējuma".

Ir skolas, kurās atļauj pārrakstīt temata nobeiguma darbus skolēniem, kuri ieguvuši nepietiekamu vērtējumu, bet neatļauj pārrakstīt skolēniem ar citu vērtējumu, piemēram, 8 – ļoti labi. Tas rada skolēniem nevienlīdzīgu situāciju.

Ja visai klasei nobeiguma vērtēšanas darbā ir vāji rezultāti, tad jāmeklē cēloņi – varbūt skolotājs nav pratis izveidot atbilstošu pārbaudes darbu vai skolēni nav apguvuši tematā sasniedzamos rezultātus, vai arī mācību procesā nav notikusi formatīvā vērtēšana. Iespējams, izvēlētās mācību metodes šiem skolēniem ir bijušas neatbilstošas.

Kur vēl var iegūt informāciju par vērtēšanu?

Latviski ir atrodamā diezgan plaša metodiskā literatūra un piemēri formatīvajai un summatīvajai vērtēšanai. Ar vērtēšanu skolotāji tiek iepazīstināti arī tālākizglītībasursos.

Ievadot meklēšanas programmā *Google* atslēgas vārdus *formative assessment* vai *summative assessment*, var iegūt ļoti plašu materiālu par šiem vērtēšanas veidiem angļiski.

Dabaszinātņu un matemātikas projekta darba grupas izveidoja kārtējās vērtēšanas un nobeiguma vērtēšanas darbu piemērus "Fizikā", "Ķīmijā", "Bioloģijā", "Matemātikā" un "Dabaszinībās". Šie darbi ir visās Latvijas vidusskolās, un skolotāji tos izmanto mācību procesā.

Ieteicamie informācijas avoti

1. **Betels, Dž.** *Ievads pārbaudes darbu statistikā. Palīgs skolotājiem.* Rīga, 2003.
Aprakstīta pārbaudes darbu un testelementu statistiskā analīze.
2. **Betels, Dž.** *Rokasgrāmata pārbaudes darbu veidotājiem.* Rīga, 2003.
Aprakstīts, kā veidot pārbaudes darbu programmu, izskaidroti uzdevumu veidi, struktūra un raksturojums, uzdevumu izveide un vērtēšana.
3. **Black, P.** *The Nature and Value of Formative Assessment for Learning.* London, 2004.
Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
4. **Black, P., Wiliam, D.** *Assessment and Classroom Learning. A review of 25 years of World Wide Research on Formative Assessment.* London, 1998.
Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
5. **Black, P., Wiliam, D.** *Inside the black box: Raising standards through classroom assessment.* *Phi Delta Kappan*, 80(2), 139–148. (1998).
Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
6. **Hahele, R.** *Pašnovērtējums mācību procesā.* Rīga, 2006.
7. **Hahele, R., Cābelis, A.** *Pētnieciskās darbības vērtēšana.* Skolotājs, Nr. 6, 2008.
8. **Hahele, R., Cābelis, A.** *Vērtēšana dabaszinātņu mācību priekšmetos.* Skolotājs, Nr. 5, 2008.

9. **Harlen, W.** *Enhancing Inquiry through Formative Assessment*. San Francisco, California, 2003. Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
10. *Informācija par 10 ballu skalas vērtēšanas sistēmas elementa "ieskaitīts/neieskaitīts" ieviešanu Izglītības un zinātnes ministrijas 1999. gada 6. oktobra rīkojuma Nr. 525. 3. punkta izdošanas pamatojums*. Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
11. **Liepiņš, E.** *Kā labāk?* Laikraksta "Izglītība" pielikums "Vispārējā izglītība" 1997. gada 4. decembrī.
12. *Pamatizglītības mācību priekšmetu standartu ieviešana. Atbalsta materiāli skolotājiem. Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana*. IZM, ISAP, 2004.
Aprakstīti vērtēšanas veidi (pēc mērķa un vietas mācību procesā) un pamatprincipi, kritēriju izveide, vērtēšanā izmantojamās metodes un paņēmieni (piemēram, savstarpējā vērtēšana, pašvērtēšana, darbu mape, pārbaudes darbi).
13. *Pārbaudes darbi. Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana pamatskolā. Metodiskais līdzeklis*. IZM, ISEC, 2005.
Aprakstīti vērtēšanas teorētiskie aspekti (vērtēšanas nozīme un vieta mācību procesā, vērtēšanas veidi, metodikas izvēle un vērtējuma atspoguļošana) un sniegti kārtējās vērtēšanas un nobeiguma vērtēšanas piemēri visos mācību priekšmetos pamatskolā. Pielikumos aprakstīta kritēriju un kriteriālo karšu veidošana un attieksmju vērtēšana.
14. *Pētījuma materiāls*.
Pieejams: www.atvertaskola.iac.edu.lv/gramatas/petijumi_viedokli/petijuma_materials.xls
15. **Rust, Ch.** *Purposes and principles of assessment*. The Oxford Centre for Staff and Learning Development Oxford Brookes University, 2002. Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
16. *Projekts "Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģijas priekšmetos." 3.1. burtnīca "Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšana. Bioloģija 10. klase. Dabaszinības 10. klase. Fizika 10. klase. Ķīmija 10. klase. Matemātika 10. klase."* ISEC, 2008.
17. **Stiggins, R.** *Assessment for Learning: A Key to Motivation and Achievement*. Indiana, 2006. Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.
18. **Watkins, A.** *Assessment in Inclusive Settings: Key Issues for Policy and Practice*. Odense, Denmark: European Agency for Development in Special Needs Education, 2007. Materiāls pieejams internetā. Elektroniskā adrese nav pastāvīga.

Ievadvērtēšanas piemēri mācību priekšmetos

Latviešu valoda 10. klase

Temats "Vārds – valodas vienība".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 15 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns apguvis pamatizglītībā paredzētos leksikoloģijas jautājumus.

Ievadvērtēšanas darbs veidots, ņemot vērā pamatizglītības mācību priekšmeta standarta prasības:

- nošķir viennozīmīgus un daudznozīmīgus vārdus;
- mērķtiecīgi izmanto savā runā dažādu slāņu leksiku, frazeoloģismus.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Pēc darba uzrakstīšanas skolotājs izskaidro vērtēšanas kritērijus. Pārrunājot uzdevuma iespējamās atbildes, skolēni skolotāja vadībā paši izlabo savus darbus. Noslēgumā secinājumu veidā skolēns uzraksta, kādas zināšanas un prasmes jāuzlabo, lai veiksmīgi varētu mācīties tālāk. Skolotājs apkopo secinājumus, lai šos jautājumus varētu iekļaut turpmākajā mācību procesā.

Atbildes

1.	Izraksti apvidvārdu, kas literārajā valodā tiek lietots citā dzimtē!	<i>Kļavs</i>
2.	Izraksti homoformu!	<i>Vāra</i>
3.	Izraksti sinonīmu vārdam <i>pagale!</i>	<i>Šķīla</i>
4.	Izraksti frazeoloģismu!	<i>Glaudīt pa spalvai</i>
5.	Izraksti no septītās rindkopas poētismu!	<i>Tvirtums</i>

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Latviešu valoda 10. klase

Temats "Vārds – valodas vienība".
Ievadvērtēšanas darbs.

Uzdevums

Izlasi tekstu un tabulā zem tā ieraksti prasīto informāciju!

Zila lietus debess kā milzīgs vārns spārns uzgūla sētai. Nopilēja dažas piles, visvairāk uz darvotiem šķūnīšu jumtiem, no turienes tās novēlās zemē brūnas kā ķiršu ogas.

Kaimiņa pagalmā vecais, tumšais kļavs centās turēt savas lapas uz augšu un pavisam mierīgi, un tomēr tās mazliet trīcēja kā vecam cilvēkam izstieptas plaukstas.

Dīvains siltums un smaršas līdz ar mākonī ieplūda gaisā. Vējš, kas visu laiku bija sēdējis uz skursteņa malām, ielēca tālumā un plūkāja garās, baltās mākoņa spalvas. Tās, spriežot pēc zaigojuma, atradās virs jūras. Droši vien viņas bija drusku sālītas, pilnas zivju smakas un kaiju kliedzienu, jo, kad vējš atkal nonāca sētā, tas bija dzestrs, ass un sāļš.

Pēkšņi nezin no kurienes ieplūda sētā rezēdu smarša. Viegla, drusku zilgana. Viņai pilni brīna un visu lietu ilgas. Smarša gāja tievā lodzīgā svītrā un drīz vien izgaisa otrā stāva logos. Šķūnīšu durvīs iesvilpās caurvējš un pazuda bērza malkas šķīlās.

Arī atslēdznieku darbnīcā novietotās akmeņu ogles sāka svīst. Smags, lēns garojums kā vāra, brūngana plēve iegula darbnīcas rūtīs; viena viņa daļa izkļuva sētā un tur mirdzēja gaisā kā plīvoši zirnekļu tīkli.

Šim garojumam sekoja viegli tvaiki, smakas, pūsmas un tvanīgs siltums no visām lietām un priekšmetiem. Peļķu virsmas kūsāja. Asfalts kļuva mīksts kā cilvēka miesa. Jumtu skārdi tā sakarsa, ka dedzināja gaisu un pildīja telpu dūmakām.

Gaiss kļuva biezs kā medus, un to varēja griezt ar nazi. Vienīgi gludais tvirtums, kas viņā slēpās, deva vēl iespēju cilvēkiem, kustoņiem un lietām to ieelpot. Ūdeņi no spaiņiem, krūzēm, glāzēm un caurulēm pārvērtās sviedros uz cilvēku un kustoņu ādām. Bezgalība nokāpa līdz skursteņu malām un kļuva cieta kā vāks.

Sētniece Ērika iznāca no šaurās ejas. Viņas tērpa šuves vēl birdināja oļus, smiltis un skaidas. Aiz nagiem meitenei tupēja zvirgzdi un priecājās par jauno dzīvi, un vēlējās, lai tos glauda pa spalvai.

(Pēc Aleksandra Čaka.)

1.	Izraksti apvidvārdu, kas literārajā valodā tiek lietots citā dzimtē!	
2.	Izraksti homoformu!	
3.	Izraksti sinonīmu vārdam <i>pagale</i> !	
4.	Izraksti frazeoloģismu!	
5.	Izraksti no septītās rindkopas poētismu!	

Ģeogrāfija 10. klase

Temats "Pasaules telpiskā struktūra un ģeogrāfiskais novietojums".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 15–20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noskaidrot, kā skolēns strādā ar kartēm un statistikas materiālu.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- strādā ar kartēm un statistikas materiālu;
- sakārto informāciju kontūrkartē.

Darba veikšanai nepieciešamie mācību līdzekļi – mācību grāmata, pasaules ģeogrāfijas atlants, A4 vai A3 formāta pasaules kontūrkarte.

Uzdevums

1. variants.

Izmantojot informāciju pasaules ģeogrāfijas atlantā, A4 vai A3 formāta pasaules kontūrkartē iekrāso un ieraksti to valstu nosaukumus, kuri ir NATO organizācijas sastāvā!

2. variants.

Kontūrkartē iekrāso un ieraksti to valstu nosaukumus, kuri atrodas OPEC organizācijas sastāvā!

Vērtēšana

Skolotājs vēro skolēnu darbu un vērtē viņu prasmes darbā ar kartēm un statistikas materiālu. Pēc uzdevuma izpildes kopīgi ar skolēniem pārrunā paveikto. Skolotājs var arī sagatavot materiālu ar pareizajām atbildēm un tās demonstrēt, izmantojot informācijas tehnoloģijas. Skolēni novērtē savas zināšanas un prasmes, salīdzinot tās savstarpēji vai sarunas laikā ar skolotāju.

Ekonomika 10. klase

Temats "Pieprasījums, piedāvājums un tirgus līdzsvars".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noskaidrot skolēna prasmes nolasīt informāciju no pieprasījuma un piedāvājuma grafika un prasmes attēlot pieprasījuma un piedāvājuma grafikus, ja dati doti tabulā, un nolasīt informāciju no sava izveidota grafika.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – nolasa, pārveido, attēlo pieprasījuma un piedāvājuma datus.

Uzdevumus skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punktu skaits
1.	Pieraksta grafikā līkņu nosaukumus. Par katru līknes nosaukumu – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.	4
	Izmantojot grafiku, nosaka preces tirgus līdzsvara cenu – 1 punkts.	
	Nosaka cenas, pie kurām veidosies preces pārpalikums tirgū – 1 punkts.	
2.	Grafiski attēlo preces pieprasījumu un piedāvājumu. Izveido koordinātu plakni – 1 punkts. Izveido apzīmējumus pie asīm un līknēm – 1 punkts. Uzzīmē preces pieprasījuma un piedāvājuma līknes – 1 punkts par katru līkni. Kopā – 4 punkti.	9
	Nosaka preces tirgus līdzsvara cenu – 1 punkts.	
	Nosaka preces pārdevuma apjomu pie preces tirgus līdzsvara cenas – 1 punkts.	
	Nosaka, kādi būs pārdevēja ieņēmumi pie preces tirgus līdzsvara cenas – 1 punkts.	
	Nosaka nopērkamo preču daudzumu par noteiktu cenu – 1 punkts.	
Nosaka pārdoto preču daudzumu par noteiktu cenu – 1 punkts.		
Kopā		13

Prasmes apgūtas pietiekamā līmenī, ja iegūti 8–13 punkti.

Ieteicams veltīt laiku atkārtojumam, ja iegūti 0–7 punkti.

Vērtēšanu skolotājs veic uzreiz stundas laikā, vērojot skolēnu darbu un konsultējot, ja nepieciešams. Atbildes uz jautājumiem pārrunā kopīgi pēc to izpildes. Skolēni gūst atgriezenisko saikni uzreiz stundas laikā.

Vārds

Uzvārds

Klase

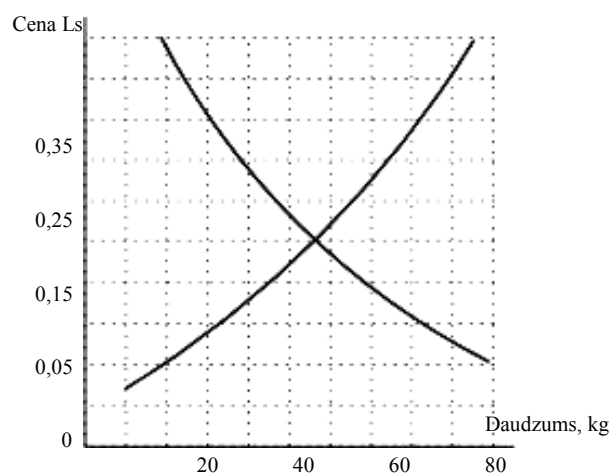
Datums

Ekonomika 10. klase

Temats "Pieprasījums, piedāvājums un tirgus līdzsvars".
Ievadvērtēšanas darbs.

1. uzdevums (4 punkti)

Grafikā attēlota situācija mazpilsētas ābolu tirgū 20. augustā.

a) Pieraksti grafikā līkņu nosaukumus!

b) Izmantojot grafiku, nosaki līdzsvara cenu!

Ls _____

c) Kādu cenu gadījumā tirgū būs ābolu pārpalikums?

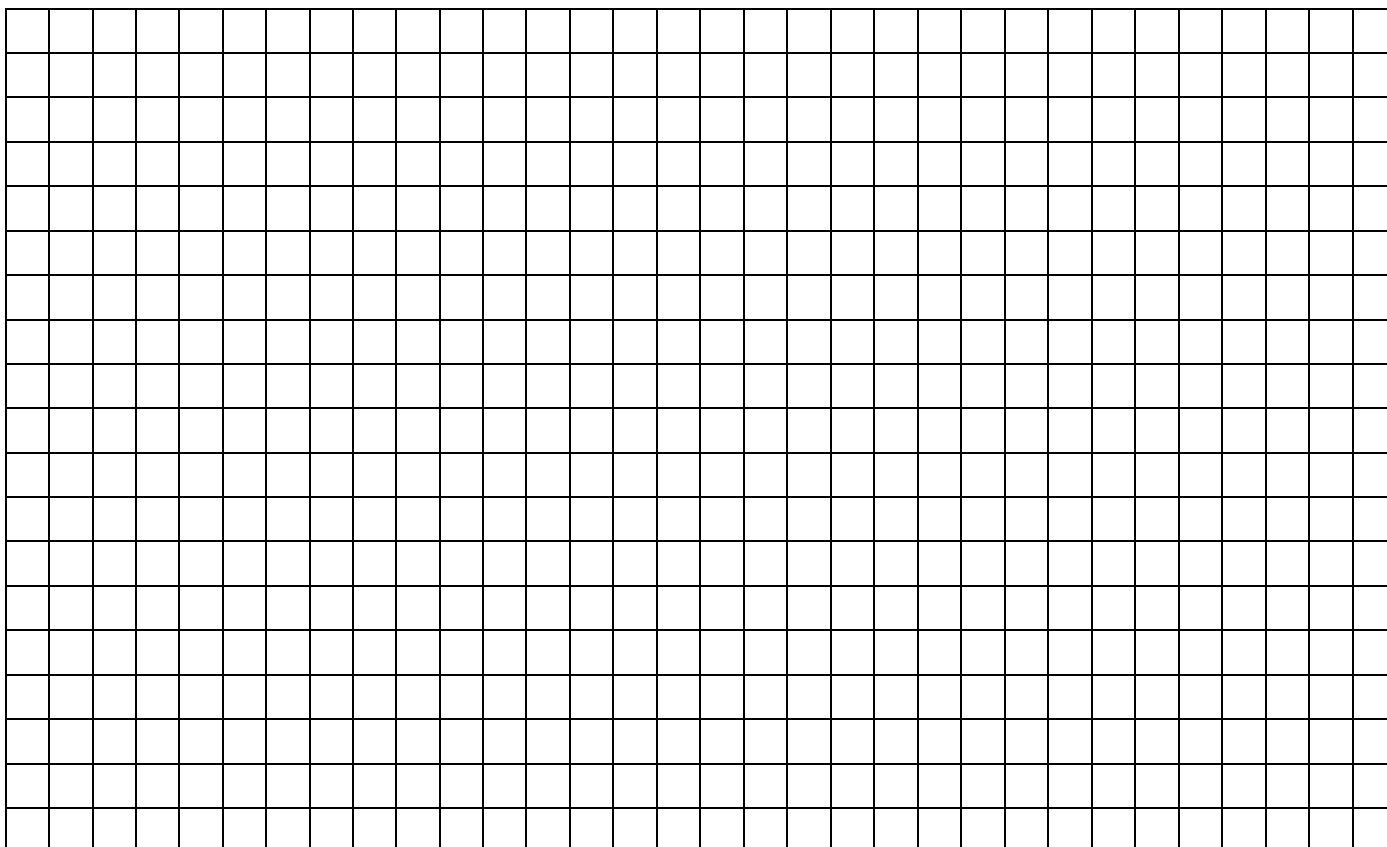
Ls _____

2. uzdevums (9 punkti)

Tabulā dota preces A cena un pieprasītais un piedāvātais daudzums.

Cena, Ls	Pieprasītais daudzums, tk. vienību	Piedāvātais daudzums, tk. vienību
0,25	420	60
0,50	210	100
0,75	140	140
1,00	105	160
1,25	85	170

a) Attēlo preces A pieprasījumu un piedāvājumu grafiski!

Izmantojot tabulas datus vai grafiku, atbildi uz jautājumiem!

b) Kāda ir preces tirgus līdzsvara cena?

_____

c) Kāds ir pārdevuma apjoms pie preces tirgus līdzsvara cenas?

_____

d) Kādi būs pārdevēja ieņēmumi pie preces tirgus līdzsvara cenas?

_____

e) Cik preču varēs nopirkt, ja cena būs Ls 0,50?

_____

f) Cik preču varēs pārdot, ja cena būs Ls 1,00?

_____

Informātika 10. klase

Temats "Tekstapstrāde".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 30 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noskaidrot skolēna zināšanas par tekstapstrādes lietotni, lai, ievērojot iepriekšējo sagatavotības pakāpi, skolotājs varētu organizēt turpmāko mācību procesu šīs tēmas apguvei.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- zina un izprot datorizētas teksta apstrādes pamatprincipus, priekšrocības un trūkumus, prot nosaukt dažas teksta apstrādes lietotnes;
- prot ievadīt tekstu (rakstzīmes) un veikt rediģēšanas pamatoperācijas: iespraust un dzēst rakstzīmi, vārdu, rindu, teikumu, rindkopu un teksta fragmentu;
- prot dokumentā un starp aktīviem dokumentiem dublēt un pārvietot dokumenta daļas;
- prot formatēt rakstzīmes: mainīt rakstzīmju fontu, lielumu un krāsu, izmantot slīprakstu, treknrakstu, pasvītrošanu, augšējo un apakšējo indeksu;
- prot formatēt rindkopas: līdzināt tekstu pēc kreisās un labās malas, abām malām, centrēt tekstu, veidot atkāpes, mainīt attālumu starp vienas teksta rindkopas rindām un starp rindkopām, veidot aizzīmētus un numurētus sarakstus;
- prot nosaukt dažus tabulēšanas lietošanas piemērus;
- prot dublēt rakstzīmes un rindkopas formātus;
- prot ilustratīvi raksturot dokumenta lappuses iekārtojumu (pamatteksts, malas, galvene, kājene, vēre);
- prot mainīt lappuses iekārtojumu: lapas izmērus, orientāciju un malu platumu;
- prot dokumentā ievietot un dzēst speciālas rakstzīmes (simbolus), rindkopu, lappuses pārtraukumu, lappuses numuru, vēri;
- prot ievietot formulu un attēlu, mainīt to novietojumu un izmēru;
- prot dokumentā izveidot tabulu un to modificēt: iespraust un dzēst kolonnas un rindas, mainīt kolonnu platumu un tabulas noformējumu;
- prot izmantot pareizrakstības pārbaudes līdzekļus.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Pareizā atbilde
1.	Zina tekstapstrādes lietotņu nosaukumus.	D
2.	Zina, kā paslēpt un parādīt nedrukājamās rakstzīmes.	A
3.	Zina atšķirību starp iesprašanas un pārraksta režīmiem.	B
4.	Zina, kā dzēst rakstzīmes.	D
5.	Zina, kā atsauc iepriekš veiktu darbību.	C
6.	Zina standarta rīkjoslās pogas "Izgriezt" (<i>Cut</i>) nozīmi.	B

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Pareizā atbilde
7.	Zina, kā mainīt rakstzīmes fontu.	B
8.	Zina, kā mainīt rakstzīmes fonta lielumu.	A
9.	Zina, kā pārveidot rakstzīmes treknā slīprakstā.	A
10.	Zina, kā iegūt augšējo indeksu.	D
11.	Zina, kā mainīt rakstzīmju krāsu.	B
12.	Zina, kā izveidot jaunu rindkopu.	B
13.	Zina, kā centrēt rindkopu.	D
14.	Zina, kā veidot rindkopas atkāpes no kreisās puses.	C
15.	Zina, kā veidot rindkopas atkāpes no kreisās puses.	B
16.	Zina, kā veido atstarpes starp rindkopas rindām.	B
17.	Zina tabulācijas pieturu veidus.	A
18.	Zina, kas ir numurēts saraksts un kā veikt piespiedu pāreju uz jaunu rindu.	B
19.	Zina, kā iestata dokumenta malu platumus.	B
20.	Zina, kā veikt automātisko lappušu numurēšanu.	B
21.	Zina, kā veikt automātisko lappušu numurēšanu.	C
22.	Zina, kā dzēst atlasītu dokumenta daļu.	D
23.	Zina, kā veic dublēšanu starp diviem dokumentiem.	C
24.	Zina objekta izmēru maiņas veidus.	B
25.	Zina, kā dokumentā ievieto tabulu.	A
26.	Zina tabulas rediģēšanas pamatprincipus.	A
27.	Zina, kā veikt pareizrakstības pārbaudi.	A
28.	Zina teksta ievades pamatprincipus un tipiskos ziņojumus par pieļautām kļūdām.	A

Pārbaudes darbs sastāv no 28 testa jautājumiem, darbu vērtē aprakstoši – mutiski.

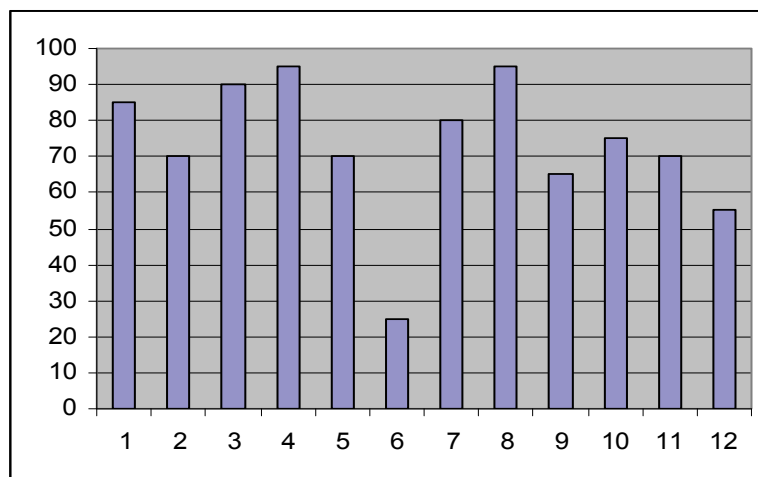
Pārbaudes darbu ieteicams organizēt, izmantojot kādu no automatizētajām zināšanu pārbaudes vidēm, lai skolotājs operatīvi varētu iegūt informāciju par skolēnu sniegumu un nodarbības beigās dot aprakstošu (mutisku) klases kopējo vērtējumu. Ja tādas iespējas nav, tad aprakstošo vērtējumu sniedz nākamās stundas sākumā.

Pēc pārbaudes darba rezultātu apkopošanas skolotājs sniedz visiem skolēniem īsu kopsavilkumu par ievadvērtēšanas rezultātiem.

Piemērs

a) Skolotājs parāda diagrammu par skolēnu procentuālo zināšanu līmeni pa tēmām:

1. Datorizētas teksta apstrādes pamatprincipi, priekšrocības un trūkumi.
2. Teksta ievadīšana un rediģēšana.
3. Dokumenta daļu dzēšana, dublēšana un pārvietošana.
4. Rakstzīmju formatēšana.
5. Rindkopu formatēšana.
6. Tabulēšanas pieturu lietošana.
7. Formatējuma dublēšana.
8. Dokumenta lappuses iekārtojums.
9. Simbolu, jaunu rindkopu, lappuses pārtraukumu, datuma un vāres ievietošana.
10. Dažādu objektu ievietošana, to novietojuma un izmēra maiņa.
11. Tabulu veidošana, modificēšana un noformēšana.
12. Pareizrakstības līdzekļu izmantošana.

b) Skolotājs sniedz īsus komentārus par pieļautajām kļūdām pašpārbaudes darbā un kam skolēniem, apgūstot tēmu "Teksta apstrāde", būtu jāpievērš īpaša uzmanība, piemēram:

- starp vārdiem liek tikai vienu tukšumzīmi (atstarpi), t. i., vienreiz piespiežot starpināšanas taustiņu;
- atkāpes no lapas malām nekad neveido ar starpināšanas taustiņu, bet gan, piemēram, izmanto rindkopas formatēšanas iespējas;
- tukšumzīmi tekstā raksta tikai tur, kur pieļaujama pāreja jaunā rindā, piemēram, tukšumzīmi neraksta pirms punkta, komata, kola, semikola, bet to raksta aiz šīm pieturzīmēm; tukšumzīmi neraksta aiz atverošās iekavas un pirms aizverošās iekavas, bet to noteikti raksta pirms atverošās un aiz aizverošās iekavas;
- programma pati organizē teksta dalīšanu rindās, tāpēc taustiņu **Enter** nelieto, lai pārietu jaunā rindā, bet to lieto tikai rindkopas beigās;
- ja nepieciešams pāriet jaunā rindā vienas rindkopas ietvaros (piemēram, rakstot dzejoli, kura katrs pants ir viena rindkopa), izmanto taustiņu kombināciju **Shift** + **Enter**.

c) Temati, par kuriem skolēni ir uzrādījuši pietiekamas zināšanas, tiek aplūkoti, atkārtotot pārskata veidā.

d) Temati, par kuriem skolēni ir uzrādījuši nepietiekamas vai vājas zināšanas, tiek atkārtoti pilnā apjomā. Par tiem skolēni tiek informēti, piemēram, par tabulēšanas pieturu lietošanu atsevišķi tiks runāts kādā no nākamajām nodarbībām.

.....
Vārds

.....
Uzvārds

.....
Klase

.....
Datums

Informātika 10. klase

Temats "Tekstapstrāde".
Ievadvērtēšanas darbs.

Ievadvērtēšanas darba izpildes noteikumi:

- pārbaudes darba laikā nedrīkst izmantot grāmatas un kādus citus palīglīdzekļus;
- darba izpildes laiks – 30 minūtes;
- par katru pareizi atbildētu testa jautājumu – 1 punkts.

Uzdevums

Izvēlies pareizo atbildi un atzīmē atbilstošo burtu! Katrā uzdevumā ir pareiza tikai viena atbilde.

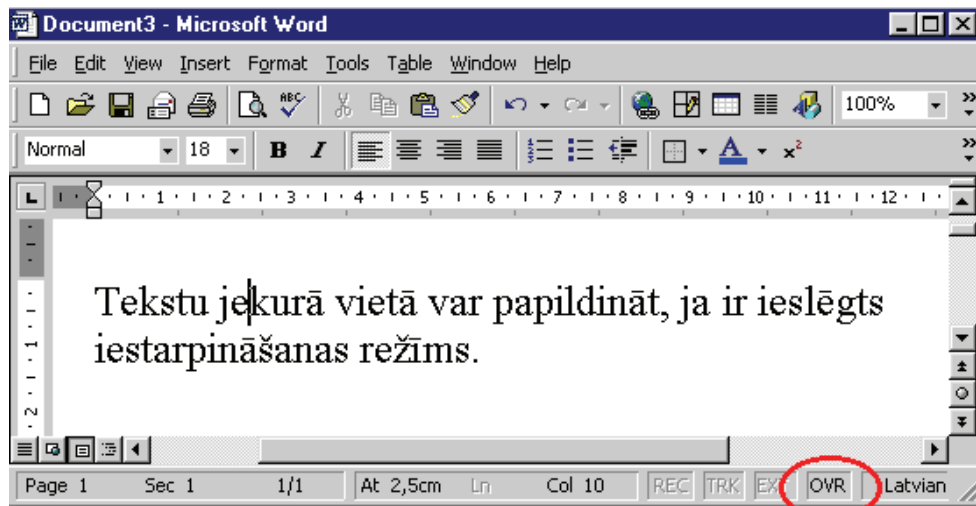
1. Kura nav tekstapstrādes lietotne?

- A. *Notepad*
- B. *Microsoft Word*
- C. *WordPad*
- D. *Microsoft Access*

2. Parādīt un apslēpt nedrukājamās rakstzīmes var, izmantojot rīkjoslās pogu

- A.
- B.
- C.
- D.

3. Kas notiks, ja vietā, kur atrodas kursora, tiks ievadīts burts "b"?

- A. Vārdā burts "e" tiks aizstāts ar burtu "b"
- B. Vārdā burts "k" tiks aizstāts ar burtu "b"
- C. Vārdā tiks iesprausts burts "b"
- D. Vārds, kurā atrodas kursora, tiks aizstāts ar burtu "b"

4. Kas notiks, ja attēlotajā situācijā piespiedīs taustiņu ?

Teksta dzēšana un papildināšana

- A. Kursora tiks pārvietots pirms burtu "ē"
- B. Tiks nodzēsts burts "š"
- C. Tiks nodzēsti burti "ē" un "š"
- D. Tiks nodzēsts burts "ē"

5. Ar kuru pogu iespējams atsaukt izpildīto darbību?

- A.
- B.
- C.
- D.

6. Standartriķu joslas poga paredzēta, lai

- A. izgrieztu no zīmēta objekta kādu tā fragmentu
- B. iekopētu atlasīto tekstu vai citu objektu starpliktuvē, to izgriežot no kāda dokumenta
- C. iekopētu atlasīto tekstu vai citu objektu starpliktuvē
- D. sadalītu tabulu divās daļās

7. Sarakstlodziņu **Times New Roman** izmanto, lai mainītu atlasītā teksta

- A. izmēru
- B. fontu
- C. pasvītrojuma stilu
- D. saturu

8. Sarakstlodziņu **12** izmanto, lai mainītu

- A. atlasītajam tekstam fonta lielumu
- B. atlasītajam tekstam fontu
- C. attēla uz ekrāna mērogu
- D. atlasītā teksta pirmās rindas atkāpi

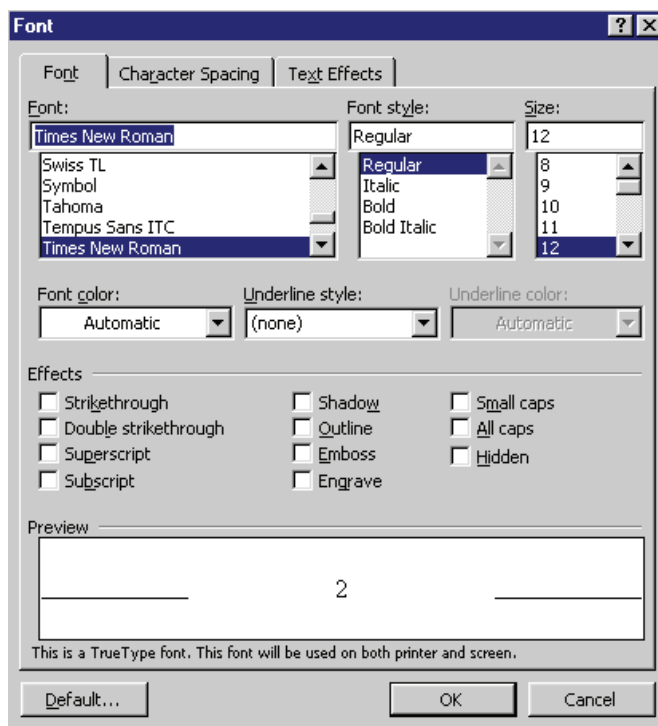
9. Ar kuru rīkjoslās pogu palīdzību panākts attēlotais rezultāts?

Teksta noformēšana   ⇒   *Teksta noformēšana*

- A. **B** un *I*
- B. **B** un U
- C. *I* un U
- D. **B**, *I* un U

10. Kāds efekts ir izmantots skaitlim 2, lai panāktu attēloto rezultātu?

km2 ⇒ km²

- A. *Engrave*
- B. *Emboss*
- C. *Subscript*
- D. *Superscript*

11. Kuru pogu izmanto, lai panāktu attēloto rezultātu?

Teksta noformēšana ⇒ Teksta noformēšana

- A.
- B.
- C.
- D.

12. Vai attēlotajā situācijā, nospiežot taustiņu , teksts (zaļajā krāsā) tiks pārvietots?

Rindkopas teksts, rakstīts lēnām un uzmanīgi. Rindkopas teksts, rakstīts lēnām un uzmanīgi. Rindkopas teksts, rakstīts lēnām un uzmanīgi. Rindkopas teksts, rakstīts lēnām un uzmanīgi.

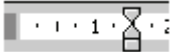
- A. Jā, tas tiks pārvietots jaunā rindā tās pašas rindkopas ietvaros
- B. Jā, tas tiks pārvietots jaunizveidotā rindkopā trešajā rindā
- C. Nē, tikai starp rindkopas abām daļām palielināsies atstarpe
- D. Nē, tikai kursora tiks pārvietots jaunizveidotā rindkopā piektajā rindā

13. Kas notiks, ja attēlotajā situācijā nospiedīs pogu ?

Rindkopas teksts, kas tiek līdzināts vai centrēts. Rindkopas teksts, kas tiek līdzināts vai centrēts. Rindkopas teksts, kas tiek līdzināts vai centrēts. Rindkopas teksts, kas tiek līdzināts vai centrēts. Rindkopas teksts, kas tiek līdzināts vai centrēts.

Teksts tiks centrēts rindkopas:

- A. otrajai rindai
- B. pirmajai un otrajai rindai
- C. no otrās līdz sestajai rindai
- D. visām rindām

14. Kam domāts marķieris uz horizontālā lineāla tekstastrādes lietotnē?

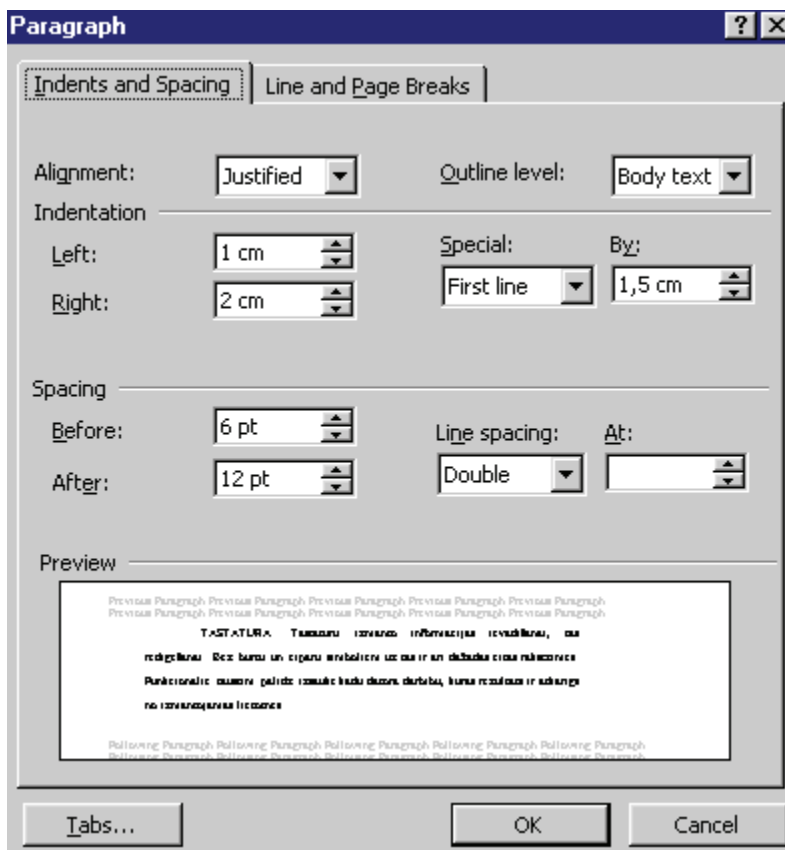
- A. Lapas brīvās malas platuma maiņai no kreisās puses
- B. Tabulēšanas pieturu iestatīšanai
- C. Rindkopas atkāpju veidošanai no kreisās puses
- D. Tam ir tikai dekoratīva nozīme

15. Pēc attēlā redzamā mēroglineāla nosaki, cik centimetrus liela atkāpe ir izveidota rindkopas rindām no kreisās malas!

- A. 4 cm
- B. 1 cm
- C. 2 cm
- D. 6 cm

16. Pēc dialogloga nosaki, cik liela atstarpe starp rindkopas rindām ir izveidota!

- A. Parastā atstarpe
- B. Dubultā atstarpe
- C. 6 pt atstarpe
- D. 12 pt atstarpe

17. Pēc attēla nosaki, kāda tabulēšanas pietura ir aizklāta ar ③!

Vārds	Izglītība	Amats	Alga
Jānis	augstākā	direktors	345,89
Anna	vidējā	sekretāre	155,00
Pēteris	augstākā	datorspeciālists	270,50

- A. Labā
- B. Kreisā
- C. Decimālā
- D. Centrējošā

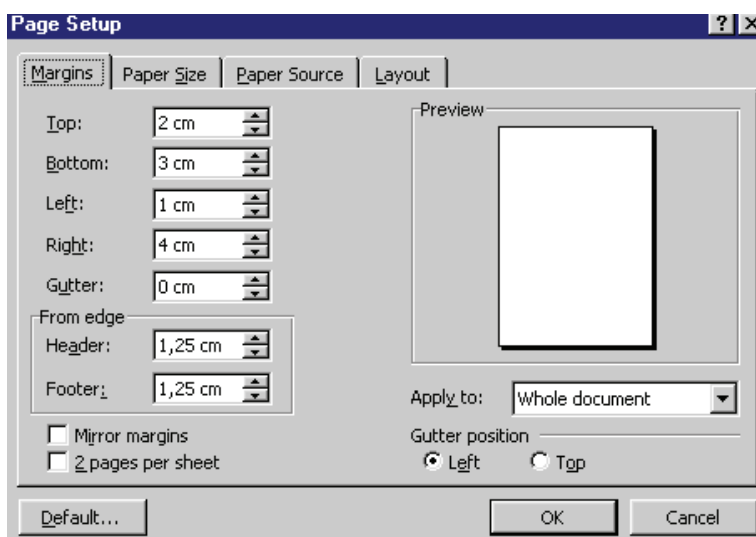

18. Kāda darbība jāveic, lai numurētajam sarakstam attēlā varētu ierakstīt tekstu pie viena marķējuma divās rindās?

1. Pirmdiena - grūta diena.
2. Otrdiena - jāsāk strādāt.
3. Trešdiena - |

- A. Jāizmanto taustiņu kombinācija **Ctrl** + **Enter**
- B. Jāizmanto taustiņu kombinācija **Shift** + **Enter**
- C. Jāspiež taustiņš **Enter**
- D. Jāizslēdz automātiskā numerācija

19. Pēc dialogloga attēla nosaki, cik liela ir dokumenta apakšējā brīvā mala!

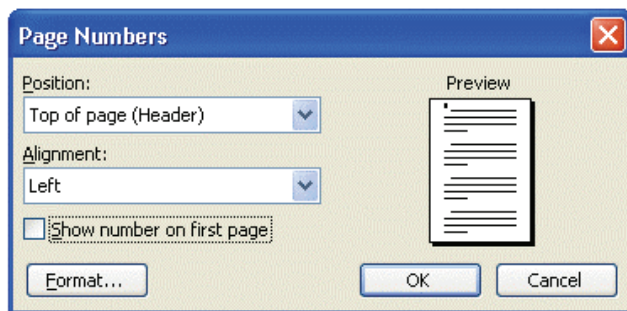

- A. 2 cm
- B. 3 cm
- C. 1 cm
- D. 4 cm

20. Vai, lietojot dokumentā automātisko lappušu numurēšanu, var izvēlēties numuru atrašanās vietu?

- A. Nē, tas vienmēr ir apakšējā labajā stūrī
- B. Jā, katrā atsevišķā reizē iespējams noteikt, kur lappušu numuri atradīsies
- C. Nē, to nosaka tikai vienu reizi, instalējot tekstaapstrādes lietotni
- D. Jā, noteikt var, bet tikai tādos gadījumos, ja dokuments ir garāks par 10 lapām

21. Ja dialoglogā piespiedīs pogu "OK", vai uz pirmās dokumenta lapas tiks rādīts lappuses numurs?

- A. Jā, tas vienmēr tiek rādīts uz visām dokumenta lapām
- B. Jā, ir atspējota izvēles rūtiņa, lai rādītu numuru uz pirmās lapas
- C. Nē, ir atspējota izvēles rūtiņa, lai rādītu numuru uz pirmās lapas
- D. Pēc šī dialogloga to nevar noteikt

22. Kuri objekti attēlotajā situācijā tiks dzēsti, ja piespiedīs tastatūras taustiņu ?

VIENGADIGĀS PUKES

1.zīmējums

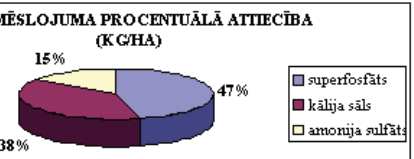
2.zīmējums

Viengadīgās puķes veģetācijas periodā no sēklām izdīgst, izaug, nozied un ražo sēklas, bet pašas aiziet bojā. Viengadīgās puķes visumā mazāk prasīgas par ziemciešu puķēm, bet tās nav vispusīgi lietojamas. Pavasarī tās uzzied daudz vēlāk nekā agrās ziemciešu puķes. Arī rudenī viengadīgās puķes beidz ziedēt agrāk, lai nogatavotos sēklas.

Viengadīgās puķes audzē galvenokārt saulainās, atklātās vietās, ēnu pacieš tikai retas. Salīdzinājumā ar ziemciešu puķēm viengadīgo puķu stādījumi ir dārgāki, jo ilgādējai dēstu audzēšanai vajag daudz līdzekļu.

Viengadīgajām puķēm vislabāk piemērota caurlaidīga, trūcvielām bagāta augsne, tīra no nezālēm. Augsnī uzar vai uzrok jau rudenī, iestrādājot trūcvielas. To vidējās devas ir 40 t/ha. Smagākās augsnēs iestrādā arī minerālmēslojumu – 300kg/ha superfosfāta un 250 kg/ha kālija sāls. Ja nepieciešamas nelielas slāpekļa devas, rudenī dod arī apmēram 100 kg/ha amonija sulfāta. Vieglās augsnēs minerālvielas iestrādā pavasarī.

MINERĀLMĒSLOJUMA PROCENTUĀLĀ ATTIECĪBA (K/GHA)

■ superfosfāts	47%
■ kālija sāls	38%
■ amonija sulfāts	15%

Viengadīgās puķes audzē divējādi: sējot paliekamā vietā un sagatavojot dēstu, ko vēlāk izstāda. Viengadīgo puķu sēklas saglabā dīgspēju divus līdz trīs gadus. Sēt var dažādos termiņos. Dažas puķes var sēt jau rudenī pirms sala iestāšanās.

- A. Abi zīmējumi
- B. Abi zīmējumi un diagramma
- C. Diagramma
- D. Atlasītais teksts

23. Kādas darbības secīgi jāveic, lai dublētu attēlu no viena dokumenta uz otru?

- A. Atlasa vienā dokumentā attēlu, piespiež rīkjoslas pogu , aktivizē otru dokumentu, novieto kursoru vietā, kur attēls vajadzīgs un piespiež pogu
- B. Pirmajā dokumentā iebūvēto attēlu galerijā atrod nepieciešamā attēla atrašanās vietas ceļu un nokopē to, pārslēdzas uz otru dokumentu un tajā ar pogas palīdzību norāda attēla atrašanās vietas ceļu

- C. Atlasa vienā dokumentā attēlu, piespiež rīkjoslas pogu , aktivizē otru dokumentu, novieto kursoru vietā, kur attēls vajadzīgs un piespiež pogu .
- D. Tāda darbība nav iespējama, katrā dokumentā attēls ir jāievieto no jauna

24. Ja maina proporcionāli atlasīta attēla vai diagrammas izmēru, tad peles rādītāja forma ir

- A. vai
- B. vai
- C. vai
- D.

25. Tekstapstrādes lietotnē rīkjoslas pogu izmanto, lai

- A. ievietotu tabulu
- B. pievienotu tekstam apmales
- C. ievietotu diagrammu
- D. izveidotu shēmu

26. Ja attēlotajā situācijā nospiedīs taustiņu , kursors tiks pārvietots uz

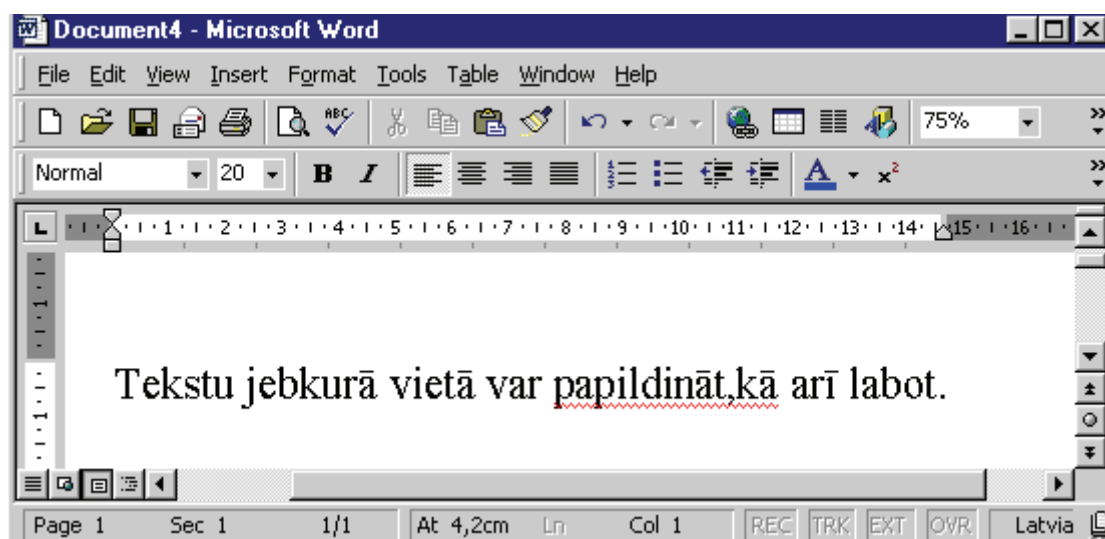
Tabula	

- A. jaunu rindu tajā pašā šūnā
- B. nākamo šūnu pa labi
- C. nākamo šūnu uz leju
- D. jaunu rindu zem tabulas

27. Ar kuras standatrīku joslas pogas palīdzību var veikt pareizrakstības pārbaudi?

- A.
- B.
- C.
- D.

28. Kāpēc attēlotajā situācijā teksta daļa ir pasvītrotā?

- A. Nav ievadīta atstarpe aiz komata
- B. Nav ievadīta atstarpe pirms komata
- C. Nav ievadīta atstarpe pirms komata un aiz tā
- D. Komats tur nav vajadzīgs

Sports 11. klase

Temats "Basketbola vingrojumi un vingrinājumi".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes katram skolēnam.

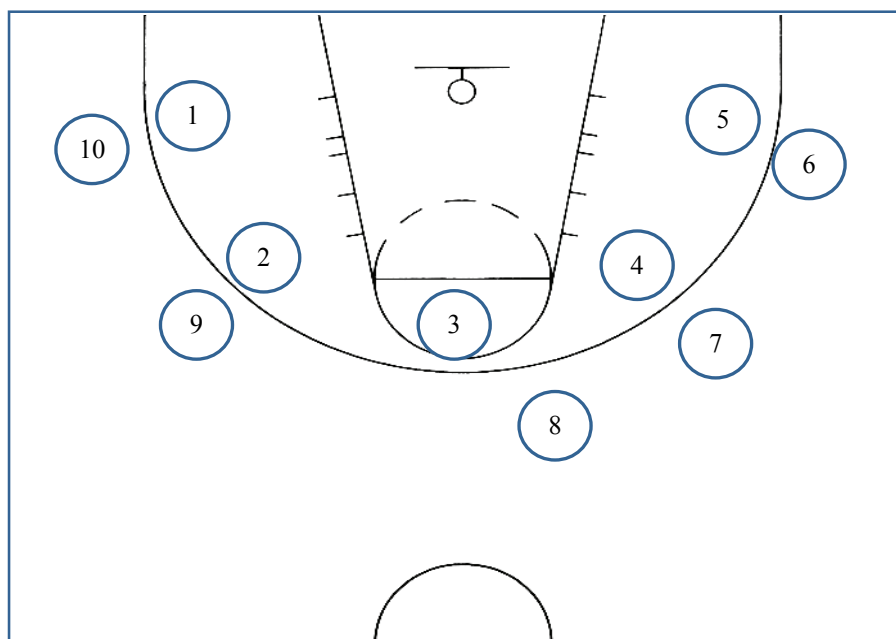
Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt skolēna fiziskās spējas koordinācijas izpausmes formu – trāpīgumu – un tās attīstības dinamiku.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- prot basketbolā lietot pamattehnikas elementus atbilstoši situācijai;
- izpilda basketbolā metienus ar vienu roku no augšas no vietas, lēcienā pēc dribla, pēc piespēles saņemšanas.

Uzdevums

Skolotājs parāda, no kurām vietām jāizpilda metieni, un aicina skolēnus pa vienam tos izpildīt. Katram skolēnam tiek fiksēti iemestie grozi no 10 pozīcijām (skatīt zīmējumu). Basketbola metienu vingrinājumu ieteicams izpildīt divas reizes, un skolēna individuālajā kartē ieraksta labāko rezultātu. Attālumu nosaka skolotājs gan ārpus trīs punktu metienu līnijas, gan no trīs punktu metienu līnijas. Basketbola metienu vingrinājumu izpilda sporta zāles vienā daļā, lai otrajā daļā varētu nodarboties tie skolēni, kuri nav iesaistīti pārbaudes darbā.

Vērtēšana

Attīstības dinamikas reģistrēšanai ieteicams izveidot individuālās kartes skolēniem. Otro reizi pārbaude notiek pēc kāda laika (semestra vai mācību gada beigās), kad skolēni izpilda tos pašus vingrinājumus. Rezultāti atkal tiek fiksēti, un skolēns kopā ar skolotāju izvērtē attīstības dinamiku. Rezultātu fiksēšanu var veikt gan skolotājs, gan skolēns.

Piemērs skolēnu metienu precizitātes individuālās attīstības dinamikai

Jānis	Punkti	Izpildījuma vietas Nr.									Kopā – 25 punkti
		1 2 p.	2 2 p.	3 2 p.	4 2 p.	5 2 p.	6 3 p.	7 3 p.	8 3 p.	9 3 p.	
Sākot apgūt basketbola vingrinājumu	x	x	–	x	–	–	x	x	–	x	15
Beidzot basketbola vingrinājuma apguvi	x	x	x	x	x	–	x	x	x	x	22

Secinājuma piemērs – dinamika (individuālo metienu precizitāte) ir uzlabojusies.

Sports 10.–12. klase

Temats "Fiziskā sagatavotība".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 5 minūtes katram skolēnam.

Pārbaudes darba mērķis – novērtēt skolēna fizisko sagatavotību.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- veic koordinācijas, ātruma, izturības, lokanības un spēka vingrinājumus vispārējās fiziskās sagatavotības uzlabošanai, kontrolē un izvērtē individuālo rezultātu attīstības dinamiku divas reizes mācību gadā;
- iekļauj un izmanto fizisko spēju attīstībai daudzveidīgus vingrinājumus;
- izpilda fiziskajai sagatavotībai atbilstoša apjoma un intensitātes vingrojumus un vingrinājumus.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Mācību gada vai semestra sākumā skolotājs izveido kontrolvingrinājuma apli, pārbauda skolēnu fiziskās sagatavotības līmeni un fiksē rezultātu. Atkārtoti pārbaude notiek pēc laika (semestra vai mācību gada beigās), kad skolēni izpilda tos pašus vingrinājumus. Rezultāti atkal tiek fiksēti, un skolēns kopā ar skolotāju izvērtē attīstības dinamiku. Rezultātu fiksēšanu var veikt gan skolotājs, gan skolēns.

Vingrinājumus un slodzes dozēšanu skolotājs izvēlas atbilstoši skolēnu sagatavotībai un skolas materiāli tehniskajam nodrošinājumam.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Sports 10.–12. klase

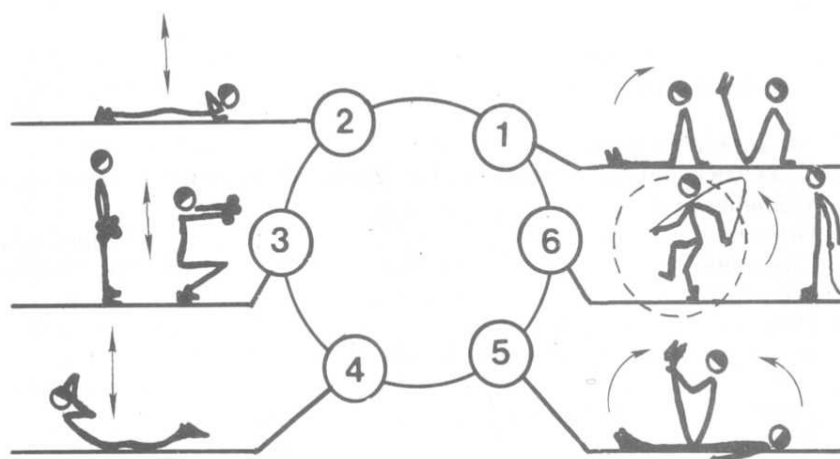
Temats "Fiziskā sagatavotība".

Vispusīgas fiziskās sagatavotības vērtēšanas kontrolvingrinājumu aplis.

Ievadvērtēšanas darbs.

Uzdevums

Aplūko attēlā kontrolvingrinājumu apli un izpildi vingrinājumus!

Vispusīgas fiziskās sagatavotības vērtēšanas kontrolvingrinājumu aplis

Pieraksti savus rezultātus!

Vingrinies, pilnveido to vingrinājumu izpildi, kurus gribi veikt labāk, un atkārti mērījumus pēc kāda laika! Fiksē šos rezultātus tabulā un salīdzini ar pirmā mērījuma rezultātiem, novērtē savu attīstības dinamiku!

Vingrinājuma numurs	1. mērījums	Vēl jāpilnveido	2. mērījums
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

Pēc atkārtota mērījuma atzīmē atbilstošo secinājumu!

- Attīstības dinamika ir.
- Attīstības dinamikas nav.

Uzraksti, kas tev jādara, lai uzlabotu savu fizisko sagatavotību?

Sports 10. klase

Temats "Slēpošanas vingrojumi un vingrinājumi".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns pamatizglītībā apguvis prasmes slēpošanā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- veic slēpošanas distanci, izmantojot klasiskos soļus un slidsoļus;
- lieto dažādus slēpošanas stilus distances veikšanai.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Saņemot skolēnu pašvērtējuma kartes, skolotājs secina par skolēnu prasmēm un veido mācību procesu atbilstoši viņu spējām.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Pašvērtējuma karte sportā "Vai esmu apguvis pārmaiņus divsoļa vingrinājumus slēpošanā"

Apģalvojums	Neprotu	Protu	Ļoti labi protu
Speciālie sagatavojošie vingrinājumi pārmaiņus divsoļa apgūšanai.			
Imitācijas vingrinājumi pārmaiņus divsoļa apgūšanai bezsniega apstākļos.			
Vienatbalsta slīdējums pārmaiņus divsolī.			
Atgrūdiens un vēziens ar roku pārmaiņus divsolī.			
Pārmaiņus divsolis pilnā koordinācijā ar nūjām.			
Kas man jādara, lai rezultātu uzlabotu?			
1. _____			
2. _____			
3. _____			

Mūzika 10. klase

Temats "Latvijas kordziedāšanas tradīcijas".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – atkārtot zināmos amatierkoru nosaukumus un izcilākos diriģentus, izteikt savu viedokli par Dziesmu svētku nozīmi Latvijas un pasaules kultūras mantojuma saglabāšanā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- zina Latvijas profesionālo koru nosaukumus, ievērojamākos amatierkoru nosaukumus, izcilākos diriģentus;
- novērtē Latvijas profesionālo un amatierkoru ieguldījumu Dziesmu svētku tradīcijas turpināšanā.

Uzdevums

Skolēni sadalās grupās un katra grupa izveido savu koru un kordiriģentu sarakstu un vienojas par spilgtāko Dziesmu svētku stāstu.

Grupās skolēni nosauc sev zināmus korus un diriģentus. Noskaidro, vai kāds dzied (ir dziedājis) korī un piedalījies Dziesmu svētkos. (Ja korī dzied vecāki, radi un draugi, tad nosauc attiecīgo kolektīvu.) Stāsta, kādas interesantas atmiņas saistās ar Dziesmu svētkiem.

Vērtēšana

Skolotājs aicina izteikties visiem grupas skolēniem. Skolotājs uzzina skolēnu attieksmi pret kordziedāšanu un Dziesmu svētkiem. Sarunas laikā skolēni pārliecinās par savām zināšanām.

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Māksla – kultūras sastāvdaļa".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noskaidrot apgūtās zināšanas par latvju rakstu zīmēm un mākslas darbu autoriem un mākslas stiliem.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- zina daudzveidīgas dabas un kultūrvides vizuālās zīmes un simbolus, pēta ornamenta izmantojumu latviešu etnogrāfiskajos rakstos un latviešu lietišķās mākslas meistaru darbos;
- izprot mākslas stila jēdzienu un saturu, muzeja eksponātos mācās saskatīt vizuālās pazīmes noteikta stila ietvaros.

Uzdevumus skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti
1.	Atrod un nosaka desmit latvju rakstu zīmes dotajos mākslas darbos: Auseklis, skujiņa, stūrainā Saule, Saules rats, Mēness zīme, Dieva zīme, Māras krusts, Māras ūdeņi jeb līklocis, Jumis, Zalktis – 1 punkts par katru pareizu atbildi.	10
2.	Zina mākslas darba autoru – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.	6
	Nosaka mākslas stilu dotajos attēlos – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.	
Kopā		16

Skolotājs uzreiz mācību stundā ar skolēniem pārrunā par darbā iekļautajām latvju rakstu zīmēm, par mākslas darbu stiliem.

Vērtēšanu skolotājs veic stundas laikā, pārrunājot atbildes ar skolēniem.

Prasmes apgūtas pietiekamā līmenī, ja iegūti 10–16 punkti, kurus aprēķina skolēni.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Māksla – kultūras sastāvdaļa".
Ievadvērtēšanas darbs.

1. uzdevums (10 punkti)

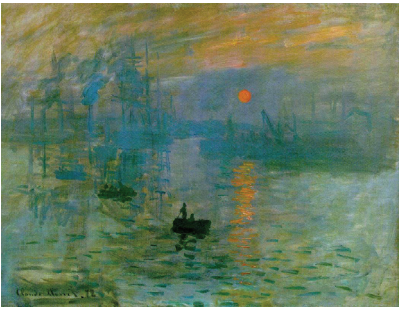

Dotajos attēlos atrodi latvju rakstu zīmes! Atzīmē tabulā ar "x" to attēlu, kurā atrodi noteikto latvju rakstu zīmi!

	
<p>1. attēls. Jūlijs Madernieks. <i>Dziesmusvētku plakāts</i> (1931), Latvijas Nacionālā bibliotēka</p>	<p>2. attēls. Valdis Celms, Sarmīte Ancīte, Lūcija Gadziņa. <i>Latvju rakstu transformācijas – I</i> (1974), privātkolekcija</p>
	
<p>3. attēls. Jēkabs Bīne. <i>Māra, Dievs, Laima</i> (1933), Latvijas Nacionālās mākslas muzejs</p>	<p>4. attēls. Arveds Paegle. <i>Lielvārdes novada jostas fragments</i> (1984), A. Pumpura Lielvārdes muzejs</p>

Nr. p. k.	Latvju raksta zīme	1. attēls	2. attēls	3. attēls	4. attēls
1.	Auseklis				
2.	Skujiņa				
3.	Stūrainā Saule				
4.	Saules rats				
5.	Mēness zīme				
6.	Dieva zīme				
7.	Māras krusts				
8.	Māras ūdeņi jeb līklocis				
9.	Jumis				
10.	Zalktis				

2. uzdevums (6 punkti)

Apskati reprodukcijas! Uzraksti mākslas darba autoru un mākslas stilu!

Mākslas darbs, nosaukums	Autors	Mākslas veids
 <p>Madonna ar bērnu (Madonna Lita) (1452–1519)</p>		
 <p>Impresija. Saullēkts (1873)</p>		
 <p>Avinjonas meitenes (1907)</p>		

Svešvaloda (angļu valoda) 10. klase

Runāšanas prasmes līmeņa noteikšana.

Ievadvērtēšanas darbs.

Darbs ar Eiropas Valodu portfēļa (EVP) runāšanas daļas deskriptoriem (līmeņi A1–C1).

Darba izpildes laiks – 10–15 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noteikt pašreizējo skolēna runāšanas prasmes apguves līmeni atbilstoši Eiropas kopīgajās pamatnostādņēs dotajam valodas līmeņu aprakstam un izkopt skolēna pašvērtējuma prasmes, motivējot un plānojot turpmāko valodas apguves gaitu.

Ievadvērtēšanas darbs veidots atbilstoši vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta standarta pamatprasībām, kuras paredzēts sasniegt, beidzot 12. klasi (Eiropas kopīgajās pamatnostādņēs – B2–C1 līmenis):

- spēj piedalīties dažādu veidu sarunās un diskusijās;
- korekti pauž un argumentē savu viedokli un attieksmi runā un rakstos atbilstoši situācijai;
- secīgi un loģiski prezentē daudzpusīgu informāciju dažādām mērķauditorijām;
- ievēro valodas lietošanas normas runā un rakstos;
- pazīst un pareizi lieto frazeoloģiju un valodas funkcionālos stilus, niansējot teikto;
- pilnveido prasmi skaidri un precīzi izteikt savas domas, izkopj izteiksmes daudzveidību;
- izprot un lieto visas valodas prasmes, stratēģijas un kompetences;
- ievērojot komunikācijas prasības, izmanto zināšanas par nacionālajām verbālās un neverbālās uzvedības īpatnībām saziņā, sadarbībā un mācīšanās procesā.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Skolēna pašvērtējums. Skolotājs konsultē, ja tas ir nepieciešams.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Svešvaloda (angļu valoda) 10. klase

Runāšanas prasmes līmeņa noteikšana.
Ievadvērtēšanas darbs.

Uzdevums

Iepazīsties ar katra Eiropas Valodu portfeļa (EVP) runāšanas prasmes līmeņa (A1–C1) noteiktajiem kritērijiem! Ailītē "Es to varu izdarīt" ar krustiņu atzīmē tos kritērijus, kurus jau esi apguvis, bet ailītē "Mans mērķis" – kurus no kritērijiem plāno apgūt! Tā sapratīsi, kuru līmeni jau esi sasniedzis un kas vēl jāmācās. Ailītes augšpusē ieraksti datumu, kad esi sevi izvērtējis! Nākamās datumu ailītes izmanto, sevi vērtējot atkārtoti, piemēram, pēc pusgada vai gada. Konsultējies ar skolotāju, ja tas ir nepieciešams!

RUNĀŠANA/SPEAKING

DIALOGS / SPOKEN INTERACTION

	Datums Date		Datums Date		Datums Date	
	Mans mērķis <i>My next goal</i>	Es to varu izdarīt <i>I can do it</i>	Mans mērķis <i>My next goal</i>	Es to varu izdarīt <i>I can do it</i>	Mans mērķis <i>My next goal</i>	Es to varu izdarīt <i>I can do it</i>
A1						
<p>Es protu jautāt, kā arī atbildēt uz vienkāršiem, lēni un skaidri uzdotiem jautājumiem par sevi un citiem cilvēkiem (kā sauc, kur dzīvo).</p> <p><i>I can ask and answer simple questions about myself and other people (their names, where they live) if the questions are asked slowly and distinctly.</i></p>						
<p>Es protu palūgt iedot man kādu priekšmetu un saprotu, ja man ko lūdz padot.</p> <p><i>I can ask someone to give me an object and understand if someone asks me.</i></p>						
<p>Es varu uzdot ļoti vienkāršus, ar ikdienu saistītus jautājumus.</p> <p><i>I can ask very simple questions related to everyday life.</i></p>						
<p>Es saprotu nosauktos skaitļus, cenas, laiku un protu tos lietot runā.</p> <p><i>I can understand numbers, prices and times, and I can use them in my own speech.</i></p>						

<p>Es varu atbildēt uz ļoti vienkāršiem jautājumiem par manu darbu, piemēram, nosaukt uzņēmuma, organizācijas nosaukumu, ieņemamo amatu, un uzdot tamlīdzīgus jautājumus.</p> <p><i>I can answer very simple questions about my job (e. g. name of the company/organization, my position), and I can ask similar questions.</i></p>						
<p>A2</p>						
<p>Es protu sasveicināties, atbildēt uz sveicienu un apjautāties, kā klājas.</p> <p><i>I can greet people and reply a greeting, ask the other person how he/she is doing.</i></p>						
<p>Es protu atvainoties un pieklājīgi atbildēt uz atvainošanos.</p> <p><i>I can apologize and politely accept another person's apology.</i></p>						
<p>Es protu vienkāršiem vārdiem uzaicināt, pieņemt vai noraidīt man adresēto uzaicinājumu.</p> <p><i>I can invite by using simple words, and accept or decline an invitation.</i></p>						
<p>Es varu iesaistīties īsā un vienkāršā sarunā dažādās situācijās, piemēram, pastā, veikalā, bankā.</p> <p><i>I can join a short and simple conversation in various situations (e. g. post office, shop, bank).</i></p>						
<p>Iepērkoties es varu īsi paskaidrot, kas man ir nepieciešams, un pajautāt, cik tas maksā.</p> <p><i>When shopping, I can briefly explain what I need and ask how much it costs.</i></p>						
<p>Es varu vienkāršiem vārdiem pasūtīt ēdienus un dzērienus.</p> <p><i>I can order food and drinks by using simple words.</i></p>						
<p>Es varu tūrisma birojā, dzelzceļa stacijā, autoostā vai citur iegūt ceļojumam nepieciešamo informāciju.</p> <p><i>I can obtain basic travel information at a travel agency, railway station, bus station, etc.</i></p>						
<p>Es protu vienkāršiem vārdiem pajautāt, kā nokļūt kaut kur, un atbildēt uz šādu jautājumu (lietojot karti vai plānu).</p> <p><i>I can ask and give simple directions to a specific place (by using a map or a plan).</i></p>						
<p>Es varu vienkāršiem vārdiem sarunāt tikšanās vietu un laiku, kā arī vienoties par to, ko darīsim.</p> <p><i>Using simple words, I can arrange a meeting, fix the place and time, and agree on what to do.</i></p>						

<p>Es varu izteikt savu patiku vai nepatiku pret kaut ko.</p> <p><i>I can express my likes and dislikes about something.</i></p>						
<p>Es varu uzdot vienkāršus jautājumus par to, ko mans sarunbiedrs dara darbā un brīvajā laikā, kā arī atbildēt uz līdzīgiem jautājumiem.</p> <p><i>I can ask my conversation partner simple questions about work and leisure-time activities, and I can answer similar questions about myself.</i></p>						
<p>B1</p>						
<p>Es varu uzsākt, uzturēt un pabeigt vienkāršu sarunu par pazīstamu vai mani interesējošu tēmu, piemēram, par ģimeni, vaļasprieku, ceļošanu, jaunākajiem notikumiem.</p> <p><i>I can initiate, continue and close a simple conversation on familiar topics or topics of personal interest (e. g. family, hobbies, travelling, current events).</i></p>						
<p>Es protu sazināties situācijās, kas rodas transportā, piemēram, ja nepieciešams uzzināt, kad un kur jāizkāpj, pajautāt, kā kaut kur nokļūt, un saprast atbildi.</p> <p><i>I can communicate in situations arising in public transport (e. g. if necessary, I can ask where to get off; I can ask for directions and understand the explanation).</i></p>						
<p>Es spēju tikt galā dažādās neparedzētās situācijās, piemēram, saistītās ar ceļošanu.</p> <p><i>I can deal with various unexpected situations that arise e. g. when I am travelling.</i></p>						
<p>Es varu izteikt savus priekšlikumus un vienoties ar sarunbiedru par brīvā laika pavadīšanu.</p> <p><i>I can make suggestions and come to an agreement with my conversation partner about how to spend our leisure time.</i></p>						
<p>Es varu apmainīties ar informāciju un domām ar saviem sarunbiedriem, piemēram, runāt par ceļojuma plāniem, mūziku, grāmatām, filmām.</p> <p><i>I can exchange information and personal opinions with my conversation partner (e. g. about travel plans, music, books, films).</i></p>						
<p>Es protu izteikt savas jūtas un emocijas, piemēram, prieku, interesi, vienaldzību, sarūgtinājumu, un reaģēt uz citu cilvēku paustām jūtām un emocijām.</p> <p><i>I can express my emotions (e. g. joy, interest, indifference, disappointment), and I can respond to the emotions expressed by others.</i></p>						

<p>Es varu piedalīties sarunās, kas attiecas uz manu darbu, piemēram, par darba pienākumiem, problēmām.</p> <p><i>I can participate in discussions concerning my job (e. g. responsibilities, problems).</i></p>						
<p>B2</p>						
<p>Es varu samērā viegli iesākt, uzturēt un pabeigt sarunu, kā arī mainīt sarunas tēmu.</p> <p><i>I can relatively easily initiate, continue and close a conversation, or change the topic of a conversation.</i></p>						
<p>Es varu apmainīties ar detalizētu informāciju, kas ietilpst manā interešu sfērā, kā arī runāt par aktualitātēm.</p> <p><i>I can exchange detailed information within my sphere of interests, as well as discuss current events.</i></p>						
<p>Es varu izteikt dažādas emocijas, piemēram, apmierinātību, neapmierinātību, dusmas, sašutumu, uzsvērt notikumu vai pieredzētā svarīgumu.</p> <p><i>I can express various emotions (e. g. satisfaction, dissatisfaction, anger, indignation) and emphasize the importance of certain events and experiences.</i></p>						
<p>Es varu aktīvi piedalīties diskusijā par man zināmām tēmām, komentējot teikto, skaidri izsakot un aizstāvēt savu viedokli ar paskaidrojumiem un argumentiem.</p> <p><i>I can actively participate in discussions on familiar topics, comment on the views of others, and clearly express and defend my point of view with explanations and arguments.</i></p>						
<p>Es varu vadīt sapulci par darba jautājumiem, kā arī uzaicināt citus iesaistīties apspriešanā.</p> <p><i>I can chair a meeting on job-related issues, as well as encourage others to participate in the discussion.</i></p>						
<p>Es varu vadīt darba interviju, precizēt un apstiprināt informāciju, kā arī detalizētāk apspriest atsevišķus jautājumus.</p> <p><i>I can conduct a job interview, check and confirm information, as well as discuss specific issues in greater detail.</i></p>						
<p>C1</p>						
<p>Es varu piedalīties ikdienišķā sarunā ar dzimtās valodas runātājiem.</p> <p><i>I can take part in an informal conversation with native speakers.</i></p>						

<p>Es varu tekoši un pareizi runāt par dažādām tēmām, kuras ir saistītas ar manām sabiedriskajām aktivitātēm un izglītību.</p> <p><i>I can speak fluently and correctly on various subjects related to my social and academic activities.</i></p>						
<p>Es varu prasmīgi lietot valodu ikdienišķās sarunās, piešķirot tām emocionālu vai humoristisku nokrāsu.</p> <p><i>I can use language skillfully in everyday conversations, colouring them with emotion or humor.</i></p>						
<p>Es protu lietot valodu savā profesionālajā jomā, skaidri un precīzi izsakot savas domas, kā arī pārliecinoši argumentēt, piemēram, sanāsmēs, semināros, konferencēs.</p> <p><i>I can use language effectively in my professional area, expressing my thoughts clearly, and precisely, and persuasively (e. g. in meetings, seminars, conferences).</i></p>						

(Eiropas Valodas portfelis. Rīga: Valodu mācību centrs, 2006.)

Kulturoloģija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Kultūra kā zīmju un simbolu sistēma".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – gūt priekšstatu, ko skolēns zina par modernisma kultūrai raksturīgām zīmēm un simboliem.

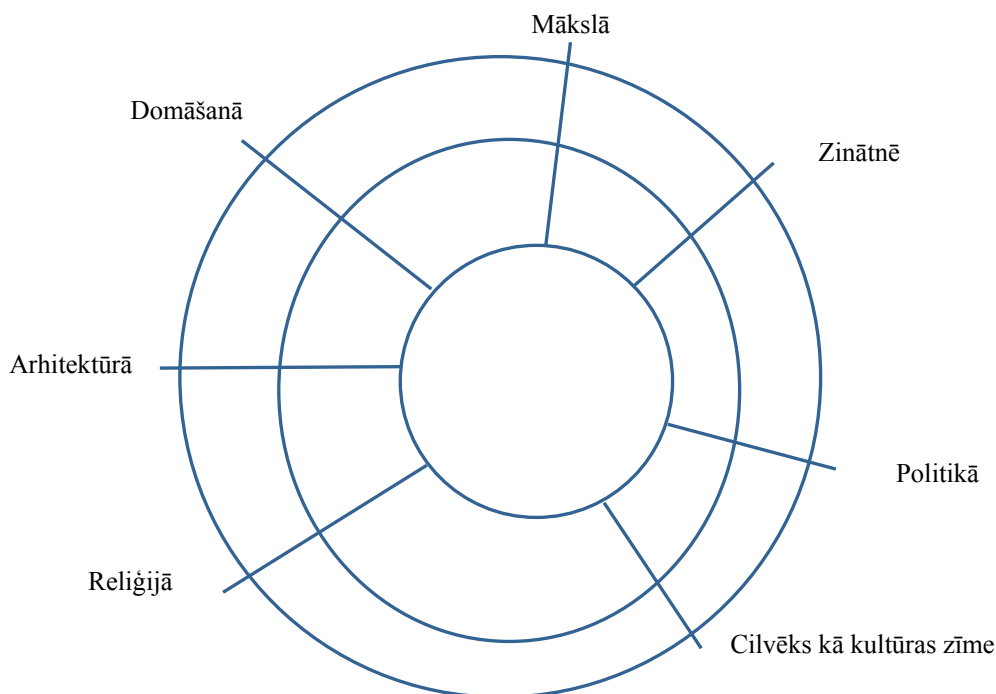
Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – iepazīt konkrētas kultūras raksturīgākās zīmes un simbolus mitoloģijā, reliģijā, mākslā, sadzīvē un zinātnē.

Uzdevums

Skolotājs uz tāfeles uzzīmē improvizētu zirnekļa tīklu. Aicina skolēnus saukt pēc kārtas, kas viņiem ir zināms par modernisma kultūru un kur viņi saskata šīs kultūras zīmes un simbolus.

Skolotājs pie katras jomas pieraksta skolēnu atbildes, veidojot kopīgu kultūras ainu.

Piemērs

Vērtēšana

Aprakstoši. Skolotājs mutiski komentē skolēnu nosauktās idejas. Skolotājs par skolēnu priekšstatiem gūst informāciju domu kartes veidošanas un sarunas laikā.

Latvijas un pasaules vēsture 12. klase

Temats "Otrais pasaules karš. Holokausts".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noteikt, kā skolēns prot raksturot, skaidrot un analizēt holokaustu, lietojot jaunāko laiku vēstures informācijas avotus.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – prast raksturot, skaidrot un analizēt holokaustu.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Aprakstoši. Skolotājs sarunas laikā ar klasi diagnosticē, kā skolēni kopumā izprot holokausta attīstību Vācijā līdz Otrajam pasaules karam, skaidrojot to ar karikatūrā izmantoto simbolu palīdzību, kā prot lietot vēstures zināšanas uzdevumu veikšanai, kā lieto vēstures jēdzienus un izprot to savstarpējo saistību. Uzdevuma veikšanai skolēniem jāizmanto vēstures avota analīzes prasmes.

Skolēni atgriezenisko saiti iegūst, sarunas laikā un individuāli aizpildot vērtēšanas kritēriju tabulu. Vērtēšanas kritēriju tabulu katrs skolēns pirms uzdevuma veikšanas saņem individuāli vai arī tā tiek demonstrēta visai klasei. Skolotājs atgriezenisko saiti iegūst sarunas laikā.

Nr. p. k.	Vērtēšanas kritērijs	Jā/Nē/Daļēji (J/N/D)
1.	Protu noteikt notikumu, pēc kura publicēta dotā karikatūra.	
2.	Protu raksturot, kāda bija vācu tautas attieksme pret minēto notikumu.	
3.	Protu izskaidrot vācu tautas attieksmes cēloņus pret šo notikumu.	
4.	Protu noteikt, kādi simboli redzami karikatūrā.	
5.	Protu skaidrot, kāpēc šie simboli izmantoti karikatūrā.	
6.	Protu noteikt jēdzienu, kuru raksturo dotā karikatūra.	
7.	Protu izskaidrot jēdzienu, kuru raksturo dotā karikatūra.	
8.	Protu noteikt, kādas informācijas trūkst vispārīgai karikatūras analīzei.	

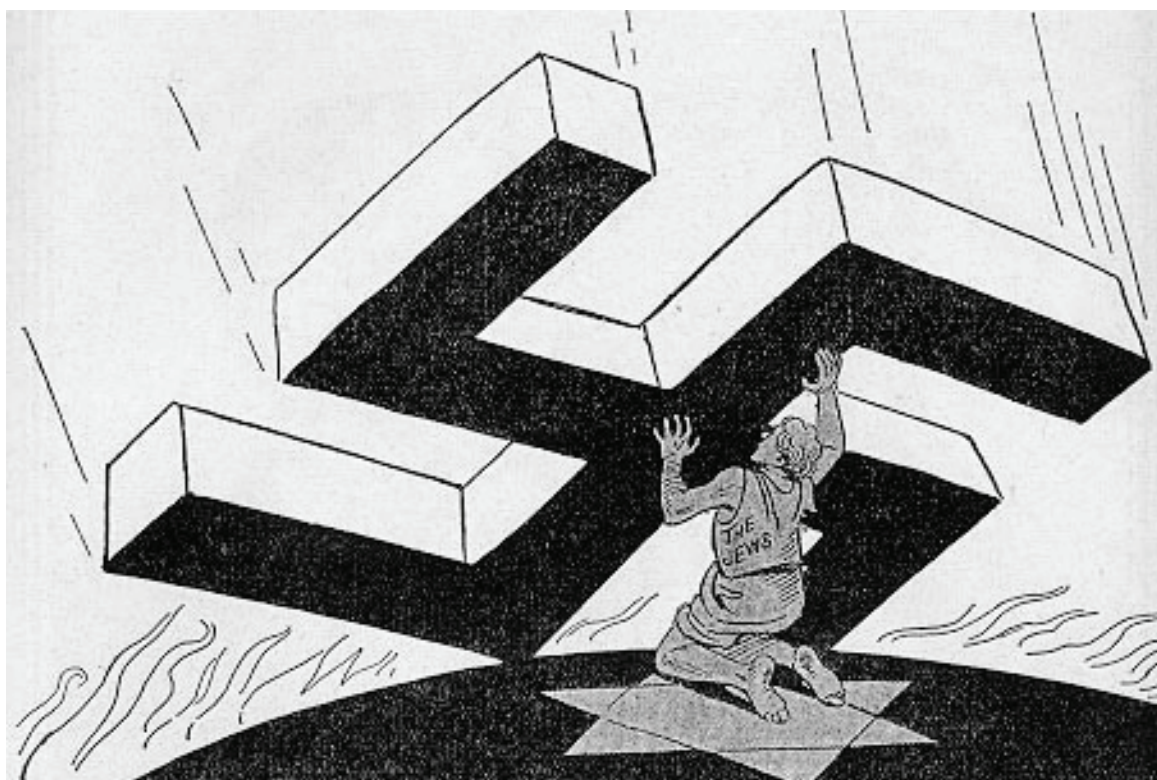

Latvijas un pasaules vēsture 12. klase

Temats "Otrais pasaules karš. Holokausts".
Ievadvērtēšanas darbs.

Uzdevums

Rūpīgi izpēti karikatūru, kas publicēta tūlīt pēc būtiska holokausta vēstures notikuma Vācijā, un apspried
jautājumus klasē!

(Karikatūra publicēta 1938. gada 14. novembrī.
Pieejama: www.history1900s.about.com/gi/dynamic/offsite.htm)

1. Pēc kāda notikuma ir publicēta šī karikatūra?
2. Kāda bija vācu tautas attieksme pret šo notikumu?
3. Kādi bija vācu tautas attieksmes cēloņi pret šo notikumu?
4. Kādi simboli ir izmantoti karikatūrā?
5. Kāds bija šo simbolu izmantošanas mērķis?
6. Kādu jēdzienu raksturo karikatūra?
7. Izskaidro šo jēdzienu!
8. Kādas informācijas trūkst vispusīgai karikatūras analīzei?

Mājsaimniecība

10. klase

Temats "Kultūru saskarsme".

Ievadvērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – atkārtot latviešu etnogrāfisko rakstu galvenās pazīmes un noskaidrot, kā skolēns izprot dažādu tautu atsevišķu etnogrāfisko rakstu elementu līdzību.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmetu programmas paraugā, – atpazīst latviešu etnogrāfiskos rakstus un prot skaidrot dažādu tautu atsevišķu etnogrāfisko rakstu elementu līdzību.

Pārbaudes darbā izmantot latviešu etnogrāfisko rakstu un japāņu etnogrāfisko rakstu attēlus.

Ja iespējams, skolotājs attēlus projicē vai demonstrē.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Aprakstoši. Skolēni sarunas laikā noskaidro, vai viņi zina latviešu etnogrāfisko rakstu galvenās pazīmes, vai atpazīst latviešu etnogrāfiskos rakstus, vai spēj skaidrot līdzīgus elementus latviešu un japāņu etnogrāfiskajos rakstos.

Skolotājs sarunas laikā noskaidro, vai skolēni atpazīst latviešu etnogrāfisko rakstu galvenās pazīmes un nosauc, kuri no rakstiem ir latviešu etnogrāfiskie raksti, nosaka līdzīgo un atšķirīgo latviešu un japāņu rakstu paraugos (pēc ģeometriskām formām, leņķiem, pēc dabas elementiem, stilizācijas), kā arī skaidro tālu dzīvojošu tautu etnogrāfisko rakstu līdzību.

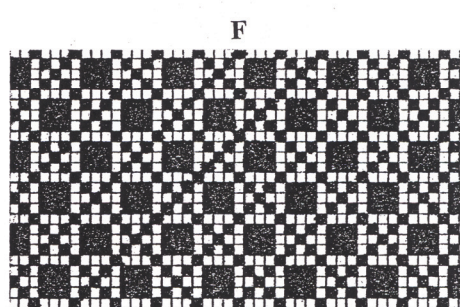
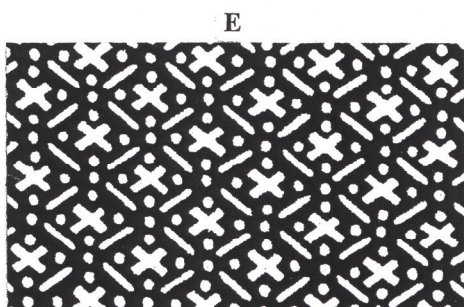
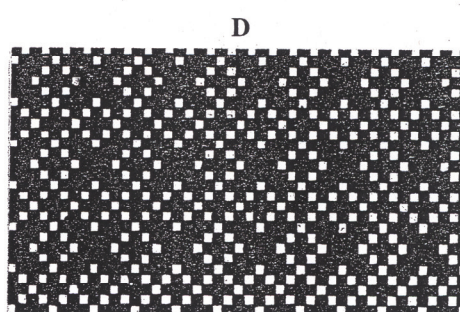
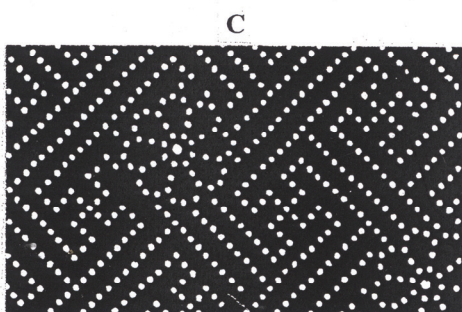
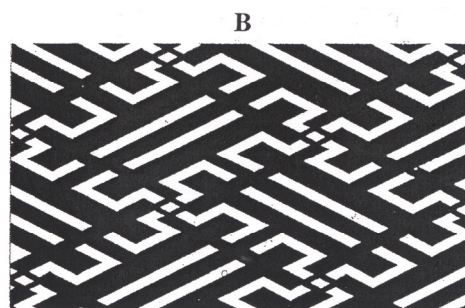
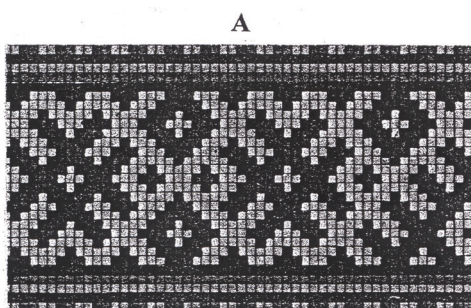
Mājsaimniecība 10. klase

Temats "Kultūru saskarsme".
Ievadvērtēšanas darbs.

Uzdevums

Atbildi uz jautājumiem!

- Kuri no rakstiem ir latviešu etnogrāfiskie raksti?
- Pēc kurām pazīmēm var noteikt etnogrāfisko rakstu piederību?
- Kā varētu skaidrot tālu dzīvojošu tautu etnogrāfisko rakstu līdzību?

Kārtējās vērtēšanas piemēri mācību priekšmetos

Latviešu valoda 10.–12. klase

Kļūdu labojums – mājas darbs skolēniem.

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt skolēna līdz šim apgūtās zināšanas un prasmes ortogrāfijā, interpunkcijā un stilistikā.

Kārtējās vērtēšanas darbs atbilst vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta programmas parauga 1. variantā prasībām:

- zina un ievēro galvenās ortogrāfijas normas;
- ievēro galvenās interpunkcijas normas;
- rediģē tekstā leksikostilistikās un gramatiski stilistikās kļūdas.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Skolotājs pārrunā, kā jāveic kļūdu labošana pēc kritērijiem. Tos izdala skolēniem mājas darba veikšanai. Piedāvātie kļūdu labošanas kritēriji izmantojami dažādu rakstu darbu labošanā.

Vērtēšana

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 32 punktus. Darbs vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst vismaz 24 punktus.

Latviešu valoda 10.–12. klase

Kļūdu labojums – mājas darbs skolēniem.
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Uzdevums

Izlabo savā domrakstā pieļautās kļūdas!

Kļūdu labojuma vērtēšanas kritēriji		Iegūstamais punktu skaits
Darba noformējums	Pareizi uzrakstīts datums – 1 punkts.	2
	Pareizi uzrakstīts virsraksts – 1 punkts.	
Rakstu darbu kultūras nosacījumi	Izlaists pareizs līniju skaits (teksts lapā izkārtots pareizi un glīti) – 1 punkts.	4
	Ievērotas rindkopas – 1 punkts.	
	Labojumu nav vai tie izdarīti glīti un kārtīgi – 1 punkts.	
	Glīts rokraksts – 1 punkts.	
Ortogrāfijas kļūdu labojums	Izrakstīti visi vārdi, kur pieļautas ortogrāfijas kļūdas – 1 punkts.	7
	Visi labojumi pasvītroti – 1 punkts.	
	Visi labojumi iekavās pamatoti (komentārs un (vai) pārbaudes forma).*	
	Nav pieļautas citas ortogrāfijas kļūdas – 1 punkts.	
	Ievērots pieraksta paraugs (pieraksta izkārtojums, lielo sākumburtu, pieturzīmju lietojums) – 1 punkts.	
Interpunkcijas kļūdu labojums	Izrakstīti visi teikumi, kur pieļautas interpunkcijas kļūdas – 1 punkts.	9
	Visi labojumi pasvītroti – 1 punkts.	
	Visi labojumi iekavās pamatoti (komentārs).**	
	Nav pieļautas citas interpunkcijas kļūdas – 1 punkts.	
	Ievērots pieraksta paraugs (pieraksta izkārtojums, lielo sākumburtu, pieturzīmju lietojums) – 1 punkts.	
Uzdevumu (stila, valodas kultūras) un citu kļūdu labojums	Pareizi pārrakstītas visas kļūdainās darba daļas (teikums, uzdevumu daļa) – 1 punkts.	8
	Visi labojumi pasvītroti – 1 punkts.	
	Visi labojumi, ja tas iespējams, pamatoti iekavās.***	
	Nav pieļautas citas kļūdas – 1 punkts.	
Kļūdu labojuma struktūra	Visas kļūdas ir pareizi grupētas – 1 punkts.	2
	Ir četri plāna punkti, kas pierakstīti pēc parauga – 1 punkts.	
Kopā		32

* Maksimāli var saņemt 3 punktus, ja darbā nav bijušas ortogrāfijas kļūdas vai darbs veikts precīzi, 2 punkti – pieļauta 1 neprecizitāte, 1 punkts – pieļautas 2–3 neprecizitātes, 0 punktu – pieļautas 4 un vairāk neprecizitāšu.

** Maksimāli var saņemt 5 punktus, ja darbā nav bijušas interpunkcijas kļūdas vai darbs veikts precīzi, 4 punkti – pieļauta 1 neprecizitāte, 3 punkti – pieļautas 2 neprecizitātes, 2 punkti – pieļautas 3 neprecizitātes, 1 punkts – pieļautas 4 neprecizitātes, 0 punktu – pieļautas 5 un vairāk neprecizitāšu.

*** Maksimāli var saņemt 5 punktus, ja darbā nav bijušas uzdevumu (stila, valodas kultūras) un citas kļūdas vai darbs veikts precīzi, 4 punkti – pieļauta 1 neprecizitāte, 3 punkti – pieļautas 2 neprecizitātes, 2 punkti – pieļautas 3 neprecizitātes, 1 punkts – pieļautas 4 neprecizitātes, 0 punktu – pieļautas 5 un vairāk neprecizitāšu.

Kļūdu labojuma paraugs

2009. gada 20. novembrī.

Kļūdu labojums.

I. Pareizrakstības (ortogrāfijas) kļūdas.

Aizkari (lietvārds darināts ar priedēkli "aiz-"), mežs (meži), pusdiens (saliktenis, kas jāsadala sastāvdaļās – puse + diens), strādīgs (neuzmanības kļūda).

II. Pieturzīmju (interpunkcijas) kļūdas.

Laika mērīšanai mums ir kalendāri un pulksteņi, (atdala virsteikumus saliktā sakārtotā teikumā) bet tie neko lielu nedod. Viss atkarīgs no tā, kas šajā stundā notiek, (Norāda stāstījuma teikuma beigās.)

III. Uzdevumu un valodas kultūras kļūdas.

Jumts.

Ļaužu – lietv., vīr. dz., dsk., Ģ., 6. dekl.

Jāņtārpiņa dēļ es nokavēju skolu. (Prievārds "dēļ" jānovieto aiz vārda, ar ko tas saistīts.)

IV. Citas kļūdas.

Ģeogrāfija 10. klase

Temats "Demogrāfiskie procesi, iedzīvotāju demogrāfiskā un sociālā struktūra".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 15–20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt skolēna prasmi aprēķināt dotās valsts teritorijas apdzīvotību, izmantojot informāciju pasaules ģeogrāfijas atlantā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – prot aprēķināt valsts teritorijas apdzīvotību, kartē nosakot blīvi un reti apdzīvotas teritorijas.

Uzdevumus skatīt skolēna darba lapā.

Vērtējums

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 7 punktus. Darbs vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst vismaz 5 punktus.

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti
1.	Sameklē datus par izvēlētās valsts teritorijas lielumu no atlanta un ieraksta tabulā – 1 punkts.	3
	Sameklē datus par izvēlētās valsts iedzīvotāju skaitu no atlanta un ieraksta tabulā – 1 punkts.	
	Aprēķina valsts teritorijas apdzīvotību un ieraksta tabulā – 1 punkts.	
2.	Nosaka atlanta kartē izvēlētās valsts vienu visblīvāk apdzīvoto teritoriju – 1 punkts.	4
	Uzraksta šīs valsts teritorijas apdzīvojuma ietekmējošos faktoros – 1 punkts.	
	Nosaka atlanta kartē un ieraksta valsts vienu visretāk apdzīvoto teritoriju – 1 punkts.	
	Uzraksta šīs teritorijas apdzīvojuma ietekmējošu faktoru – 1 punkts.	
Kopā		7

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Ģeogrāfija 10. klase

Temats "Demogrāfiskie procesi, iedzīvotāju demogrāfiskā un sociālā struktūra".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

1. uzdevums (3 punkti)

Izvēlies valsti – Venecuēla, Pakistāna vai Īrija – un aprēķini valsts apdzīvotību! Nepieciešamo informāciju atrodi pasaules ģeogrāfijas atlantā!

Valsts nosaukums	Teritorijas lielums	Iedzīvotāju skaits	Apdzīvotība

Vieta aprēķinu veikšanai

2. uzdevums (4 punkti)

Atlanta kartē nosaki 1. uzdevumā izvēlētais valsts vienu visblīvāk un vienu visretāk apdzīvotu valsts daļu un uzraksti šāda apdzīvojuma ietekmējošo faktoru!

Valsts **visblīvāk** apdzīvotā daļa _____

Apdzīvojuma ietekmējošais faktors _____

Valsts **visretāk** apdzīvotā daļa _____

Apdzīvojuma ietekmējošs faktors _____

Ekonomika 10. klase

Temats "Pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņu ietekme uz tirgus līdzsvaru".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 15 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārliecināties par skolēna prasmi, izmantojot doto informāciju, prognozēt pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņas, attēlot tās grafiski, izvietot apzīmējumus un noteikt līdzsvara cenu.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- prot prognozēt pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņas un attēlot to grafiski, noteikt līdzsvara cenu;
- izprot dažādu faktoru ietekmi uz pieprasījumu un piedāvājumu, preces cenu.

Uzdevumus skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 18 punktus. Darbs vērtējams ar ieskaitīts/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst ne mazāk kā 10 punktus.

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punktu skaits
1.	Papildina grafiku ar jauno preces piedāvājuma vai pieprasījuma līkni – 1 punkts.	6
	Izvieta grafikā nepieciešamos apzīmējumus – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces cena – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces daudzums – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces pieprasījums – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces piedāvājums – 1 punkts.	
2.	Papildina grafiku ar jauno preces piedāvājuma vai pieprasījuma līkni – 1 punkts.	6
	Izvieta grafikā nepieciešamos apzīmējumus – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces cena – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces daudzums – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces pieprasījums – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces piedāvājums – 1 punkts.	
3.	Papildina grafiku ar jauno preces piedāvājuma vai pieprasījuma līkni – 1 punkts.	6
	Izvieta grafikā nepieciešamos apzīmējumus – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces cena – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces daudzums – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces pieprasījums – 1 punkts.	
	Nosaka, kā atbilstoši uzdevuma nosacījumiem mainās preces piedāvājums – 1 punkts.	
Kopā		18

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

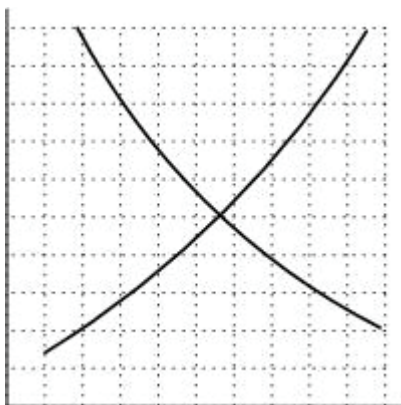
Ekonomika 10. klase

Temats "Pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņu ietekme uz tirgus līdzsvaru".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Papildini grafiku ar jaunu preces pieprasījuma vai piedāvājuma līkni! Izvieto nepieciešamos apzīmējumus! Parādi, kā mainās preces cena, daudzums, pieprasījums, piedāvājums – pieaug ($\uparrow$), samazinās ($\downarrow$), nemainās, nevar noteikt (=)!

1. uzdevums (6 punkti)

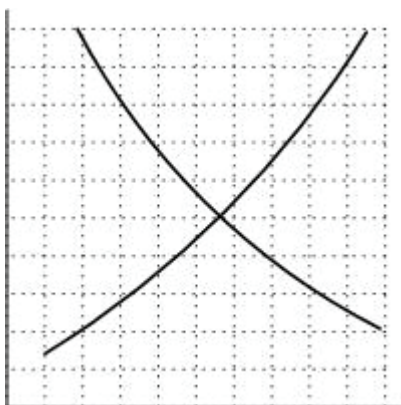
Velosipēdu tirgus. Rūpnīcā tiek ieviesta moderna tehnoloģija un paaugstinās velosipēdu ražošanas efektivitāte.

- a) Papildini grafiku ar jauno preces pieprasījuma vai piedāvājuma līkni!
- b) Izvieto grafikā nepieciešamos apzīmējumus!
- c) Cena _____
- d) Daudzums _____
- e) Pieprasījums _____
- f) Piedāvājums _____

2. uzdevums (6 punkti)

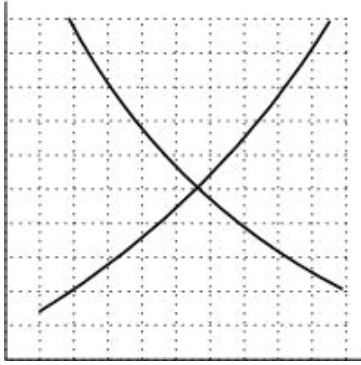
Lietusmēteļu tirgus. Skolēnu deju svētku laikā katru dienu lija lietus, un dejojājiem bija nepieciešami caurspīdīgi lietus mēteļi.

- a) Papildini grafiku ar jauno preces pieprasījuma vai piedāvājuma līkni!
- b) Izvieto grafikā nepieciešamos apzīmējumus!
- c) Cena _____
- d) Daudzums _____
- e) Pieprasījums _____
- f) Piedāvājums _____

3. uzdevums (6 punkti)

Konfekšu tirgus. Konfektes kļūst lētākas.

- a) Papildini grafiku ar jauno preces pieprasījuma vai piedāvājuma līkni!
- b) Izvieto grafikā nepieciešamos apzīmējumus!
- c) Cena _____
- d) Daudzums _____
- e) Pieprasījums _____
- f) Piedāvājums _____

Secini!

- Protu prognozēt pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņas.
- Protu tās attēlot grafiski.
- No grafika nolasu cenas un daudzuma izmaiņas.

Informātika 10. klase

Temats "Rakstzīmju formatēšana".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noskaidrot skolēna prasmes rakstzīmju formatēšanā, lai skolotājs varētu precizēt turpmāko mācību procesu.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – prot formatēt rakstzīmes: mainīt rakstzīmju fontu, lielumu un krāsu, izmantot kursīvu, treknrakstu, pasvītrosānu, augšējo un apakšējo indeksu, izmantot reģistrmaiņu.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 15 punktus. Darbs ir vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst vismaz 12 punktus.

Rindkopa	Vērtēšanas kritērijs	Punktu skaits
1.	<i>Netiek vērtēts.</i>	
2.	<i>Netiek vērtēts.</i>	
3.	Maina rakstzīmju fontu – visa teksta rakstzīmju fonts ir Arial .	1
4.	Maina rakstzīmju fontu – visa teksta rakstzīmju izmērs ir 32 pt.	1
5.	Formatē rakstzīmes treknrakstā – teksts treknrakstā .	1
6.	Formatē rakstzīmes kursīvā – <i>teksts kursīvā</i> .	1
7.	Formatē rakstzīmes treknrakstā un kursīvā – viss teksts izcelts treknrakstā un kursīvā .	1
8.	Izmanto reģistrmaiņu – VISS TEKSTS UZRAKSTĪTS TIKAI AR LIELAJIEM BURTIEM.	1
9.	Maina rakstzīmju krāsu – teksta rakstzīmes ir zilā krāsā .	1
10.	Iekrāso tekstu (<i>highlight</i>) – teksts ir iekrāsots (<i>highlight</i>) 25% pelēkā krāsā .	1
11.	<i>Netiek vērtēts.</i>	
12.	<i>Netiek vērtēts.</i>	
13.	Lieto pasvītrojuma efektus – <u>pasvītroti tikai vārdi</u> .	1
14.	Lieto pasvītrojuma efektus – <u>pasvītrots viss teksts</u> .	1
15.	Lieto pasvītrojuma efektus – <u>pasvītrots ar viļņotu līniju</u> .	1
16.	Lieto pasvītrojuma efektus – <u>pasvītrots ar punktētu līniju</u> .	1
17.	<i>Netiek vērtēts.</i>	1
18.	Lieto augšrakstu–augšrakstu – $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$.	1
19.	Lieto apakšrakstu–apakšrakstu – H ₂ O, Na ₂ SO ₄ .	1
Kopā		15

Pēc darba izpildes skolotājs parāda uz ekrāna sasniedzamo rezultātu un sniedz komentārus, kā darbs pareizi bija jāizpilda.

Skolēni pārbauda un secina, kas apgūts un kas vēl jāapgūst.

Atrisinājuma paraugs

Rakstzīmju formatējums:

parasts teksts,

visa teksta rakstzīmju fonts ir **Arial**,

visa teksta rakstzīmju izmērs ir 32 pt

teksts treknrakstā,

teksts kursīvā,

viss teksts izcelts treknrakstā un kursīvā,

VISS TEKSTS UZRAKSTĪTS TIKAI AR LIELAJIEM BURTIEM,

teksta rakstzīmes ir zilā krāsā,

teksts ir iekrāsots (*highlight*) 25% pelēkā krāsā.

Pasvītrosanas veidi:

nav pasvītrots,

pasvītroti tikai vārdi,

pasvītrots viss teksts,

pasvītrots ar viļņotu līniju,

pasvītrots ar punktētu līniju.

Rakstzīmju noformējuma efekti:

augšraksts – $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$,

apakšraksts – H₂O, Na₂SO₄.

Ja skolā iespējams izmantot kādu no automatizētās zināšanu pārbaudes vidēm, tad skolēni savus rezultātus uzzina tūlīt pēc darba izpildes.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Informātika 10. klase

Temats "Rakstzīmju formatēšana".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Pārbaudes darba izpildes noteikumi:

- pārbaudes darba laikā nedrīkst izmantot grāmatas un kādus citus palīglīdzekļus;
- pārbaudes darba laikā nav atļauts sarunāties savā starpā vai ar skolotāju;
- pārbaudes darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Uzdevums

1. Atvērt dokumentu **KVD3**, kas atrodas skolotāja norādītajā mapē **Sagataves**.
2. Saglabāt to ar nosaukumu **Vards_Uzvards** skolotāja norādītajā mapē **Rezultati**.
3. Formatēt katru teksta rindkopu atbilstoši tās saturam.
4. Saglabāt dokumentā veiktās izmaiņas un aizvērt dokumentu un tekstastrādes lietotni.

Teksta sagataves KVD3.doc saturs

Rakstzīmju formatējums:

parasts teksts,
visa teksta rakstzīmju fonts ir *Arial*,
visa teksta rakstzīmju izmērs ir 32 pt,
teksts treknrakstā,
teksts kursīvā,
viss teksts izcelts treknrakstā un kursīvā,
viss teksts uzrakstīts tikai ar lielajiem burtiem,
teksta rakstzīmes ir zilā krāsā,
teksts ir iekrāsots (*highlight*) 25% pelēkā krāsā.

Pasvītrotas veidi:

nav pasvītrots,
pasvītroti tikai vārdi,
pasvītrots viss teksts,
pasvītrots ar viļņotu līniju,
pasvītrots ar punktētu līniju.

Rakstzīmju noformējuma efekti:

augšraksts – $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$,
apakšraksts – H₂O, Na₂SO₄.

Filozofija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Kas ir filozofija? Filozofiskās domāšanas savdabība".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 5–6 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns spēj formulēt filozofiskus jēdzienus un izprot filozofijas nozīmi pašizziņā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- izprot filozofijas jēdzienu un filozofijas vietu zinātnes sistēmā;
- mācās formulēt filozofiskus jautājumus.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Metodiskie ieteikumi

Piecrindi ieteicams rakstīt problēmas izpētes beigās, kad nepieciešams veikt iepriekšējo un jauno zināšanu apkopošanu un savas attieksmes izvērtēšanu.

Piecrindi katrs skolēns var rakstīt atsevišķi, bet to var uzdot darīt arī pāros vai nelielai grupai.

Piecrindes rakstīšanas noteikumi:

1. rinda – viens vārds, kas atbilst tematam "Filozofija";
2. rinda – divi vārdi – divas īpašības, kas raksturo tematu;
3. rinda – trīs vārdi – trīs darbības, kas raksturo tematu;
4. rinda – četri vārdi, kas izsaka domas vai jūtas par tematu;
5. rinda – viens vārds, kam ir simboliska līdzība ar tematu.

Piemērs

Filozofēšana.

Aizraujoša, interesanta.

Brīnīšanās, šaubīšanās, domāšana.

Dvēseles sarunas ar sevi.

Ceļš.

Vērtēšana

Pēc piecrindes uzrakstīšanas skolotājs aicina skolēnus izvērtēt uzrakstītās piecrindes. Skolotājs kopā ar skolēniem pārrunā, kā izprasts jēdziens, vai tas lietots radoši, vai izprasta filozofijas savdabība, kā formulēta doma un kā tas atspoguļojas simboliskajā līdzībā.

.....
Vārds

.....
Uzvārds

.....
Klase

.....
Datums

Filozofija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Kas ir filozofija? Filozofiskās domāšanas savdabība".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Uzdevums

Uzraksti piecrindi par tematu "Kas ir filozofija?!"

Piecrindes rakstīšanas nosacījumi:

1. rinda – viens vārds, kas atbilst tematam "Filozofija";
2. rinda – divi vārdi – divas īpašības, kas raksturo tematu;
3. rinda – trīs vārdi – trīs darbības, kas raksturo tematu;
4. rinda – četri vārdi, kas izsaka domas vai jūtas par tematu;
5. rinda – viens vārds, kam ir simboliska līdzība ar tematu.

Kulturoloģija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Masu kultūra un elitārā kultūra, subkultūra: masu kultūras un elitārās kultūras pazīmes un raksturojums".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 5 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns izprot masu un elitārās kultūras atšķirības un prot tās saskatīt ikdienā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – prot nosaukt masu un elitārās kultūras piemērus mūsdienās.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Skolotājs lūdz skolēniem, kuri vēlas, nolasīt savus izvēlētos ikdienā novērotos piemērus. Skolotājs kopā ar skolēniem konkretizē vērtēšanas kritērijus, komentējot nolasītos piemērus. Pēc tam skolēni apmainās ar darba lapām un izvērtē rakstītos piemērus, ņemot vērā vērtēšanas kritērijus.

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 5 punktus. Darbs vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst vismaz 4 punktus.

Vērtēšanas kritērijs	Punkti
Izprot tekstā minēto jēdzienu, radoši lietojot jaunā situācijā – 1 punkts. Zina divus mūsdienu masu kultūras norises piemērus. Par katru piemēru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti. Zina elitārās kultūras pazīmes piemēru – 1 punkts. Ievēro laika limitu – 1 punkts.	
Kopā	5

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Kulturoloģija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Masu kultūra un elitārā kultūra, subkultūra: masu kultūras un elitārās kultūras pazīmes un raksturojums".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Uzdevums

Izlasi tekstu!

Postmodernisms ir jauna līmeņa dzīves atspoguļojums kultūrā. Būtiskākā kategorija līdzās globalizācijai, robežu noārdīšanai visās kultūras jomās ir masveidība. Par galveno postmodernisma pazīmi top masu kultūra, masu produkcija, masu domāšana, masu mediji, t. i., informācija, kas integrējas masu kultūrā. Patērēšana kļūst svarīgāka par ražošanu.

Postmodernisma pasaules ainās redzējumu iezīmē fragmentārisms, apziņas sašķeltība un hipertrofizēts individuālisms. Sabiedrības morāli bez principiem veido utilitārisma filozofija, proti, viedokļa popularizēšanā uzvar nevis radošais, ar gribu apveltītais mazākums, bet masa – nekritisks vairākums.

Izmantojot tekstā minētās pazīmes, uzraksti divus piemērus no ikdienas dzīves, kas atspoguļo masu kultūras norisi, un vienu, kas atspoguļo elitārās kultūras pazīmi!

Apmainies ar darba lapām! Atbilstoši kritērijiem novērtē klasesbiedra darbu!

Vērtēšanas kritērijs	Punkti
Izprot tekstā minēto jēdzienu, radoši lietojot jaunā situācijā – 1 punkts.	
Zina divus mūsdienu masu kultūras norises piemērus. Par katru piemēru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.	
Zina elitārās kultūras pazīmes piemēru – 1 punkts.	
Ievēro laika limitu – 1 punkts.	
Kopā	5

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Gleznas vai reprodukcijas analīze".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10–30 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – attīstīt izpratni par izteiksmes līdzekļu izmantošanu gleznā.

Darba forma – pāru darbs.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – analizē gleznu vai gleznas reprodukciju, nosaka tās izpildījuma tehniku, žanru, stilu vai virzienu, kompozīcijas veidu.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Metodiskie norādījumi

Pirms darba stundā tiek sagatavotas nepieciešamās "Loto" spēles sagataves – terminu kartītes, spēles kartes, gleznas reprodukcijas, piemēram, Edvards Munks "Bailes" (1894), Aleksandrs Beļcovs "Berlīne" (1923), atbilstoši skolēnu skaitam. Skolēniem tiek izdalītas nepieciešamās sagataves. Uzdevums tiek dots skolēniem pāros. Pāri apskata un analizē gleznas reprodukciju, izvēloties atbilstošu terminu kartītes un ievietojot spēles kartē.

Šādu "Loto" spēli var pārzīmēt uz tāfeles, projicēt, izmantojot multimediju projektoru vai grafoprojektoru, atbilstoši sagatavojot darbu reprodukcijas.

Vērtēšana

Skolotājs aicina kādu skolēnu pāri mutiski analizēt kādu gleznas reprodukciju, pamatojot viedokli.

Gleznu reprodukciju analīzē ir iespējamas arī vairākas atbildes, kuras ir kopīgi klasē jāizanalizē. Analīzi veic atbilstoši vērtēšanas kritērijiem, kurus uzraksta uz tāfeles vai projicē uz ekrāna.

Vērtēšanas kritērijs
Nosaka gleznas reprodukcijas glezniecības žanru.
Nosaka gleznas reprodukcijas glezniecības stilu vai virzienu.
Nosaka gleznas reprodukcijas kompozīciju.
Nosaka gleznas reprodukcijas izpildījuma tehniku.
Pamato savu izvēli, ja rodas divi atbilžu varianti.

"Loto" spēles gleznu reprodukcijas

Līga Purmale. *Vasara 3*. 2006. Audekls, eļļa, 136 x 150 cm. Rīgas galerija

Piters Breigels. *Ainava ar krītošo Ikaru*. 1558. Audekls uz koka, eļļa, 73,5 x 112 cm. Beļģijas karaliskie mākslas muzeji, Brisele

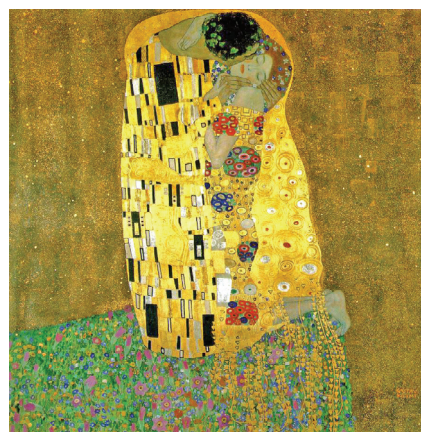
Jāzeps Grosvalds. *Šausmu aleja*. 1916. Papīrs, akvarelis, 22 x 24 cm. Dr. Gunta Belēviča kolekcija

Rembrants. *Pašportrets*. 1659. Audekls, eļļa. Nacionālā mākslas galerija, Vašingtona

Marks Rotko. *Baltais vidus: dzeltens, rozā un mēļš uz sārta*. 1950. Audekls, eļļa, 205,8 x 141 cm. Privātkolekcija

Gustavs Klimts. *Skūpstis*. 1907.–1908. Audekls, eļļa, 180 x 180 cm. Belvederas galerija, Vīne

"Loto" spēles terminu kartītes izgriešanai

Eļļas gleznojums	Akvareļ- gleznojums	Pasteļ- gleznojums	Guašas gleznojums
Temperas gleznojums	Freska	Vitrāža	Jaukta tehnika
Ainava	Klusā daba	Marīna	Akts
Portrets	Figurāla kompozīcija	Sadzīves žanrs	Batālija
Vēsturiskais žanrs	Sakrālā glezniecība	Industriālā ainava	Monumentālā glezniecība
Reālisms	Impresionisms	Post- impresionisms	Kubisms
Fovisms	Simbolisms	Abstrakcionisms	Futūrisms
Naivisms	Popārts	Opārts	Socreālisms
Ekspresionisms	Jūgendstils	Romantisms	Klasicisms
Baroks	Rokoko	Renesanse	Minimālisms
S veida kompozīcija	U veida kompozīcija	T veida kompozīcija	Krusta kompozīcija
Trijstūra kompozīcija	Četrstūra kompozīcija	Apļa kompozīcija	Diagonāles kompozīcija
Joslu kompozīcija	Pusapļa kompozīcija	Spirāles kompozīcija	Sirreālisms

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Gleznas vai reprodukcijas analīze".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Uzdevums

Spēlējiet "Loto" spēli pāri! Apskatiet gleznas reprodukciju!

Nosakiet darba:

- **žanru** (mitoloģiskais žanrs, sakrālais žanrs, vēsturiskais žanrs, portrets, ainava, sadzīves žanrs, klusā daba u. c.);
- **stilu vai virzienu** (renesanse, klasicisms, baroks, romantisms, reālisms, impresionisms, postimpresionisms, kubisms, fovisms, simbolisms, abstrakcionisms, futūrisms, naivisms, popārts, opārts, socreālisms u. c.);
- **kompozīciju** (S veida kompozīcija, U veida kompozīcija, T veida kompozīcija, krusta kompozīcija, apļa kompozīcija, trijstūra kompozīcija, diagonāles kompozīcija, četrstūra kompozīcija, joslu kompozīcija u. c.);
- **izpildījuma tehniku** (eļļas gleznojums, akvareļgleznojums, guašas gleznojums, temperas gleznojums, freska, vitrāža u. c.)!

Vienā mākslas darbā var būt apvienotas vairākas kompozīcijas shēmas, žanri, izpildījuma tehnikas un pat stili, tāpēc izmantojiet vienu vai divas kartītes un veidojiet pamatojumu!

Atbilstošās terminu kartītes ievietojiet "Loto" spēles tabulā!

Pēc skolotāja uzaicinājuma izsakiet savus atbilžu variantus, pamatojiet tos!

Spēlējot pāri, ievietojiet "Loto" spēles tabulā atbilstošas kartītes!

Glezniecības žanrs				Kompozīcija
Glezniecības stils vai virziens		Darba reprodukcija		
		Izpildījuma tehnika		

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Simbolisms vizuālajā mākslā".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – novērtēt skolēna prasmes atpazīt simbolismam raksturīgus izteiksmes līdzekļus.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – pēta simbolismu kā mākslas stilu, tā rašanās nosacījumus, zina simbolismam raksturīgākos izteiksmes līdzekļus.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 10 punktus. Darbs vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst vismaz 6 punktus.

Skolēni sadalās pāros. Savstarpēji samainoties, pārbauda viens otra darbu. Skolotājs projicē uz ekrāna tabulu ar pareizajām atbildēm, kopīgi lasot, analizē izteiktos apgalvojumus.

Vērtēšanas kritērijs	Punkti
Zina simbolisma raksturīgākos mākslas izteiksmes līdzekļus (atveidojamos mākslas tēlus, attēlojuma saturu, izmantojamo kolorītu), rašanās vēsturiskos nosacījumus, J. Rozentāla svarīgākos daiļrades posmus. Par katru – 1 punkts.	
Kopā	10

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Simbolisms vizuālajā mākslā".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Uzdevums (10 punkti)

Izlasi apgalvojumus par simbolisma rašanās vēsturiskajiem nosacījumiem, izteiksmes līdzekļiem grafikā, glezniecībā un tēlniecībā! Atzīmē ar krustiņu atzinumu vai noliegumu!

Nr. p. k.	Apgalvojums	Jā	Nē
1.	Tēlotie objekti ir zīmes ar noteiktu ideju, kas uztveramas nevis ar prātu, bet gan jutekliski.		
2.	Simbolisma pamatidejas formulēja un pamatoja franču literāti 20. gadsimta 80. gados.		
3.	Glezno detalizētus, ikdienišķus tēlojumus, piemēram, interjerus, cilvēkus, kuri lasa; sievietes, kuras ada.		
4.	Atveido nevis sīkumus un stāstošus sižetus, bet gan vispārīgas atziņas (idejas) un emocijas.		
5.	Gleznas kompozīcijas saturiskā nekonkrētība un emocionalitāte tuvina to muzikālam sacerējumam.		
6.	Simbolistu psiholoģiskais mērķis ir nenoteiktības pasaule.		
7.	Tēloto objektu krāsas un gaismas simbolismā kļūst pašvērtīgi spožas vai blāvas.		
8.	Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi (kompozīcija, apjoms, līnija, gaismēnas, krāsa, faktūra) simbolismā tiek izmantoti, lai radītu noskaņu un veidotu fantastisku pasaules ainu.		
9.	Simbolismā glezno tikai ar spektra krāsām – dzeltenu, sarkano, zilo, oranžo, violeto, zaļo –, pilnībā atsakoties no pelēkās un melnās krāsas.		
10.	No latviešu gleznotājiem sevišķi daudz simbolisku kompozīciju ir gleznojis Janis Rozentāls, piemēram, "Nāves eņģelis", "Arkādija", "Kārdināšana", "Ieva".		

Sports 10. klase

Temats "Apakšējā piespēle no sāniem".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes vienam skolēnam.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns apguvis apakšējās piespēles no sāniem prasmi volejbolā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – pilnveido volejbolā apakšējo piespēli no sāniem un atpakaļ pāri galvai.

Metodiskie ieteikumi

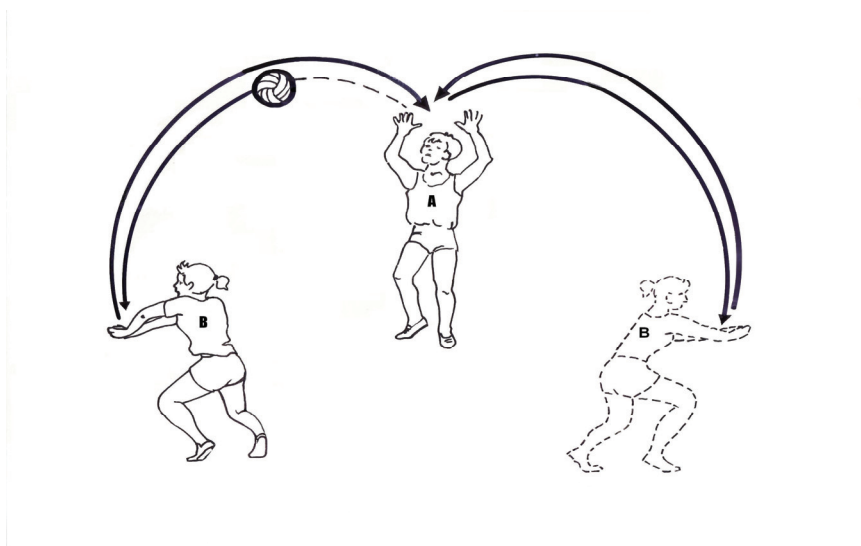
Skolotājs izstāsta uzdevumu skolēniem.

Attālums starp A un B spēlētājiem ir 4–5 metri (skatīt attēlu).

Spēlētājs A piespēlē augšējās piespēles tā, lai spēlētājam B būtu jāizpilda apakšējās piespēles no kreisās un labās puses, sperot divus vai trīs soļus sāņus pretim bumbai.

Spēlētājam B jāaizskrien, jāapstājas un tad jāpiespēlē apakšējā piespēle.

Pēc 10 piespēlēm spēlētājs B piespēlē augšējās piespēles un spēlētājs A izpilda apakšējās piespēles.

Apakšējā piespēle no sāniem

Vērtēšana

Vērtēšanas kritērijs	Punkti
Gatavības stāja – 1 punkts.	
Virzīties pretī bumbai, veikt soli sānis, saliekt ceļus – 1 punkts.	
Pacelt kreiso vai labo plecu, rokas pagriezt slīpi, izveidot "spēles dēli" – 1 punkts.	
Plaukstu locītavas nedaudz noliekt uz leju, piespēles laikā pagriezt plecus, nesist ar plaukstām – 1 punkts.	
Pirms piespēles veikšanas iesēsties tik dziļi ceļos, lai rokas būtu zem bumbas – 1 punkts.	
Iztaisnot ceļus, mīksti izspēlēt bumbu – 1 punkts.	
Kopā	6

Skolotājs šo uzdevumu vērtē aprakstoši – mutiski.

Sports 11. klase

Temats "Basketbola prasmju apguve".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes vienam skolēnam.

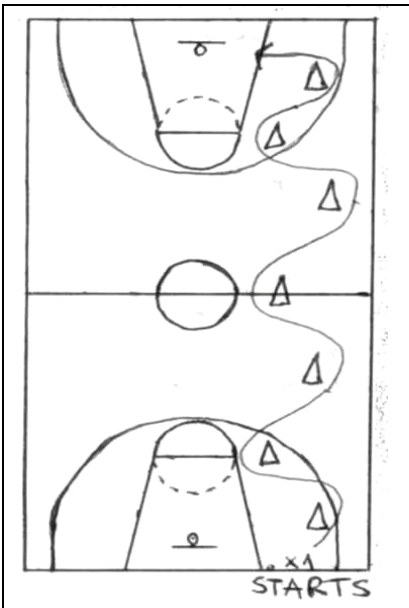
Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēni apguvuši prasmes basketbolā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- prot basketbolā lietot pamattehnikas elementus atbilstoši situācijai;
- izpilda basketbolā metienus ar vienu roku lēcienā pēc dribla.

Metodiskie ieteikumi

Skolotājs dod uzdevumu praktiski izpildīt šādu vingrinājumu:

	<p>Dalībnieks "x1" (aiz gala līnijas un soda laukuma trapeces krustpunkta) uzsāk driblu līkloču kustībā apkārt statīviem. Statīvus apdriblē ar labo un kreiso roku. Beigās izpilda metienu grozā ar vienu roku no augšas lēcienā pēc dribla (ar labo roku), uzreiz satver bumbu (ja metiens ir nesekmīgs, jāatkārto gājiens, apdriblējot pēdējo statīvu) un uzsāk driblu ar kreiso roku pretējā virzienā. Tas pats uzdevums, kas turpceļā, tikai skolēns izpilda attiecīgo metienu ar kreiso roku (ja metiens ir nesekmīgs, jāatkārto gājiens, apdriblējot pēdējo statīvu ar kreiso roku) un izpilda metienu grozā ar vienu roku no augšas lēcienā pēc dribla (ar kreiso roku).</p>
---	---

Skolotājs novēro skolēna vingrinājuma izpildījumu un aprakstoši izskaidro prasmju izpildi:

- statīvu apdriblēšana ar tālāko roku (labo, kreiso);
- pareizu soļu (labā, kreisā kāja, otrā virzienā – kreisā, labā kāja) izpildīšana;
- gari ar lēcieni izpildīti soļi, atsperoties uz kreisās kājas, kad met ar labo roku, un atsperoties uz labās kājas, kad met ar kreiso roku;
- rokas iztaisnotas elkonī, plauksta (trīs vidējie pirksti) uzgriež bumbu. Ieteicams metienu izpildīt ar atsitieni pret vairoga četrstūra augšējo stūri;
- bumba ir iemesta abos grozos skrējienā.

Vērtēšana

Skolotājs šo uzdevumu vērtē aprakstoši – mutiski.

Mūzika 11. klase

Temats "Popmūzikas specifika un stili".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 15 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēni ir apguvuši dziesmu un kā prot veidot instrumentālu pavadījumu.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – dzied popmūzikas melodijas, veido tām instrumentālā pavadījuma aranžējumus, izmantojot instrumentus.

Metodiskie ieteikumi

Skolēni sadalās grupās. Katra grupa izlozē un nodzied dziesmu. Pirms darba skolotājs iepazīstina ar vērtēšanas kritērijiem. Prezentē grupas darbu.

Vērtēšana

Pēc visu grupu uzstāšanās skolotājs kopā ar skolēniem veic aprakstošu (mutisku) vērtējumu grupām, lai sekmētu un uzlabotu turpmāko mācību procesu.

Vērtēšanas kritēriji grupai	Jā	Daļēji	Nē
Zina melodiju, dzied unisonā.			
Zina dziesmai vārdus.			
Grupas vienotība un izpildījuma kvalitāte uzstāšanās laikā.			
Muzikālais un ritma pavadījums.			
Radoša pieeja dziesmas izpildījumam.			

Svešvaloda (vācu valoda) 11. klase (3. svešvaloda)

Lasīšanas prasmes, leksikas un valodas struktūru lietošanas pārbaude.

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – lasītā teksta izpratnes, apgūtās leksikas un gramatikas (darbības vārdu formu un pavēles izteiksmes veidošana) pārbaude.

Uzdevumus skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Par katru pareizu atbildi vai pareizi ievietotu vārdu – 1 punkts. Kopā iespējams iegūt 25 punktus.

Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst vismaz 15 punktus.

Uzdevumu sasaiste ar sasniedzamo rezultātu mācību priekšmeta programmā:

Uzdevums	Vērtēšana	Punkti	Mācību priekšmeta programmas prasība
1.	1 punkts par katru pareizu atbildi.	7	Pamata un detalizētas informācijas izpratne un interpretācija dažādu veidu mutvārdu un rakstveida tekstos. Literāru tekstu kā komunikatīvu situāciju lasīšana, valodas līdzekļu tēlaina un radoša uztvere. Sadzīvisku, laikrakstu, populārzinātnisku, formālu tekstu interpretācija.
2.	1 punkts par katru pareizi ievietotu īpašības vārdu.	7	Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.
3.	1 punkts par katru pareizi izvēlētu pavēles izteiksmes formu.	7	Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.
4.	1 punkts par katru pareizi izvēlētu leksikas elementu pāri.	4	Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Svešvaloda (vācu valoda) 11. klase (3. svešvaloda)

Lasīšanas prasmes, leksikas un valodas struktūru lietošanas pārbaude.
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Lies den Text und mache dann die Aufgaben!

Sabine und Tim

"Es begann mit einem Kribbeln im Bauch", erzählt Sabine, 16. Die Realschülerin ist 6 Monate mit Tim, 19, zusammen. Die beiden kennen sich schon eine ganze Weile. Sie trafen sich mit ihren Cliques in demselben Bistro. Doch der Anfang ihrer festen Beziehung war gar nicht so einfach: Er wollte nicht. "Mit meiner letzten Freundin bin ich auf die Nase gefallen", verrät er, "da war ich vorsichtig". Außerdem haben seine damaligen Freunde dagegen geredet. Ihr passierte übrigens dasselbe – Tim galt bei den Mädchen als Playboy. Tim ist zurzeit arbeitslos. Er holt Sabine regelmäßig von der Schule ab. Die Eltern sind mit der Freundschaft einverstanden. "Er gehört fast zur Familie"; sagt Sabine. Sie mag Tims offene Art. Was sie stört, ist seine Eifersucht (greizsirdība). "Wenn sie mit ihrer besten Freundin loszieht – das finde ich schrecklich", gesteht er. Er mag an ihr, dass sie ihm vertraut und mit ihm über alles offen reden kann. Und negative Eigenschaften? "Sie hat einen Dickkopf", findet Tim. Trotzdem haben die beiden nur selten Streit. "Wenn wir darüber reden, ist das Problem schnell aus der Welt", sagen beide. An ein schnelles Ende ihrer Liebe glauben sie nicht. Sabine und Tim wollen einmal heiraten und eine Familie gründen.

Aufgabe 1. Falsch oder richtig? (7 Punkte)

		R	F
0.	Sabine und Tim kennen sich schon längst.	X	
1.	Schon zu Beginn wollte Tim eine feste Freundschaft.		
2.	Vor Sabine hatte Tim keine Freundin.		
3.	Beide besuchen die gleiche Schule.		
4.	Sabines Eltern mögen Tim.		
5.	Tim mag nicht, wenn Sabine mit Freundinnen ausgeht.		
6.	Tim gefällt Sabines Eifersucht nicht.		
7.	Beide hoffen, dass ihre Liebe Zukunft hat.		

Aufgabe 4. Was passt? (4 Punkte)

1. Mit den Händen kann man:

A *anfassen und greifen*

B *nehmen und begreifen*

2. Man kann waschen:

A *den Pullover und das Gesicht*

B *das Auto und die Wohnung*

3. Man kann ein Paket abschicken:

A *per Schiffpost und Luftpost*

B *per Bahnpost und Kompost*

4. Es gibt

A Hals-Nasen-Ohren-Arzt

B Süd-Nord-Richtung

Latvijas un pasaules vēsture 12. klase

Temats "Otrais pasaules karš. Holokausta hronoloģija".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 10 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns prot raksturot Otrā pasaules kara svarīgākos notikumus un apkopot 20. gadsimta vēstures faktus sava viedokļa pamatošanai.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – prot raksturot Otrā pasaules kara svarīgākos notikumus.

Uzdevumus skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Pēc uzdevuma izpildes skolotājs savstarpējā vērtējuma veikšanai izdala materiālu ar holokausta attīstības hronoloģiju vai vizualizē skolēnam šo informāciju citā veidā. Uzdevums ir veikts, ja katrs darba lapā atainotais holokausta attīstības periods ir raksturots ar vienu atbilstošu un precīzu vēstures faktu.

Nr. p.k.	Holokausta attīstības posmi	Punkti
1.	Ebreju pasludināšana par galvenajiem ienaidniekiem Vācijā (identifikācija). No 1933. gada.	
2.	Ebreju atšķiršana no pārējiem iedzīvotājiem un sistemātiska diskriminācija Vācijā (segregācija). No 1933. gada.	
3.	Speciālu ebreju izolācijas nometņu ieviešanas plāni un to īstenošana (koncentrācija). No 1938. gada.	
4.	Ebreju evakuācija Vācijā un tās okupētajās teritorijās, izveidojot apgabalus, kuros nav ebreju (deportācija). No 1940. gada.	
5.	Totāla ebreju iznīcināšana Vācijā un tās okupētajās teritorijās (genocīds). No 1941. gada.	
Kopā		5

Darbs vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs tiek ieskaitīts, ja skolēns iegūst 5 punktus.

Vārds

Uzvārds

Klase

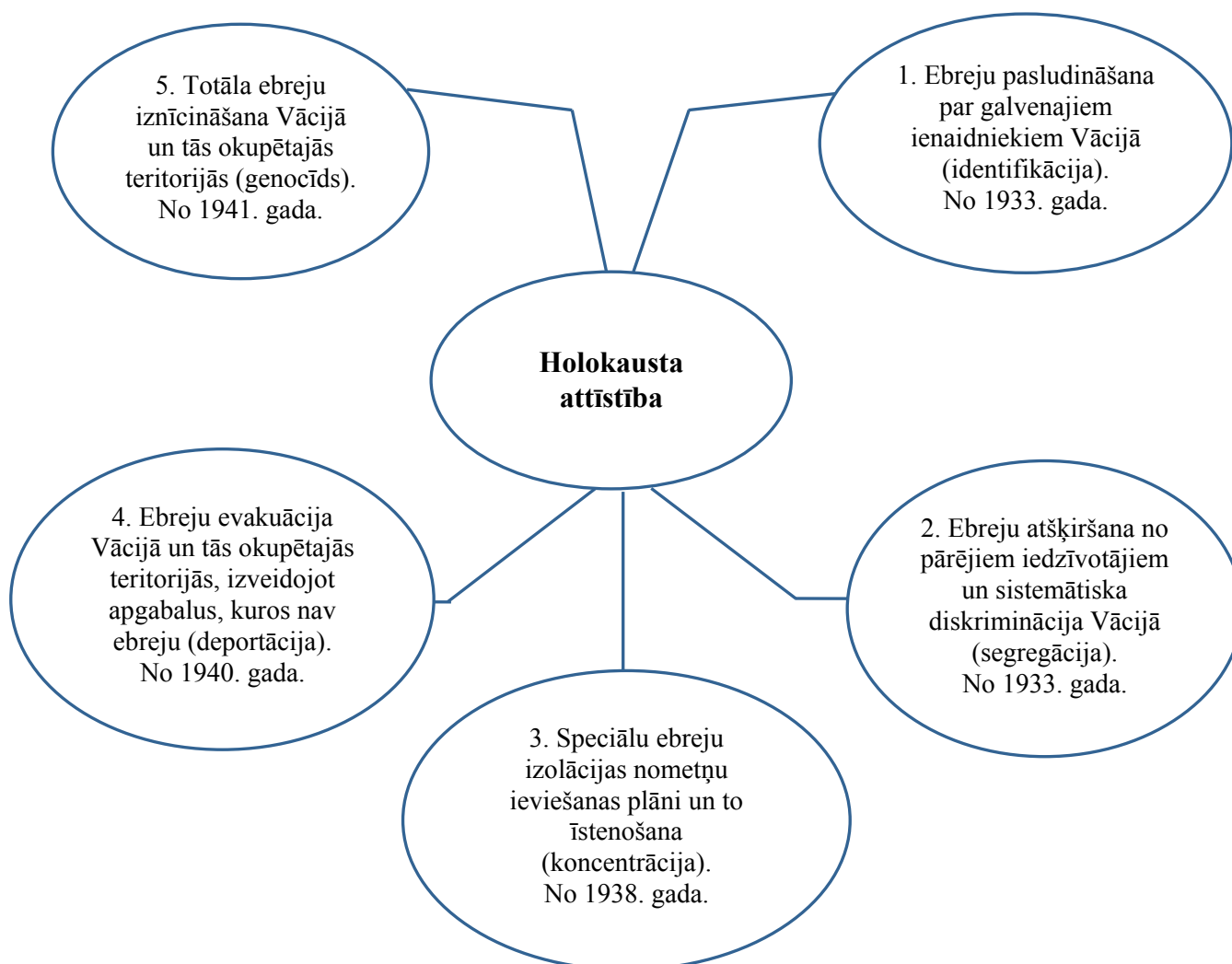
Datums

Latvijas un pasaules vēsture 12. klase

Temats "Otrais pasaules karš. Holokausta hronoloģija".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

1. uzdevums

Domu kartē atainoti holokausta attīstības posmi. Papildini domu karti ar vienu faktu atbilstoši katram holokausta attīstības periodam!

2. uzdevums

Savstarpēji samainieties ar darba lapām un novērtējiet viens otra veikumu, izmantojot vērtēšanas kritēriju tabulu! Par katru pareizi norādītu faktu katrā no holokausta attīstības posmiem – 1 punkts. Darbs tiek ieskaitīts, ja iegūti 5 punkti.

Vērtēšanas kritēriji

Nr. p. k.	Holokausta attīstības posmi	Punkti
1.	Ebreju pasludināšana par galvenajiem ienaidniekiem Vācijā (identifikācija). No 1933. gada.	
2.	Ebreju atšķiršana no pārējiem iedzīvotājiem un sistemātiska diskriminācija Vācijā (segregācija). No 1933. gada.	
3.	Speciālu ebreju izolācijas nometņu ieviešanas plāni un to īstenošana (koncentrācija). No 1938. gada.	
4.	Ebreju evakuācija Vācijā un tās okupētajās teritorijās, izveidojot apgabalus, kuros nav ebreju (deportācija). No 1940. gada.	
5.	Totāla ebreju iznīcināšana Vācijā un tās okupētajās teritorijās (genocīds). No 1941. gada.	

Mājsaimniecība 10. klase

Temats "Vizuālais tēls".

Kārtējās vērtēšanas darbs.

Darba izpildes laiks – 15–20 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārliecināties par skolēna prasmi noteikt apģērba lielumu garderobes papildināšanai.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- strādājot pāros, veic katalogā norādītos ķermeņa mērījumus;
- pēc tabulas nosaka apģērba lielumu (katalogā – izmēru).

Nepieciešamais darba materiāls – mērlenta.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Uzdevuma sagatavošanā ir izmantots katalogs *Quelle* (www.quelle.lv), bet skolotājs var izvēlēties citus resursus.

Vērtēšana

Pārbaudes darbā iespējams iegūt 4 punktus. Darbs ir vērtējams ar "ieskaitīts"/"neieskaitīts". Darbs ir ieskaitīts, ja veikti visi mērījumi un katram skolēnam noteikts apģērba izmērs un apģērba starptautiskais izmērs.

Vērtēšanas kritērijs	Punkti
Veic mērījumus – 1 punkts.	
Nolasa un pieraksta mērījumus – 1 punkts.	
Nosaka apģērba izmēru – 1 punkts.	
Nosaka augumam atbilstīgo apģērba starptautisko izmēru – 1 punkts.	
Kopā	4

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Mājsaimniecība 10. klase

Temats "Vizuālais tēls".
Kārtējās vērtēšanas darbs.

Uzdevums (4 punkti)

Strādājiet pāros!

Iepazīstieties ar tabulās "Vīriešu apģērbu izmēri" un "Sieviešu apģērbu izmēri" doto informāciju un izvēlieties, kādi mērījumi jāveic, lai noteiktu uzvalka vai bikškostīma izmērus!

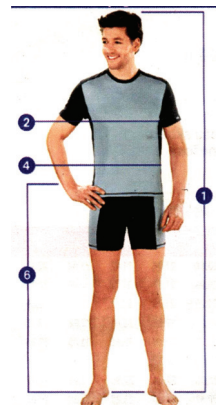
Nomēriet viens otru, lai noteiktu uzvalka vai bikškostīma izmērus!

Nolasiet un pierakstiet mērījumus tabulā (-ās) "Mērījumi"!

Nosakiet apģērbu izmērus!

Nosakiet augumiem atbilstīgos apģērba starptautiskos izmērus!

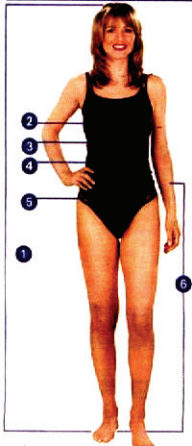
Vīriešu apģērbu izmēri

	Mērījumi, kas nepieciešami, lai noteiktu apģērba izmēru				Apģērba izmērs	Apģērba starptautiskais izmērs
	Auguma garums	Krūšu apkārtm.	Vidukļa apkārtm.	Sānu garums bez jostas		
	1	2	4	6		
160–164	78–81	66–69	96–99	40	XS – 40/42	
162–166	82–85	70–73	98–100	42	S – 44/46	
164–168	84–87	72–75	99–101	43	M – 48/50	
166–170	86–89	74–77	100–103	44	L – 52/54	
168–173	90–93	78–81	102–104	46	XL – 56/58	
171–176	94–97	82–85	103–106	48	XXL – 60/62	
174–179	98–101	86–89	105–108	50	XXXL – 64/66	
177–182	102–105	90–94	107–109	52		
180–184	106–109	95–99	108–110	54		
182–186	110–113	100–104	109–112	56		
184–188	114–117	105–109	111–114	58		
185–189	118–121	110–114	112–115	60		
187–191	122–125	115–119	114–116	62		
189–193	126–129	120–124	115–117	64		
191–194	130–133	125–129	116–118	66		
192–196	134–137	130–134	117–119	68		
194–198	138–141	135–139	118–120	70		

Mērījumi

Skolēna vārds, kuru mēra	Auguma garums	Krūšu apkārtmērs	Vidukļa apkārtmērs	Sānu garums bez jostas	Apģērba izmērs	Apģērba starptautiskais izmērs

Sieviešu apģērbu izmēri

	Mērījumi, kas nepieciešami, lai noteiktu apģērba izmēru			Apģērba izmērs			Apģērba starptautiskais izmērs
	Krūšu apkārtm.	Vidukļa apkārtm.	Gurnu apkārtm.	N izm. Auguma garums 162–172 cm	K izm. Auguma garums 157–164 cm	L izm. Auguma garums virs 172 cm	
	2	4	5				
	74–77	64–66	86–89	32	16	64	XS – 32/34
	78–81	67–70	90–93	34	17	68	S – 36/38
	82–85	71–74	94–97	36	18	72	M – 40/42
	86–89	75–78	98–101	38	19	76	L – 44/46
	90–93	79–82	102–104	40	20	80	XL – 48/50
	94–97	83–86	105–107	42	21	84	XXL – 52/54
	98–102	87–90	108–110	44	22	88	XXXL – 56/58
	103–107	91–94	111–115	46	23	92	
	108–113	95–99	116–120	48	24	96	
	114–119	100–105	121–126	50	25	100	
	120–125	106–111	127–133	52	26	104	
	126–131	112–117	134–139	54	27	108	
	132–137	118–124	140–144	56	28	112	
	138–143	125–132	145–150	58	29	116	
	144–149	133–138	151–155	60	30	120	

Mērījumi

Skolēna vārds, kuru mēra	Auguma garums	Krūšu apkārtmērs	Vidukļa apkārtmērs	Gurnu apkārtmērs	Apģērba izmērs	Apģērba starptautiskais izmērs

Temata nobeiguma darbu piemēri mācību priekšmetos

Latviešu valoda 10. klase

Temats "Vārds – valodas vienība".

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns apguvis tematu "Vārds – valodas vienība".

Atbilstība vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta programmas parauga 1. varianta prasībām:

- spēj atšķirt kontekstā vārda nozīmes;
- izvēlas kontekstam atbilstošāko vārdu vai vārda nozīmi, precizē to;
- zina vārdnīcu veidus, to izveides principus, prot izmantot dažāda veida vārdnīcas atbilstoši mērķim;
- bagātina savu vārdu krājumu;
- prot skaidrot un saskaīt vārda kulturoloģisko un leksisko informāciju.

Uzdevumu skatīt skolēna darba lapā.

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Atrod kopsakarību (latīņu valoda – sakne, pamats) – 1 punkts. Par katru izskaidrotu vārdu – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.	13	I, II
	Atrod kopsakarību (latīņu valoda – stars) – 1 punkts.		
	Atrod kopsakarību (kopīga sakne – gal) – 1 punkts. Par katru piemēru – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.		
	Izskaidro vārda izcelsmi. Par katru vārdu – 1 punkts. Secina un pamato – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.		
	Atrod kopsakarību (pamatā ir darbības vārds celt) – 1 punkts.		
2.	Uzraksta tekstam atbilstošu komentāru – 1 punkts.	5	I, II
	Uzraksta tekstam atbilstošu komentāru (līdzības saskatīšana) – 1 punkts.		
	Izraksta vārdu un izskaidro to. Par katru vārdu – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.		
3.	Skatīt tabulu "3. uzdevuma vērtēšana". Pirms pārbaudes darba skolēni jāiepazīstina ar 3. uzdevuma nosacījumiem, taču tekstu raksta klasē.	9	III
Kopā		27	

3. uzdevuma vērtēšana

Punkti	Temata izpratne	Argumentācija	Pareizrakstība
3	Saturs atbilst tematam. Domas izteiktas plānveidīgi un loģiski, tās ir pamatotas.	Izmantoti vairāki uzziņas avoti.	0
2	Saturs atbilst tematam. Izteiktās domas pamatotas, bet atkārtojas.	Izmantoti 2 uzziņas avoti.	1–2
1	Izteikts pretrunīgs viedoklis. Domas nepamatotas vai haotiskas.	Izmantots 1 uzziņas avots.	3–4
0	Darbs neatbilst tematam. Tekstā paustā doma nav uztverama.	Nav izmantoti uzziņas avoti.	5 un vairāk kļūdu

Punkti	1–3	4–6	7–8	9–12	13–15	16–18	19–21	22–23	24–25	26–27
Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Latviešu valoda 10. klase

Temats "Vārds – valodas vienība".
Temata nobeiguma darbs.

1. uzdevums (13 punkti)

Izmanto etimoloģijas vai svešvārdu vārdnīcu un atbildi uz jautājumiem!

a) Kas kopīgs **redīsam, radikulītam un radikālim**? Uzraksti šo vārdu skaidrojumu!

Kopīgais: _____

Redīss – _____

Radikulīts – _____

Radikālis – _____

b) Kas kopīgs **rādiusam, rādijam un radio**?

Kopīgais: _____

c) Kas saista **galvu, pagalmu un bērza galotni**? Pamato savu atbildi, pasvīturo vārda sastāvu!

Kopīgais: _____

galva

pagalms

galotne

d) Vai **papele un pele** ir kopīga vārda izcelsme? Pamato savu atbildi!

Papele – _____

Pele – _____

Secinājums un pamatojums: _____

e) Kas no vārddarināšanas viedokļa kopīgs **celim, kalnam, ceļam un cēlonim**?

Kopīgais: _____

2. uzdevums (5 punkti)

Izlasi tekstu!

Viena un tā paša priekšmeta nosaukumos dažādas tautas ietver dažādus tēlus, jo saskata šajā objektā citas pazīmes, īpašības.

Piemēram, krievi un vācieši apgalvo, ka adatai esot austiņa (*yuko*) vai auss (*Öhr*). Angļi domā, ka tā ir actiņa (*ear*). Turpretī pudelei krievu skatījumā ir rīklīte (*горлышко*), bet angļu – kakliņš (*mouth*), vācu – pudeles kakls (*Flaschenhals*).

Savukārt franči pārliecināti, ka tējkannai ir deguntiņš, bet krievi – knābītis (*клювик*).

Ko par to domā latvieši?

a) Izskaidro, kā saproti teksta pirmo rindkopu!

---

b) Kā tu domā, kāpēc krievi uzskata, ka adatai ir **austiņa**, bet pudelei – **rīklīte**?

---

c) Pastāsti citas tautības pārstāvim, kā latvieši sauc tekstā minēto priekšmetu daļas, kāpēc tās tā nosauktas!

Filozofija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Cilvēka patības problēma".

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns filozofiskā aspektā izprot cilvēka būtību.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- zina un prot salīdzināt dažādas cilvēka būtības izpratnes filozofijā;
- zina eksistenciālisma pamatproblēmas;
- apzinās sociālo procesu nozīmi cilvēka dabas izpratnē;
- prot salīdzināt dažādu filozofijas virzienu tekstus un pamatot savu viedokli par tiem.

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Zina filozofijas jomu, kurā aplūko cilvēka problēmas jautājumus – 1 punkts.	1	I
2.	Pamato cilvēka būtības izpratnes dažādas nostādnes, kuras atklāj filozofisko pārdomu ceļā, piemēram, vai cilvēka būtība veidojas imanenta, transcendentā vai atklājas mijiedarbībā ar noteiktu sabiedrību, vai cilvēks parādās attieksmē pret pasauli. Par katru pamatojumu – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.	3	I, II
3.	Zina eksistenciālisma pamatnostādnes – 1 punkts. Izprot cilvēku kā sociālu būtni – 1 punkts.	2	I, II
4.	Uzraksta atšķirības starp cilvēka būtības meklējumiem dabaszinātnēs – 1 punkts. Uzraksta atšķirības starp cilvēka būtības meklējumiem filozofijā – 1 punkts. Uzraksta atšķirības starp cilvēka būtības meklējumiem reliģijā – 1 punkts.	3	III
5.	Salīdzina dažādu filozofijas virzienu tekstus. Par katra autora filozofiskā jautājuma loka pamatojumu – 1 punkts. Kopā – 4 punkti. Saskata katra laikmeta filozofiskās problēmas, nosauc tās. Par katru – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.	8	I, II, III
Kopā		17	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	0–1	2–3	4–5	6–7	8	9–10	11–12	13–14	15–16	17

.....
Vārds

.....
Uzvārds

.....
Klase

.....
Datums

Filozofija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Cilvēka patības problēma".

Temata nobeiguma darbs.

1. uzdevums (1 punkts)

Uzraksti, kā filozofijā sauc jomu, kurā aplūko cilvēka problēmas!

---

2. uzdevums (3 punkti)

Vai uz jautājumu, kas ir cilvēks, var atbildēt viennozīmīgi? Pamato savu atbildi ar trīs argumentiem!

---

3. uzdevums (2 punkti)

Kādi faktori ietekmē izpratni par cilvēka būtību?

---

4. uzdevums (3 punkti)

Uzraksti, ar ko atšķiras filozofisks, reliģisks un dabaszinātnisks pētījums par cilvēku!

---

5. uzdevums (8 punkti)
Izlasi tekstu fragmentus!

"Beigu beigās man likās, ka esmu sapratis, kāpēc cilvēks ir pati laimīgākā no visām dzīvajām būtnēm un ir vispārējas apbrīnas cienīgs un kāds liktenis viņam ir bijis sagatavots citu likteņu vidū, ko varētu apskaust ne tikai dzīvnieki, bet arī zvaigznes un viņpasaules dvēseles. Neticami un pārsteidzoši! Bet kā gan savādāk? Jo tieši tādēļ cilvēku ar pilnām tiesībām sauc un uzskata par dižu brīnumu, dzīvu būtni, kas patiesi ir apbrīnas vērts."

(Dž. Piko della Mirandola, 15. gadsimts, "Runa par cilvēku cieņu".)

"Man neērti domāt, ka es atzīstu vienu lietu un nosodu citu, par skaistu uzskatu vienu, bet citu par pretīgu, lemjū, kas ir patiesība un kas ir meli, kas prātīgi un kas muļķīgi, tajā pašā laikā neapzinoties, uz kāda principa es pamatoju savus novērtējumus. Mani uztrauc cilvēces stāvoklis, kura attieksmē pret šiem jautājumiem dzīvo tik nožēlojamā gara tumsībā, ka manī mostas vēlēšanās piedalīties cilvēces izglītošanā."

(D. Hjūms, 17.–18. gadsimts, "Traktāts par cilvēka dabu".)

"Kas ir cilvēks? Kaudze slimību, kuras caur garu tiecas pasaulē: tur viņas grib gūt sev laupījumu."

(F. V. Nīče, 19.–20. gadsimts, "Tā runāja Zaratustra".)

"Cilvēks spēj būt kultūras nesējs, t. i., saprast kultūru un darboties tās vārdā, bet tas ir atkarīgs no tā, cik lielā mērā viņš vienlaikus ir domājoša un brīva būtne. Viņam jābūt domājošam, lai vispār spētu saprast un veidot prāta ideālus."

(A. Šveicars, 20. gadsimts, "Kultūras krīze un ētika".)

a) Salīdzini, ko par cilvēka iedabu domā un kā izsakās katrs no autoriem! Komentē, kādu filozofisko jautājumu loku un pozīciju pārstāv katrs autors!

---

b) Nosauc vienu katra analizētā laikmeta filozofisko problēmu!

Kulturoloģija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.
 Temats "Kultūra kā vērtību sistēma antīkajā un postmodernajā kultūrā".
 Temata nobeiguma darbs.
 Pārbaudes darba laiks – 40 minūtes.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- raksturo mākslas stilu kā kultūras laikmeta atspoguļotāju;
- izprot kultūrlaikmetu vērtību savdabību;
- izprot antīkās un postmodernās kultūras sabiedrības pieņemto ideālu un laikmetam raksturīgo vērtību atspoguļojumu konkrētajā kultūrā;
- raksturo vērtību un sabiedrības pieņemtās morāles normas kā konkrētas kultūras raksturojošu liecību antīkajā un postmodernajā kultūrā;
- sistematizē un novērtē sabiedrību pieņemto ideālu, kultūrlaikmetu vērtību sistēmu un normu atšķirības antīkajā un postmodernajā kultūrā Latvijā;
- izprot un spēj salīdzināt dominējošās idejas konkrētā kultūrā un skaidro to mainības iemeslus.

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Atpazīst kultūrām raksturīgos objektus, nosauc tos. Par katru – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.	8	I
	Zina, kādas ir šo objektu funkcijas noteiktā kultūrā. Par katru – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.		
2.	Nosauc divus sevis izvēlētos postmodernajai kultūrai raksturīgus objektus. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.	4	II
	Argumentē savu izvēli, tādējādi pauž izpratni par laikmeta vērtībām. Par katru argumentu – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		
3.	Saskata divas kopīgas antīko kultūru sabiedrības vērtības. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.	8	II
	Saskata divas atšķirīgas antīko kultūru sabiedrības vērtības. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		II
	Nosauc antīkās Grieķu kultūras vērtības, uzraksta piemēru. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		III
	Nosauc antīkās Romas vērtības, nosauc piemēru. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		III
4.	Zina, kādas bija tendences visās nosauktajās kultūras jomās antīkajā kultūrā. Par katru – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.	8	I
	Pauž izpratni par tendencēm mūsdienu kultūrā. Par katru – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.		III
5.	Izvērtē K. Raudives izteikumus par 20. gadsimta cilvēka līdzību ar antīko cilvēku un uzraksta trīs komentārus. Par katru – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.	7	II
	Raksturo divas Senās Romas kultūras vērtības un prot salīdzināt tās ar mūsdienām. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		III

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
	Prot skaidrot vērtību maiņas iemeslus antīkajā vērtību sistēmā un mūsdienās. Par katru skaidrojumu – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		III
Kopā		35	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–2	3–5	6–8	9–13	14–17	18–21	22–25	26–29	30–32	33–35

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Kulturoloģija

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Temats "Kultūra kā vērtību sistēma antīkajā un postmodernajā kultūrā".

Temata nobeiguma darbs.

1. uzdevums (8 punkti)

Aplūko antīkās kultūras un postmodernās kultūras arhitektūras objektu attēlus! Uzraksti to nosaukumus un funkcijas!

1. attēls	2. attēls	3. attēls	4. attēls
Nosaukums	Nosaukums	Nosaukums	Nosaukums
Funkcija	Funkcija	Funkcija	Funkcija

2. uzdevums (4 punkti)

Pēc savas izvēles nosauc divus mūsdienu arhitektūras objektus, kuri apliecina mūsdienu sabiedrībai nozīmīgas vērtības un intereses! Argumentē savu izvēli!

Pirmais objekts

Otrais objekts

---

3. uzdevums (8 punkti)

Izlasi avotus!

Antīkā Grieķija

1. "Grieķu reliģijā dievu pielūgšana izpaudās galvenokārt kā upurēšana. Ziedotāji vēlējās izpatikt dieviem un izlūgties viņu labvēlību, nevis izpirkt pašu grēkus."
2. "Sengrieķu antropocentrisms izpaudās cilvēku ķermeņa kultā. Pat dievi sengrieķu bagātajā un plaši sazarotajā mitoloģijā ir līdzīgi cilvēkiem."
3. "...grieķi centās atbildēt uz jebkuru jautājumu, kas attiecas uz pasaules būtību, patiesības problēmu un cilvēka dzīves jēgu un mērķiem."
4. "Atēnieši nedzīvoja grezni, bet tas viņus īpaši neuztrauca. Viņi vēlējās interesantu un bezbēdīgu dzīvi, bet nevis strādāt no rīta līdz vakaram, lai viņu ģimenes varētu dzīvot mazliet ērtāk, vai krāt bagātības, lai iemantotu varu un autoritāti, tas nebija viņiem raksturīgi."
5. "Sievietes Atēnās tika klaji apspiestas. Sievai grieķu ģimenē bija zemāks stāvoklis, un lielāko daļu laika viņa bija spiesta pavadīt mājās."

Antīkā Roma

6. "...senie romieši visur centās apliecināt savu pārkumu, spēku un varenību. Šajā ziņā tipiska viņu iniciatīva ir iedalīt cilvēkus romiešos un barbaros."
7. "Tā kā izglītība joprojām aprobežojās ar to, ka jaunekļi priekšstatu par vīrišķīgiem sporta veidiem, praktiskām mākslām un karavīru tikumiem mantoja no tēva, vairums ļaužu nemācēja ne dzīvot, ne rakstīt. Lielākā daļa pilsoņu karoja vai apstrādāja zemi. Pilsētās bija arī nedaudzi amatnieki un zināmā mērā attīstījās tirdzniecība."
8. "Romietis saviem dieviem lūdza nevis to, lai tas darītu viņu labāku, bet gan aizlūdza par visu sabiedrību un savas ģimenes materiālo labklājību. Tikumība saistījās ar patriotismu un cieņu pret varu un tradīcijām."
9. "Neraugoties uz tehniskās domas sasniegumiem, zinātnē romieši nepaveica gandrīz neko."
10. "Viena no sabiedrības visnepievilcīgākajām iezīmēm bija sievietes zemais statuss."

a) Salīdzinot tekstus, atrodi kādai no kultūras jomām divas kopīgas un divas atšķirīgas sabiedrības attieksmes, kuras atspoguļo to vērtību sistēmu!

Kopīgais

1. _____
2. _____

Atšķirīgais

1. _____
2. _____

b) Uzraksti divas kopīgas antīko grieķu kultūru sabiedrības vērtības! Nosauc piemēru!

---

c) Uzraksti divas kopīgas antīkās Romas kultūru sabiedrības vērtības! Nosauc piemēru!

---

4. uzdevums (8 punkti)

Raksturo sabiedrības attieksmes antīkajā kultūrā un mūsdienu sabiedrībā!

Joma	Antīkajā kultūrā	Mūsdienu sabiedrībā
Attieksme pret darbu		
Attieksme pret mākslu		
Attieksme pret reliģiju		
Attieksme pret izklaidēm		

5. uzdevums (7 punkti)

Iepazīsties ar Konstantīna Raudives izteikumiem!

"Kas lasījis par Romas impērijas pēdējiem gadiem, būs pamanījis pārsteidzošu līdzību ar mūsdienu cilvēku. Toreiz romietī mita tieksme pēc cirka, gladiatoru cīņām, zirgu sacīkstēm utt.

Tādos laikos cilvēks parasti paliek seklāks, apziņa reaģē vairs tikai uz ārējiem faktoriem. Cilvēks nav spējīgs nogrimt pats sevī, apcerēt pats savu dzīvi. Tiklīdz beidzas cilvēka iztēle, apstājas progress, apsīkst māksla, tās izpaudumi ir vairāk formālas nekā saturīgas dabas. Tādos laikos attīstās mehāniskā apziņas ievirze, tīri personīgais izzūd, tā vietā stājas bezdvēselisks cilvēks, kas, mehāniski iekustināts, spējīgs pastrādāt visnecilvēcīgākās lietas."

a) Izvērtē Konstantīna Raudives izteikumus un uzraksti trīs komentārus, kāpēc autors saskata 20. gadsimta cilvēku līdzību ar antīko cilvēku!

Komentāri

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____

b) Izmantojot Konstantīna Raudives un savu redzējumu par 20. gadsimta kultūru, raksturo divas nozīmīgas kultūras sabiedrības vērtības antīkajā kultūrā! Salīdzini tās ar mūsdienu sabiedrības vērtībām! Skaidro abu izvēlēto vērtību mainības iemeslus antīkajā un mūsdienu sabiedrības vērtību sistēmā!

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Simbols, zīme, zīmols".

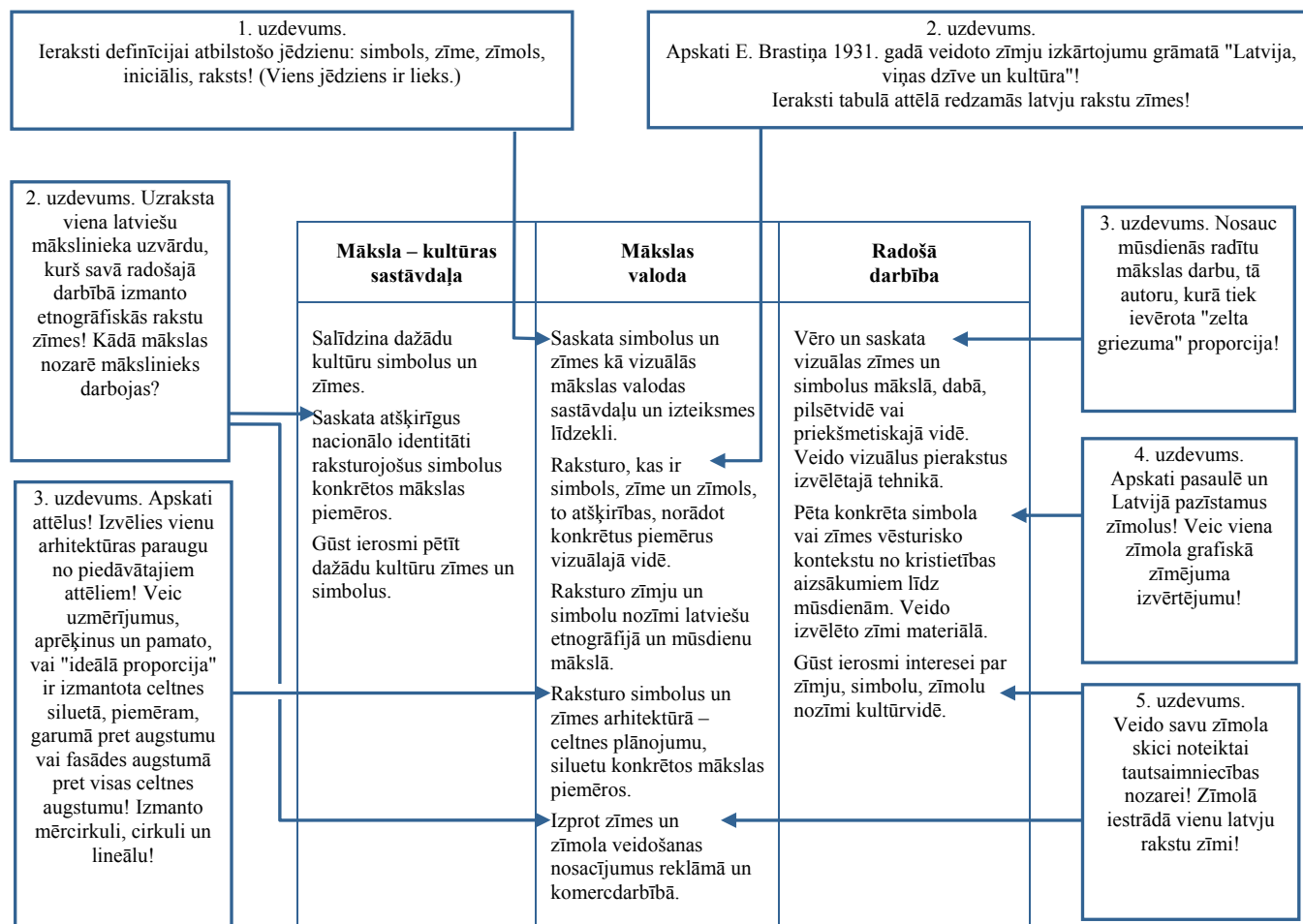
Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēni apguvuši prasmi raksturot zīmi un simbolu latviešu etnogrāfijā un mūsdienu mākslā un sapratuši zīmola veidošanas principus.

Nepieciešamie materiāli – pildspalva, grafiņa zīmulis, lineāls, trijstūris, rasetne, krāsainie zīmuļi.

Sasaiste ar mācību priekšmeta programmas parauga prasībām:

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Zina, kas ir zīme – 1 punkts.	4	I
	Zina, kas ir simbols – 1 punkts.		
	Zina, kas ir raksts – 1 punkts.		
	Zina, kas ir zīmols – 1 punkts.		
2.	Atpazīst un ieraksta tabulā latvju rakstu zīmes – 1 punkts par divām rakstu zīmēm. Kopā – 5 punkti.	7	I
	Uzraksta viena latviešu mākslinieka uzvārdu, kurš savos mākslas darbos izmanto latvju rakstu zīmes – 1 punkts.		
	Nosauc mākslas nozari, kurā mākslinieks darbojas – 1 punkts.		
3.	Izdarā aprēķinus vienam arhitektūras paraugam – 1 punkts.	9	II
	Veic uzmērījumus ar atbilstošiem palīg līdzekļiem – 1 punkts.		II
	Ievieto gūtos mērījumus formulā – 1 punkts.		II
	Veic matemātiskus aprēķinus – 1 punkts.		II
	Salīdzina augstumu pret garumu vai fasādes augstumu pret visas ēkas augstumu u. tml. – 1 punkts.		II
	Shematiski uzzīmē proporciju lietojumu noteiktam arhitektūras paraugam – 1 punkts.		II
	Novērtē un pamato iegūtos aprēķinus – 1 punkts.		III
	Nosauc mūsdienu autoru – 1 punkts.		I
	Zina mākslas darba paraugu, kurā ir izmantots "zelta griezum" – 1 punkts.		II
4.	Izvēlas vienu zīmolu – 1 punkts.	4	I
	Nosaka izvēlētajam zīmolam kompozīcijas veidu – 1 punkts.		II
	Nosaka izvēlētajam zīmolam kompozīcijas dominanti – 1 punkts.		II
	Nosaka zīmolā izmantotās krāsas – 1 punkts.		II
5.	Atklāj zīmējumā noteiktu tautsaimniecības nozari – 1 punkts.	9	I
	Izvēlas latvju rakstu zīmi – 1 punkts.		I
	Sintezē kompozīcijā latvju rakstu zīmi – 1 punkts.		III
	Izveido kompozīciju dotajā laukumā – 1 punkts.		II
	Izveido līdzsvarotu zīmējuma kompozīciju – 1 punkts.		II
	Izmanto dažādas līnijas un laukumus zīmējumā – 1 punkts.		II
	Izmanto zīmējumā vismaz trīs krāsas – 1 punkts.		II
	Zīmē kontrastzīmējumu – 1 punkts.		II
	Radoši risina noteikto uzdevumu – 1 punkts.		III
Kopā		33	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–4	5–8	9–11	12–14	15–17	18–21	22–24	25–27	28–30	31–33

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Vizuālā māksla 10. klase

Temats "Simbols, zīme, zīmols".
Temata nobeiguma darbs.

1. uzdevums (4 punkti)

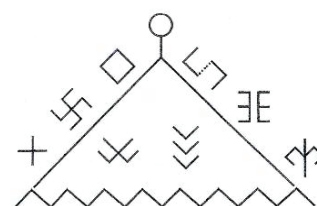
Ieraksti definīcijai atbilstošo jēdzienu – simbols, zīme, zīmols, iniciāļi, raksts! Uzmanību! Viens jēdziens ir lieks.

1.	Apzīmē kādu citu zināmu vai ierobežotu lietu; priekšmetu, parādību pieņemts simbolisks apzīmējums.	
2.	Tēls, kurš norāda uz kaut ko, bet arī pārstāv un atklāj šī kaut kā būtību; izteic kādu ideju.	
3.	Vārda un uzvārda pirmie burti.	
4.	Tēls, kas saistīts ar prečzīmi, firmas zīmi, logo un tamlīdzīgu vārdu, vārdkopu, grafisku veidojumu, simbolu vai citu zīmi, un kāds indivīdam vai sabiedrībai veidojas (tiek veidots) par kādu vienumu – personu, firmu, preci vai pakalpojumu.	

2. uzdevums (7 punkti)

Apskati E. Brastiņa 1931. gadā veidoto zīmju izkārtojumu grāmatā "Latvija, viņas dzīve un kultūra"!

a) Ieraksti tabulā attēlā redzamās latvju rakstu zīmes!

1.	2.	3.	4.	5.
6.	7.	8.	9.	10.

b) Uzraksti vienu latviešu mākslinieka uzvārdu, kurš savos mākslas darbos izmanto etnogrāfiskās rakstu zīmes! Kādā mākslas nozarē mākslinieks darbojas?

---

3. uzdevums (9 punkti)

Apskati attēlu!

Antīkā laikmeta zīme – "zelta griezum" – ideāla, absolūta skaistuma proporcija arhitektūrā, tēlniecībā, ko atklāja sengrieķu matemātiķis Eiklīds.

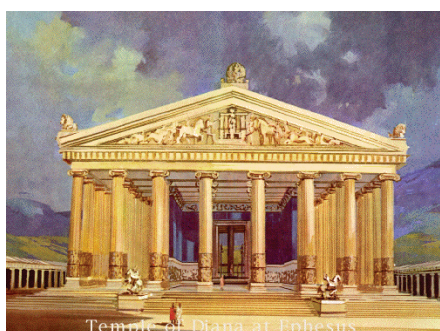
Abu nogriežņu attiecība (skatīt attēlu) ir izteikta formulā – $BC : AB = AB : AC$.

a) Apskati attēlus! Izvēlies vienu arhitektūras paraugu no piedāvātajiem attēliem!

Veic mērījumus, aprēķinus, shematiski uzzīmē un pamato, vai "ideālā proporcija" ir izmantota celtnes siluetā, piemēram, garums pret augstumu vai fasādes augstums pret visas celtnes augstumu!

Izmanto mērcirkuli, cirkuli un lineālu!

1. Diānas templis Efesā (rekonstrukcija)

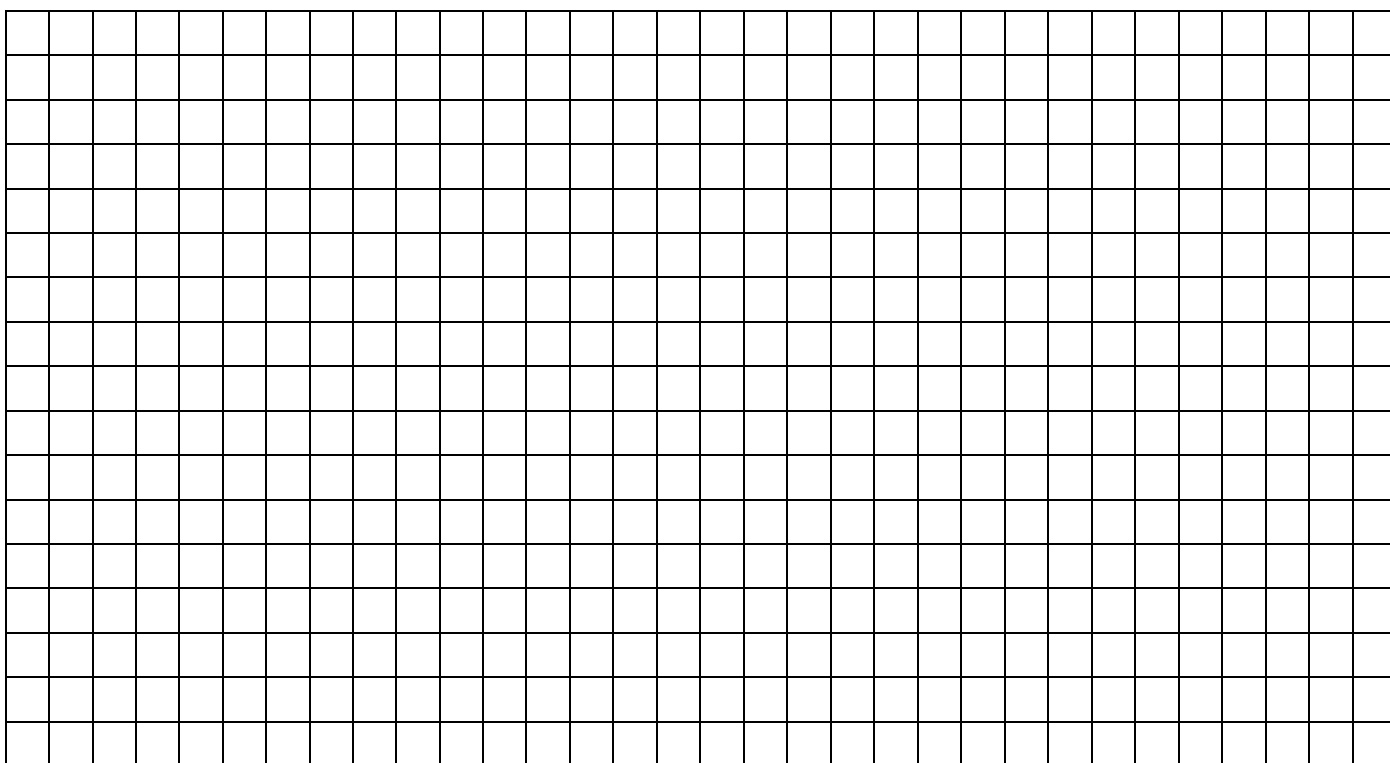
2. Nidarosas katedrāle (1070–1300) Norvēģijā

3. Kubļu rija (19. gadsimts) Rāiskumā, Cēsu rajonā

Aprēķini un atbilde

Shematiskais zīmējums

b) Nosauc vienu mūsdienu autoru un viņa radītu mākslas darbu, kurā tiek ievērotas "zelta griezuma" proporcijas!

---

4. uzdevums (4 punkti)

Apskati pasaulē un Latvijā pazīstamus zīmolus!

Iedomājies, ka esi eksperts, izvēlies vienu zīmolu un izvērtē tā grafisko zīmējumu!

1.		2.	
3.		4.	

Izvēlētais zīmols	Kompozīcijas veids	Kompozīcijas dominante	Zīmolā izmantotās krāsas

5. uzdevums (9 punkti)

Atvēlētajā laukumā veido savu zīmola skici noteiktai tautsaimniecības nozarei! Zīmolā iestrādā vienu latvju rakstu zīmi! Izmanto grafisko zīmulus un krāsainos zīmuļus! Darbu veic vismaz trīs krāsās!

Ekonomika

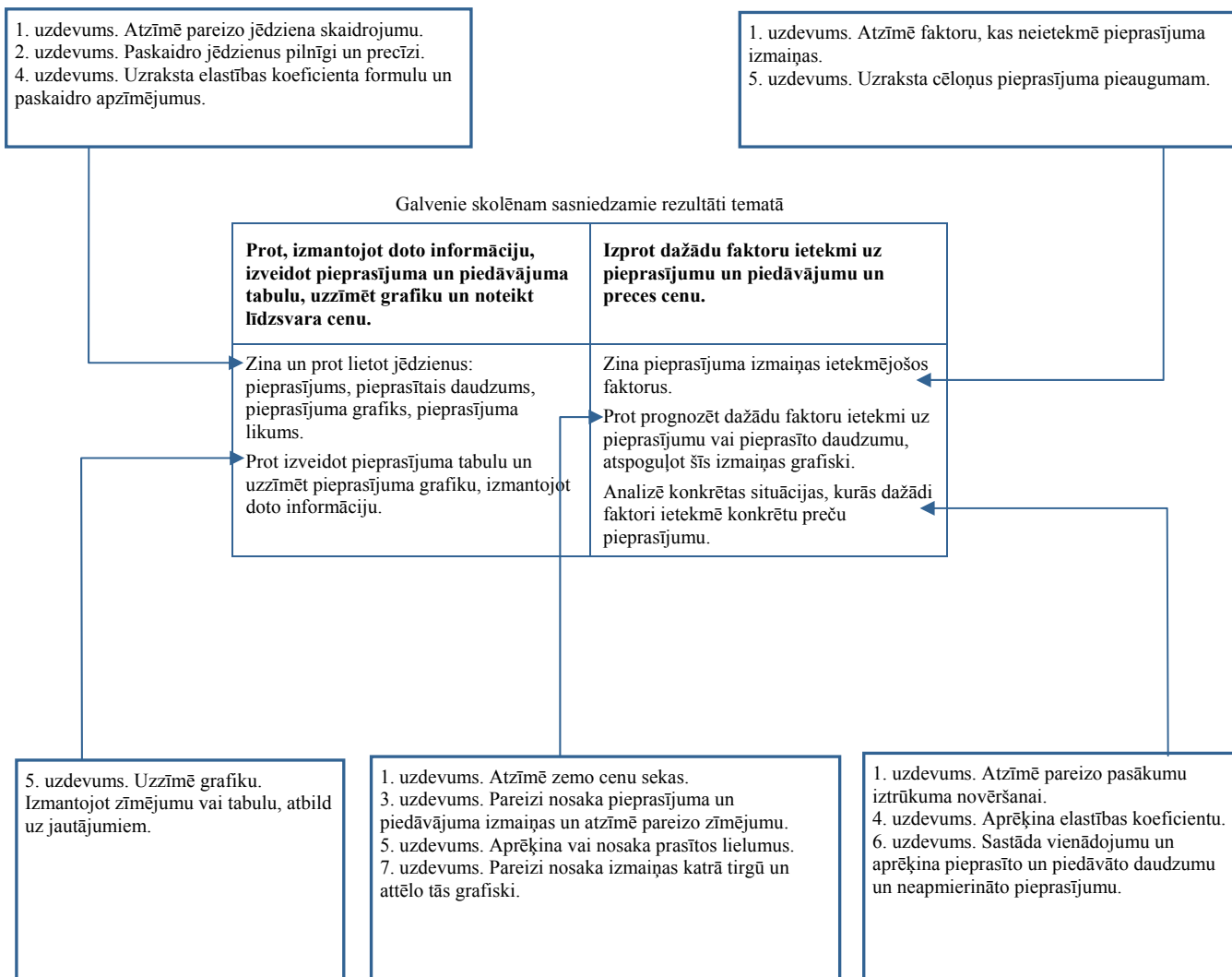
10. klase

Temats "Pieprasījums, piedāvājums, tirgus līdzsvars".

Temata nobeiguma darbs.

Pārbaudes darba mērķis – novērtēt skolēna mācību sasniegumus šī temata apgūvē.

Sasaiste ar mācību priekšmeta programmas paraugu:

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punktu skaits	Izziņas līmenis
1.	Zina, kuru pasākumu īstenošana varētu novērst preces trūkumu tirgū – 1 punkts.	4	I
	Zina jēdziena "pieprasījums" skaidrojumu – 1 punkts.		
	Zina faktoru, kas neietekmē pieprasījuma izmaiņas – 1 punkts.		
	Zina zemo cenu sekas – 1 punkts.		
2.	Paskaidro jēdzienu "tirgus līdzsvars": <ul style="list-style-type: none"> par pilnīgu un precīzu skaidrojumu – 2 punkti; par daļēji pareizu skaidrojumu – 1 punkts. 	4	I
	Paskaidro jēdzienu "pārpalikums tirgū": <ul style="list-style-type: none"> par pilnīgu un precīzu skaidrojumu – 2 punkti; par daļēji pareizu skaidrojumu – 1 punkts. 		
3.	Nosaka pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņas, mainoties situācijai – 1 punkts par katru atbildi.	6	II
4.	Uzraksta pieprasījuma elastības koeficienta formulu – 1 punkts. Paskaidro apzīmējumus – 1 punkts.	4	I
	Uzraksta izteiksmi un parāda aprēķina gaitu – 1 punkts. Aprēķina pieprasījuma elastīguma koeficientu – 1 punkts.		II
5.	Uzzīmē pieprasījuma un piedāvājuma grafiku: <ul style="list-style-type: none"> izveido koordinātu plakni – 1 punkts; uzzīmē pieprasījuma līkni – 1 punkts; uzzīmē piedāvājuma līkni – 1 punkts; izvieto apzīmējumus grafikā – 1 punkts. 	17	II
	Izmantojot tabulu vai grafiku, nosaka: <ul style="list-style-type: none"> preces tirgus līdzsvara cenu – 1 punkts; pieprasīto un piedāvāto līdzsvara daudzumu – 1 punkts; pārdevēja ieņēmumus pie līdzsvara cenas – 1 punkts; preces vienību skaitu, ko pircēji gribēs nopirkt par noteiktu tirgus cenu – 1 punkts; preces vienību skaitu, ko pārdevēji gribēs pārdot par noteiktu tirgus cenu – 1 punkts; pārdevēja ieņēmumus pie noteiktas tirgus cenas – 1 punkts. 		II
	Ieraksta tabulā preces jauno prasīto daudzumu – 1 punkts. Nosaka jauno preces tirgus līdzsvara cenu – 1 punkts. Nosaka pārdevēja jaunus ieņēmumus pie līdzsvara cenas – 1 punkts.		II
	Zina četrus cēloņus, kas ietekmē pieprasījuma pieaugumu – 1 punkts par katru cēloni. Kopā – 4 punkti.		I
6.	Izmantojot funkciju, nosaka preces tirgus līdzsvara cenu un līdzsvara pārdošanas daudzumu: <ul style="list-style-type: none"> sastāda vienādojumu – 1 punkts; aprēķina līdzsvara cenu – 1 punkts; aprēķina līdzsvara pārdošanas daudzumu – 1 punkts. 	6	III

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punktu skaits	Izziņas līmenis
	Nosaka neapmierinātā pieprasījuma apjomu, ja par preces vienību noteikta fiksēta cena: <ul style="list-style-type: none"> • aprēķina pieprasīto daudzumu – 1 punkts; • aprēķina piedāvāto daudzumu – 1 punkts; • aprēķina neapmierinātā pieprasījuma apjomu – 1 punkts. 		II
7.	Grafiski attēlo izmaiņas preču tirgū, palielinoties preces cenai – 1 punkts par katru atbildi. Kopā – 3 punkti.	3	III
Kopā		44	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–4	5–9	10–14	15–19	20–24	25–29	30–34	35–38	39–41	42–44

.....
Vārds.....
Uzvārds.....
Klase.....
Datums

Ekonomika 10. klase

Temats "Pieprasījums, piedāvājums, tirgus līdzsvars".
Temata nobeiguma darbs.

1. uzdevums (4 punkti)

Izvēlies pareizo atbildi un apvelc atbilstošo burtu!

a) Tirgū trūkst preces A. Kuru pasākumu īstenošana, visticamāk, varētu novērst preces A trūkumu tirgū?

- A Ražošanas apjoma palielināšana un esošās tirgus cenas samazināšana
- B Ražošanas apjoma samazināšana un esošās tirgus cenas saglabāšana
- C Ražošanas apjoma samazināšana un esošās tirgus cenas samazināšana
- D Cenas paaugstināšana līdz tirgus līdzsvara cenai

b) Jēdziena "pieprasījums" ekonomiskā nozīme ir:

- A Ražotājs piedāvā tirgū noteiktu daudzumu preču par dažādām cenām
- B Pircējam ir nepieciešams noteikts daudzums preču
- C Shēma, kas parāda, ka pircēji vēlas un ir spējīgi nopirkt preci, pastāvot dažādām cenām noteiktā laika periodā
- D Pircēja vēlmes

c) Kurš no minētajiem faktoriem neietekmē pieprasījuma izmaiņas?

- A Pircēju skaits
- B Pircēju ienākumi
- C Preces cena
- D Aizvietotājpreces cena

d) Zemākas cenas par līdzsvara cenām rada šādas sekas:

- A Iztrūkumu
- B Pārpalikumu
- C Inflāciju
- D Līdzsvaru

2. uzdevums (4 punkti)

Paskaidro jēdzienus!

a) Tirgus līdzsvars _____

_____

_____

b) Pārpalikums tirgū _____

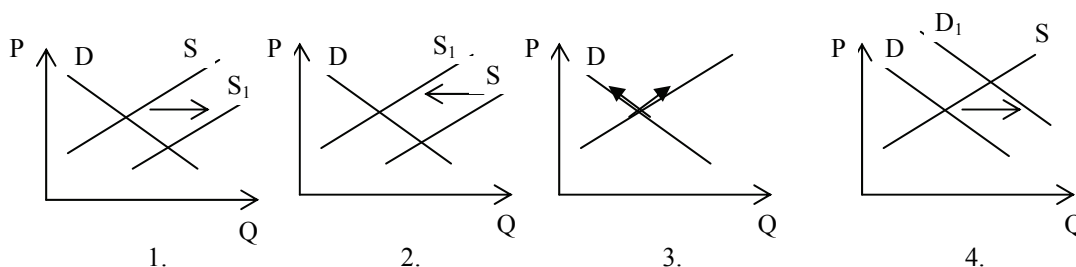
_____

_____

3. uzdevums (6 punkti)

Atzīmē tabulā ar krustiņu, kurš attēls atbilst katrai no dotajām situācijām!

Zīmējumos attēlotas izmaiņas marmelādes konfekšu "Saulīte" tirgū.

Situācija	1.	2.	3.	4.
Valstī strauji pieaug elektroenerģijas cenas.				
Uzņēmums paaugstina marmelādes konfekšu "Saulīte" cenu.				
Valstī tiek palielināta minimālā darba alga.				
Konkurējošais uzņēmums paaugstina marmelādes konfektēm "Avenīte" cenu.				
Valstī tiek samazināts uzņēmuma ienākumu nodoklis.				
Pieaug iedzīvotāju ienākumi.				

4. uzdevums (4 punkti)

Preces cena palielinās no 12 latiem līdz 14 latiem. Tā rezultātā pieprasītais daudzums samazinās no 50 līdz 40 vienībām.

a) Uzraksti pieprasījuma elastības koeficienta formulu un paskaidro apzīmējumus!

---

b) Aprēķini pieprasījuma elastīguma koeficientu!

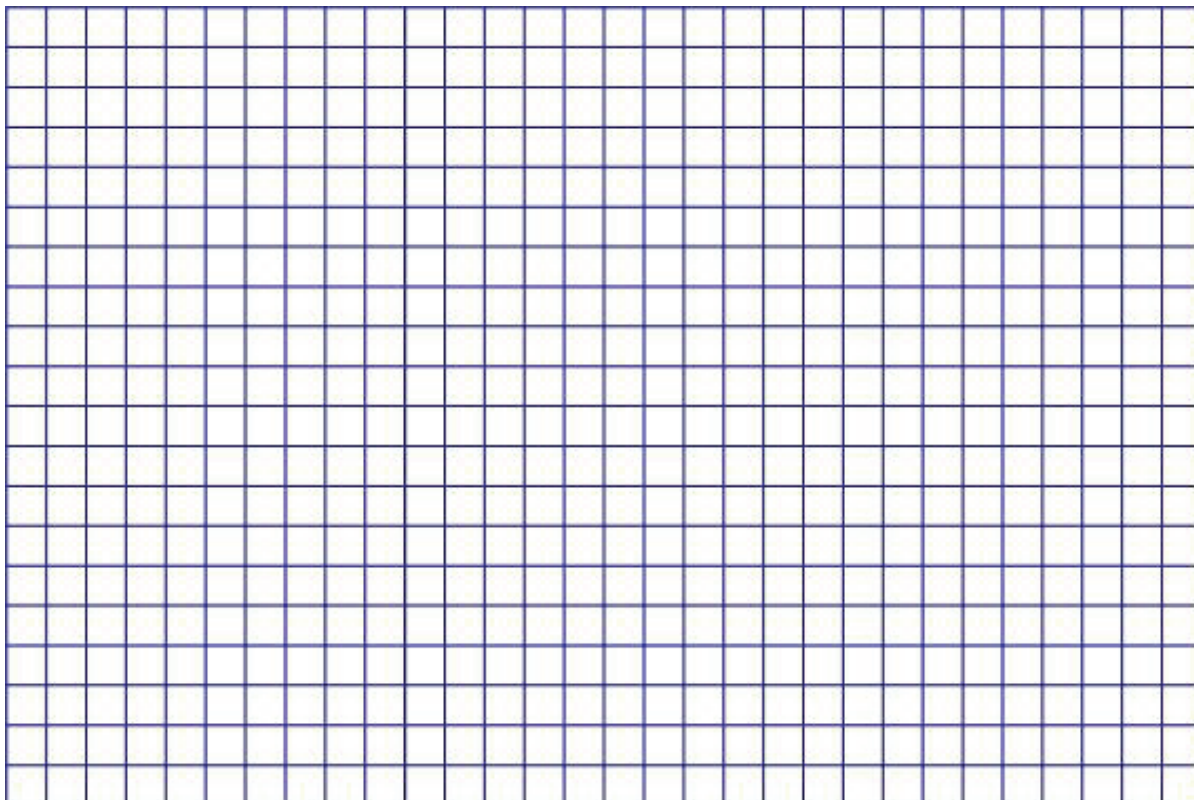
---

5. uzdevums (17 punkti)

Preces pieprasījums un piedāvājums vietējā tirgū atspoguļots tabulā.

Cena (Ls par vienību)	Pieprasītais daudzums (vienību skaits)	Piedāvātais daudzums (vienību skaits)	Jaunais pieprasītais daudzums (vienību skaits)
120	850	50	
160	650	200	
200	400	325	
240	300	375	
280	200	450	
320	50	650	

a) Izmantojot tabulā dotos datus, uzzīmē pieprasījuma un piedāvājuma grafiku!
Uzraksti līkņu un koordinātu asu apzīmējumus!

b) Nosaki:

tirgus līdzsvara cenu – Ls _____ ;

pieprasīto un piedāvāto līdzsvara daudzumu – _____ vienības;

pārdevēja ieņēmumus pie līdzsvara cenas – Ls _____ !

Ja tirgū cena būs Ls 160, tad

pirceji gribēs nopirkt – _____ vienības;

pārdevēji gribēs pārdot – _____ vienības;

pārdevēju ieņēmumi būs – Ls _____ .

c) Mainoties apstākļiem, pircēju pieprasījums izmainījās. Tagad pircēji varēja iegādāties par 75 preces vienībām vairāk par katru cenu.

Ieraksti tabulā jauno pieprasīto daudzumu un nosaki:

jauno tirgus līdzsvara cenu – Ls _____ ;

jaunos pārdevēja ieņēmumus pie līdzsvara cenas – Ls _____ !

d) Nosauc četrus cēloņus, kas ietekmē pieprasījuma pieaugumu!

---

6. uzdevums (6 punkti)

Preces pieprasījuma funkcija: $Q_D = 240 - 20 P$

Preces piedāvājuma funkcija: $Q_S = 80 + 20 P$

a) Nosaki tirgus līdzsvara cenu un līdzsvara pārdošanas daudzumu!

---

b) Nosaki neapmierinātā pieprasījuma apjomu, ja par preces vienību noteikta fiksēta cena – Ls 2!

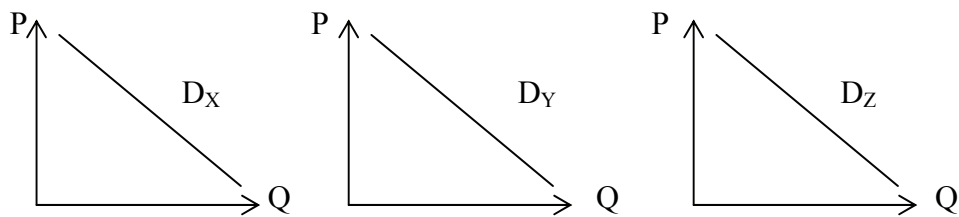

---

7. uzdevums (3 punkti)

Zīmējumā parādīti pieprasījuma grafiki precēm X, Y un Z. Prece X ir preces Y aizvietošā prece, bet prece Z ir preces X papildinošā prece. Pieņemsim, ka preces X cena palielinājās.

Grafiski attēlo izmaiņas preču X, Y un Z tirgū!

Informātika 10. klase

Temats "Informācijas ieguves un komunikācijas līdzekļu izmantošana".

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – novērtēt skolēna temata apguves līmeni.

Sasaiste ar mācību priekšmeta programmas prasībām un izziņas līmeņiem:

Nr. p. k.	Temata pamatjautājums	Izziņas līmenis		
		I	II	III
		Uzdevuma numurs pārbaudes darbā		
1.	Zina par interneta pakalpojumu izmantošanai nepieciešamo aprīkojumu un izprot jēdzienu "interneta pakalpojumu sniedzējs".	1.		
2.	Zina un izprot tīmekļa pārlūkprogrammu izmantošanas iespējas.	3.		
3.	Priekšstata līmenī zina par sīklietotnēm, kešatmiņu un apmeklēto lappušu adresu sarakstu.			
4.	Zina, kas ir meklētājprogramma, prot nosaukt populārākās meklētājprogrammas.			
5.	Zina par internetā atrodamās informācijas glabāšanās ilgumu un tās patiesumu.	22., 24.		
6.	Zina par e-pasta izmantošanas iespējām, tā priekšrocībām un trūkumiem salīdzinājumā ar citām pasta piegādes sistēmām, e-pasta lietošanas etiķeti.	9.		
7.	Zina e-pasta pārvaldības paņēmienus.			
8.	Prot nosaukt populārākās tīmekļa pārlūkprogrammas.			
9.	Prot iestatīt un nomainīt pārlūkprogrammas mājaslapu.	5.		
10.	Prot piekļūt konkrētām tīmekļa vietnēm: atvērt tīmekļa adresi un hipersaiti, atgriezties uz iepriekš apmeklētām tīmekļa vietnēm un mājaslapu, izmantot apmeklēto lappušu adresu sarakstu.		18.	
11.	Prot apturēt tīmekļa lappuses lejupielādi un atjaunināt tās saturu.			
12.	Prot izveidot, lietot un dzēst grāmatzīmes un to mapes.	7.		
13.	Prot aizpildīt tīmekļa ievadformas un zina par sekām, kādas var rasties, aizpildot tās.		23.	
14.	Prot veikt datņu lejupielādi.		20.	
15.	Prot veikt nepieciešamās informācijas meklēšanu tīmeklī pēc atslēgas vārda un hierarhiskos katalogos.		21.	24.
16.	Prot dublēt, saglabāt un izdrukāt atrasto informāciju.		19.	
17.	Prot nosaukt populārākās e-pasta lietotnes.			
18.	Prot pielāgot e-pasta programmu konkrēta lietotāja vajadzībām (ienākošā un izejošā pasta serveris, lietotāja identifikators).			
19.	Prot izveidot un nosūtīt jaunu e-pasta ziņojumu: norādīt saņēmēja (-u) e-pasta adresi (-es) un ziņojuma tematu, ievadīt un rediģēt ziņojuma tekstu, ziņojumam piesaistīt un dzēst datnes.		11., 14.1.	
20.	Prot saņemt e-pasta ziņojumus un sakārtot tos pēc sūtītāja un datuma.		12.	

Nr. p. k.	Temata pamatjautājums	Izziņas līmenis		
		I	II	III
		Uzdevuma numurs pārbaudes darbā		
21.	Prot atvērt e-pasta ziņojumu, atvērt un saglabāt tam piesaistītās datnes, atbildēt uz e-pasta ziņojumu, pārsūtīt e-pasta ziņojumu citam adresātam.		12., 13., 14.2., 17.	
22.	Prot izdrukāt un dzēst e-pasta ziņojumu.		16.	
23.	Prot izveidot un lietot adresu grāmatu, pievienot tai jaunu adresi, e-pasta ziņojuma sūtītāja adresi un izveidot adresu sarakstu.			
24.	Prot izveidot mapes, sakārtot ziņojumus pa mapēm, izdzēst nevajadzīgos ziņojumus un mapes.			
25.	Prot meklēt ziņojumu pēc sūtītāja, temata un satūra.		15.	
	Ar tēmu cieši saistītie jautājumi no citām tēmām:			
1.	Zina par sekām, kādas var rasties, lejupielādējot vai lietojot lejupielādētās datnes.	10.		
2.	Zina, kas ir datu šifrēšana un kāpēc to lieto.			
3.	Zina un izprot terminus: lietotāja identifikators (ID), parole, lietotāja piekļuves tiesības un uguns sienu, ciparsertifikāts (<i>digital certificate</i>) un elektroniskais paraksts.	6., 8.		
4.	Zina, ka interneta pakalpojumu izmantošana ne tikai dod iespēju iegūt nepieciešamo informāciju un sazināties ar apkārtējo pasauli, bet arī var apdraudēt šo pakalpojumu izmantotājus, un zina, kā rīkoties, lai izsargātos no apdraudējumiem.	10.		
5.	Zina par apkrāpšanas iespējamību, lietojot kredītkartes internetā.	4.		
6.	Zina izplatītākos interneta pakalpojumu veidus: globālais tīmeklis, e-pasts, tērzēšana, datņu lejupielāde.			
7.	Zina un izprot terminus: url (vienotais resursu vietrādis), http (hiperteksta transporta protokols), https (hiperteksta drošas pārsūtīšanas protokols), ftp (datņu pārsūtīšanas protokols), tīmekļa adrese un hipersaite.			
8.	Prot raksturot atšķirības starp internetu un globālo tīmekli.	2.		
9.	Prot aprakstoši raksturot jēdzienus "vārdiskā adrese" un "cipariskā adrese".			
10.	Prot argumentēti izvēlēties konkrētu lietotni, lai atrisinātu izvirzītos uzdevumus un problēmas.			

Punktu sadalījums pa daļām un līmeņiem

	I līmenis	II līmenis	III līmenis
1. daļa – tests	10	0	0
2. daļa – elektroniskais pasts	0	13	0
3. daļa – globālais tīmeklis	1	5	3

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punktu skaits
1.	Zina, ka abreviatūra IPS nozīmē "interneta pakalpojumu sniedzējs".	1
2.	Zina, ka globālais tīmeklis ir daļa no interneta.	1
3.	Zina, ka tīmekļa pārlūkprogramma dod iespēju aplūkot un mijiedarboties ar globālo tīmekli.	1
4.	Zina, ka, lietojot kredītkarti internetā, var tikt apkrāpts.	1
5.	Zina, ka tīmekļa pārlūkprogrammas mājaslapa ir tā lapa, kuru kā pirmo atver pārlūkprogramma pēc darba uzsākšanas.	1
6.	Zina, ka aizsargātas tīmekļa lappuses apskatei nepieciešams lietotāja vārds un parole.	1
7.	Zina, ka grāmatzīmju mapē glabājas saites uz tīmekļa lapām.	1
8.	Zina, ka elektronisko parakstu izmanto, lai pārliecinātos par e-pasta ziņojuma autentiskumu.	1
9.	Zina, ka, veidojot e-pasta ziņojumu, etiķete prasa temata lauka aizpildīšanu, īsu un skaidru ziņojumu rakstīšanu, pieklājību.	1
10.	Uzdevums prasa radošu pieeju, t. i., izvērtēt saņemtā e-pasta saturu un sūtītāju. Pareizā atbilde – "Pievienotie faili var saturēt vīrusus".	1
11.1.	Norāda e-pasta tiešo saņēmēju – laukā <i>to</i> norādīts skolotajs1@skola.lv.	1
11.2.	Norāda e-pasta kopijas saņēmēju – laukā <i>cc</i> norādīts skolotajs2@skola.lv.	1
11.3.	Ievada temata laukā tekstu <i>Pirmais mājas darbs.</i>	1
11.4.	Ievada ziņojuma tekstu.	1
11.5.	Pievieno e-pasta ziņojumam datni <i>eseja.doc.</i>	1
11.6.	Nosūta, izvēloties augstu prioritāti.	1
12.	Atver iesūtīti un atrod tajā vēstuli pēc temata.	1
13.	Saglabā piesaistni.	1
14.1.	Prot no citā lietotnē sagatavota teksta iespraust ziņojuma tekstā.	1
14.2.	Atbild uz e-pasta ziņojumiem.	1
15.	Veic ziņojuma meklēšanu pēc frāzes ziņojuma tekstā.	1
16.	Izdrukā ziņojumu.	1
17.	Pārsūta e-pasta ziņojumu.	1
18.	Prot piekļūt tīmeklī esošai informācijai, ja zināma tīmekļa adrese, un lietot hipersaites.	1
19.	Prot tīmeklī esošo informāciju dublēt citā ar tekstastrādes lietotni veidotā dokumentā.	1
20.	Saglabā datu nesējā tīmekļa lapā esošo fotoattēlu.	1
21.	Sameklē informāciju tīmeklī pēc norādītās frāzes, kas jāizveido no jautājuma konteksta.	1
22.	No sameklētās informācijas atlasa prasīto informāciju un novērtē, vai tā ir ticama.	1
23.	Aizpilda tīmekļa ievadformu.	1
24.	Izstrādā no uzdevuma konteksta meklēšanas stratēģiju.	1
	Sastāda meklējamo frāzi.	1
	Novērtē atrastās informācijas ticamību.	1
Kopā		32

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	0–3	4–6	7–10	11–14	15–18	19–21	22–24	25–27	28–30	31–32

.....
Vārds.....
Uzvārds.....
Klase.....
Datums

Informātika 10. klase

Temats "Informācijas ieguves un komunikācijas līdzekļu izmantošana".
Temata nobeiguma darbs.

Pārbaudes darba izpildes noteikumi:

- pēc pārbaudes darba nevienam no materiāliem nedrīkst iznest no klases;
- pirms klases atstāšanas visi materiāli jānodod;
- pārbaudes darba laikā nedrīkst izmantot grāmatas un kādus citus palīglīdzekļus;
- pārbaudes darba laikā nav atļauts sarunāties savā starpā vai ar skolotāju;
- pārbaudes darba izpildes laikā neviens nedrīkst bez pavadības atstāt klasi;
- pārbaudes darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Ja kāds no šiem noteikumiem tiek pārkāpts, pārbaudes darbs ir jāpārtrauc un jāizpilda atkārtoti.

1. daļa. Tests

Katram testa jautājumam tiek piedāvātas četras iespējamās atbildes. No tām pareiza ir tikai viena. Aizkrāso kvadrātiņu pirms pareizās atbildes! Par katru pareizi sniegto atbildi tiek piešķirts 1 punkts.

1. Kas ir IPS (angliski – ISP)?

- Uzņēmums, kas piedāvā interneta piekļuves pakalpojumus
- Programma, kas meklē informāciju globālajā tīmeklī (WWW)
- Hipersaite uz tīmekļa lappusi
- Interneta datu apmaiņas protokols

2. Globālais tīmeklis ir:

- Interneta daļa
- Starptautiska organizācija
- Lietojumprogramma (lietotne)
- Internetu ietverošs

3. Kas ir tīmekļa pārlūkprogramma un kādiem mērķiem to izmanto?

- Meklēšanas līdzeklis, kas meklē informāciju pēc atslēgas vārdiem
- Lietotne, ko izmanto tīmekļa lappušu veidošanai
- Programma, ko izmanto e-pasta sūtīšanai
- Programma, kas dod iespēju aplūkot un mijiedarboties ar globālo tīmekli

4. Internetā, lietojot kredītkarti, var:
- Datoru inficēt ar vīrusu
  - Iegūt konfidenciālu informāciju
  - Kļūt par krāpšanas upuri
  - Inficēt ar vīrusu kredītkarti
5. Kurš no apgalvojumiem par tīmekļa pārlūkprogrammas mājaslapu ir pareizs?
- Tā ir *www.microsoft.com*
  - Tā ir lapa, kuru pēc darba uzsākšanas pirmo atver pārlūkprogramma
  - Tā nevar būt datne uz datora cietā diska
  - Tā var tikt nomainīta, pārinstalējot pārlūkprogrammu
6. Kurš no minētajiem vislabāk raksturo aizsargātu tīmekļa lappusi?
- Tīmekļa lappuse, par kuras aplūkošanu nepieciešams maksāt
  - Tīmekļa lappuse, kas piedāvā antivīrusu aizsardzību
  - Tīmekļa lappuse, kuras apskatei nepieciešams lietotāja vārds un parole
  - Tīmekļa lappuse, kuras apskatei nepieciešams lietotāja vārds
7. Kas ir grāmatzīmju (*bookmarks*) mape?
- Mape, kurā glabājas saspiesti dokumenti
  - Mape, kurā glabājas ieraksti par grāmatu pārdošanu
  - Mape, kurā glabājas arhivēti e-pasta ziņojumi
  - Mape, kurā glabājas saites uz tīmekļa lapām
8. Kurš no minētajiem aprakstiem vislabāk raksturo elektronisko parakstu?
- Elektroniskais paraksts pārbauda e-pasta ziņojumu piesaistņu identitāti
  - Elektroniskais paraksts pārbauda programmatūras identitāti
  - Elektroniskais paraksts pārbauda datora aparatūras identitāti
  - Elektroniskais paraksts pārbauda e-pasta ziņojumu identitāti
9. Kura no darbībām atbilst uzvedības etiķetei?
- Atbildes tikai uz tiem e-pasta ziņojumiem, kas atzīmēti kā svarīgi
  - E-pasta ziņojumu organizēšanai piemērotās mapēs
  - Temata lauka aizpildīšana, īsu un skaidru ziņojumu rakstīšana, pieklājība
  - Visu atsūtīto e-pasta ziņojumu piesaistņu saglabāšana
10. Saņemot e-pastu ar pievienotiem labojumiem (*patch*) no *support@microsoft.com*:
- Uzmanīgi jāizlasa instrukcija un nekavējoties jāuzstāda labojumi (*patch*), kas pievienoti
  - Pievienotie faili var saturēt vīrusus
  - Jāizlasa instrukcija, bet labojumi (*patch*), jāuzstāda tikai tad, ja tie paredzēti operētājsistēmas versijai
  - Jāuzstāda labojumi un ziņojums jāpārsūta visām paziņām

2. daļa. Elektroniskais pasts

Šīs daļas izpildei būs jāizmanto elektroniskā pasta lietotne.

Uzmanību! Visi nosūtītie e-pasta ziņojumi ir jāparaksta ar savu vārdu un uzvārdu.

11. Atver e-pasta lietotni un veido jaunu e-pasta ziņojumu!

- 11.1. Ziņojumu nosūti Pirmajam Skolotājam (e-pasta adrese: skolotajs1@skola.lv)! (1 punkts)
- 11.2. Par nosūtāmo ziņojumu informē Otro Skolotāju (e-pasta adrese: skolotajs2@skola.lv)! (1 punkts)
- 11.3. Norādi ziņojuma tematu – **Pirmais mājas darbs**! (1 punkts)
- 11.4. Ievadi šādu ziņojuma tekstu:

Labdien, skolotāj!

Nosūtu Jums eseju par interneta pakalpojumu izmantošanu, kas pievienota piesaistnē.

Ar cieņu,

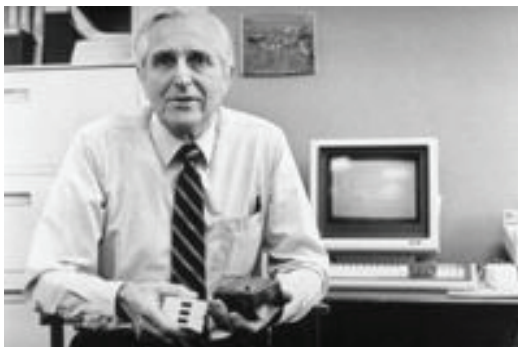
Vārds Uzvārds (1 punkts)

- 11.5. Izveidotajam ziņojumam piesaisti datni **eseja.doc**! (1 punkts)
  - 11.6. Nosūti izveidoto ziņojumu, izvēloties augstu prioritāti! (1 punkts)
12. Atver iesūtnē esošo ziņojumu, kura temats ir **Otrais mājas darbs**! (1 punkts)
13. Saglabā ziņojuma **Otrais mājas darbs** piesaistni (*attachment*) **Uzdevums2.doc** skolotāja norādītajā mapē uz datu nesēja! (1 punkts)
14. Tev būs jāatbild uz ziņojumu **Otrais mājas darbs** (iespraužot vai neiespraužot sākotnējo ziņojumu)!
- 14.1. Atver datni **MD2.doc**, kas atrodas skolotāja norādītajā mapē uz datu nesēja, un dublē visu dokumentā esošo tekstu atbildes ziņojuma augšējā kreisajā stūrī! (1 punkts)
  - 14.2. Nosūti atbildes ziņojumu! (1 punkts)
15. Veic meklēšanu, lai pasta iesūtnē atrastu ziņojumu, kurš satur tekstu **skaistulis**! (1 punkts)
16. Izdrukā atrasto ziņojumu vienā eksemplārā! (1 punkts)
17. Tagad pārsūti ziņojumu, kura temats ir **Paskaidrojums**, Trešajam Skolotājam (e-pasta adrese: skolotajs3@skola.lv), ievietojot pārsūtāmā ziņojuma pirmajā rindā tekstu **Vērtīga informācija**! Nosūti pārsūtāmo ziņojumu un aizver e-pasta lietotni! (1 punkts)

3. daļa. Globālais tīmeklis

18. Atver tīmekļa pārlūkošanas lietotni un dodies uz Užavas pagasta tīmekļa vietni <http://www.uzava.lv>! Atver sadaļu **Izglītība**! (1 punkts)
19. Dublē sadaļas "Izglītība" pirmo rindkopu datnē **Atbildesdatne.doc**, kas atrodas skolotāja norādītajā mapē uz datu nesēja, un saglabā to! (1 punkts)
20. Sadaļā "Izglītība" esošo Užavas pamatskolas fotoattēlu saglabā uz datu nesēja skolotāja norādītajā mapē ar nosaukumu **skola.jpg**! (1 punkts)
21. Izmantojot meklētājprogrammu, noskaidro, kāds kārtas numurs Mendelejeva ķīmisko elementu periodiskajā tabulā ir zeltam! (1 punkts)
22. Atlasi tīmekļa lappusi, kurā atradi informāciju par ķīmiskā elementa zelts kārtas numuru Mendelejeva ķīmisko elementu periodiskajā tabulā! Saglabā to teksta formātā uz datu nesēja skolotāja norādītajā mapē ar nosaukumu **zelts.txt**! (1 punkts)

23. Atver Latvijas mobilā telefona tīmekļa vietni www.lmt.lv un nosūti no šīs vietnes tālruņa numura 22222222 īpašniekam īsziņu – **Labdien! Sūtītāja Vārds Uzvārds** –, aizpildot atbilstošo tīmekļa ievadformu! (1 punkts)
24. Attēlā redzamais cilvēks ir vienas no datora ievadierīcēm izgudrotājs.

Noskaidro attēlā redzamā izgudrotāja vārdu, uzvārdu un kādu datora ievadierīci viņš izgudroja! Saglabā tīmekļa lappusi ar atrasto informāciju uz datu nesēja skolotāja norādītajā mapē ar nosaukumu ***atradums.htm***! (3 punkti)

Sports 11.–12. klase

Kombinētais tematu "Dopings" un "Basketbola vingrinājumu kopums" nobeiguma darbs.

Darbam ir divas daļas.

1. daļa – zināšanu pārbaudes daļa "Dopings".
2. daļa – praktiskās darbības daļa "Basketbola vingrinājumu kopums".

Paredzētais izpildes laiks:

1. daļa – 10 minūtes;
2. daļa – 5 minūtes katram skolēnam.

Pārbaudes darba mērķis:

1. daļa – pārbaudīt, kā skolēns apguvis zināšanas par dopinga negatīvo ietekmi uz veselību;
2. daļa – pārbaudīt, kā skolēns apguvis basketbola prasmes.

1. daļa. Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

- izprot dopinga vielu negatīvo ietekmi uz veselību un tiesiskos aspektus dopinga lietošanas rezultātā;
- raksturo dopinga negatīvo ietekmi uz veselību.

2. daļa. Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā:

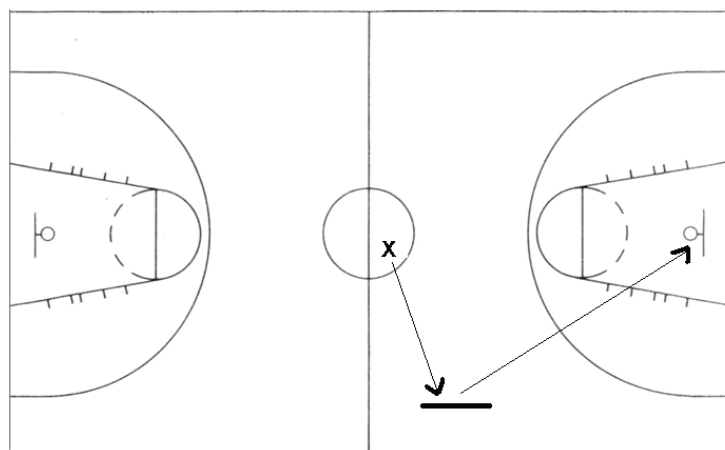
- prot basketbolā lietot pamattehnikas elementus atbilstoši situācijai;
- izmanto basketbolā piespēles kustībā un no dribla ar labo un kreiso roku;
- izpilda basketbolā metienus ar vienu roku no augšas no vietas, lēcienā pēc dribla, pēc piespēles saņemšanas.

Metodiskie ieteikumi

Pirmo pārbaudes darba daļu organizē sporta stundas sākumā. Otrā pārbaudes darba daļu skolēni sāk ar iesildīšanās vingrinājumiem.

Skolotājs izstāsta vingrinājumu kopumu, kas jāizpilda:

- nostāties basketbola laukuma centra aplī (skatīt attēlu);
- uzsākt zemo driblu (izpildīt kustībā četrus vai piecus atsitienus, pārejot uz vidēji augsto driblu);
- piespēlēt pret sienu ar abām rokām no krūtīm 2,5–3 metru attālumā no tās;
- notverot bumbu, turpināt driblu groza virzienā, pieejot grozam no ērtākās puses;
- izpildīt metienu ar vienu roku lēcienā no groza apakšas.

Basketbola vingrinājumu kopums

Basketbola vingrinājuma kopumu ieteicams izpildīt 2–3 reizes. To izpilde notiek sporta zāles vienā daļā, lai otrajā daļā varētu nodarboties tie skolēni, kuri nav iesaistīti pārbaudes darbā.

Vērtēšana

1. daļas vērtēšana

Par katru pareizu atbildi skolēns iegūst vienu punktu. Kopā – 5 punkti.

2. daļas vērtēšana

Vingrinājums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
Dribls	Kustību uzsāk ar zemo driblu (četrus vai piecus atsitienus), pāriet uz vidēji augsto driblu, driblē ne augstāk par gurnu līniju. Driblē sānos apmēram 45° leņķī, priekšā, skats uz priekšu. Driblēšanas laikā plauksta bumbai visu laiku no virspuses, pirksti izplesti.	3	I
	Izpilda divas no iepriekšminētajām prasmēm.	2	
	Izpilda vienu no iepriekšminētajām prasmēm.	1	
Piespēle	Bumbu satver, turot plaukstas izvērstas pret bumbu, amortizējot bumbas lidojumu, piespiež to pie krūtīm. Piespēli izpilda ar abām rokām no krūtīm, pret sienu, stāvot 2,5–3 metru attālumā no sienas, uz sienas uzzīmētā laukumā apmēram 1,5 metru augstumā. Piespēli izpilda uzbrucēja stājā: kājas plecu platumā, viena kāja priekšā otrai, otra kāja novietota pret priekšējās kājas pēdas vidusdaļu. Elkoņi piespiesti pie sāniem, izpildot piespēli, rokas maksimāli iztaisnot, nobeigumā akcentē plaukstas darbību un piešķir bumbai paātrinājumu.	3	II
	Izpilda divas no iepriekšminētajām prasmēm.	2	
	Izpilda vienu no iepriekšminētajām prasmēm.	1	
Metiens	Turpina driblu līdz trīs punktu metiena līnijai, izpilda metienu ar vienu roku no augšas (iztaisnojot) lēcienā pēc dribla no groza apakšas. Gari ar lēcieni izpildīti soļi, atsperoties uz kreisās kājas (kuri met ar labo roku), atsperoties uz labās kājas (kuri met ar kreiso roku) izpilda metienu. Rokas iztaisnotas elkonī, plauksta (trīs vidējie pirksti) uzgriež bumbu. Ieteicams metienu izpildīt ar atsitienu pret vairoga četrstūra augšējo stūri.	3	III
	Izpilda divas no iepriekšminētajām prasmēm.	2	
	Izpilda vienu no iepriekšminētajām prasmēm.	1	
Papildu vingrinājums	Skolēns papildina šo uzdevumu ar diviem vai trīs vingrinājumiem (pēc paša izvēles).	3	III
Fiziskās gatavības rādītājs	Vingrinājumu kopumu skolēns izpilda atbilstoši individuālajām spējām.	1	
Kopā		13	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–2	3	4	5–6	7–8	9–10	11–12	13–14	15–16	17–18

1. un 2. daļas pārbaudes darba kopsumma ir 18 punkti.

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Sports 11.–12. klase

Kombinētais tematu "Dopings" un "Basketbola vingrinājumu kopums" nobeiguma darbs.
Temata nobeiguma darbs.

1. daļa. Dopings

Uzdevums (5 punkti)

Izlasi jēdzienus un to skaidrojumus! Atrodi jēdziena skaidrojumu un ieraksti atbilžu tabulā jēdzienam atbilstošu skaidrojuma ciparu! Uzmanību! Skaidrojumu ir vairāk nekā jēdzienu.

	Jēdziens		Skaidrojums
A	Kas ir dopinga vielas?	1.	Lietošana var apdraudēt sportistu veselību.
B	Kāpēc sportisti izmanto dopingu?	2.	Pēc pirmās pozitīvās analīzes sportistam anulē rezultātu un uz diviem gadiem atņem tiesības piedalīties sacensībās. Pēc otrās pozitīvās atbildes tiek diskvalificēts uz mūžu.
C	Ko izmanto dopinga kontrolei?	3.	Pasaules antidopinga aģentūra izšķir: dopinga vielas, metodes un vietas, kas aizliegtas atsevišķos sporta veidos.
D	Kā sportistus soda par dopinga lietošanu?	4.	Urīna un asins analīzes.
E	Kādi ir dopinga aizlieguma medicīniskie motīvi?	5.	Lai iespējami vieglāk gūtu panākumus un labus rezultātus.
		6.	Stimulatori, narkotiskie pretsāpju līdzekļi un citi preparāti, kas uz neilgu laiku paaugstina sportista spējas.

Atbilde

A –	B –	C –	D –	E –
-----	-----	-----	-----	-----

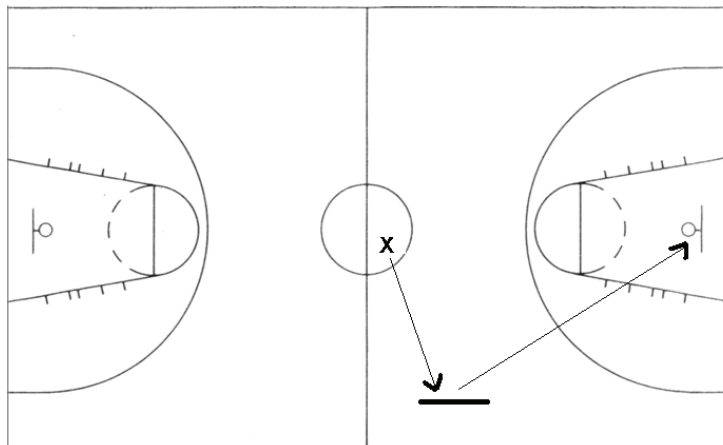
2. daļa. Basketbola vingrinājumu kopums

Uzdevums (13 punkti)

Noklausies skolotāja norādījumus un veic pārbaudes darba 2. daļu pēc dotā attēla!

Skolotāja norādījumi:

- nostāties basketbola laukuma centra aplī (skatīt attēlu);
- uzsākt zemo driblu (izpildīt kustībā četrus vai piecus atsitienus, pārejot uz vidēji augsto driblu);
- piespēlēt pret sienu ar abām rokām no krūtīm 2,5–3 metru attālumā no tās;
- notverot bumbu, turpināt driblu groza virzienā, pieejot grozam no ērtākās puses;
- izpildīt metienu ar vienu roku lēcienā no groza apakšas.

Basketbola vingrinājumu kopums

Ģeogrāfija 10. klase

Temats "Demogrāfiskie procesi, iedzīvotāju demogrāfiskā un sociālā struktūra".

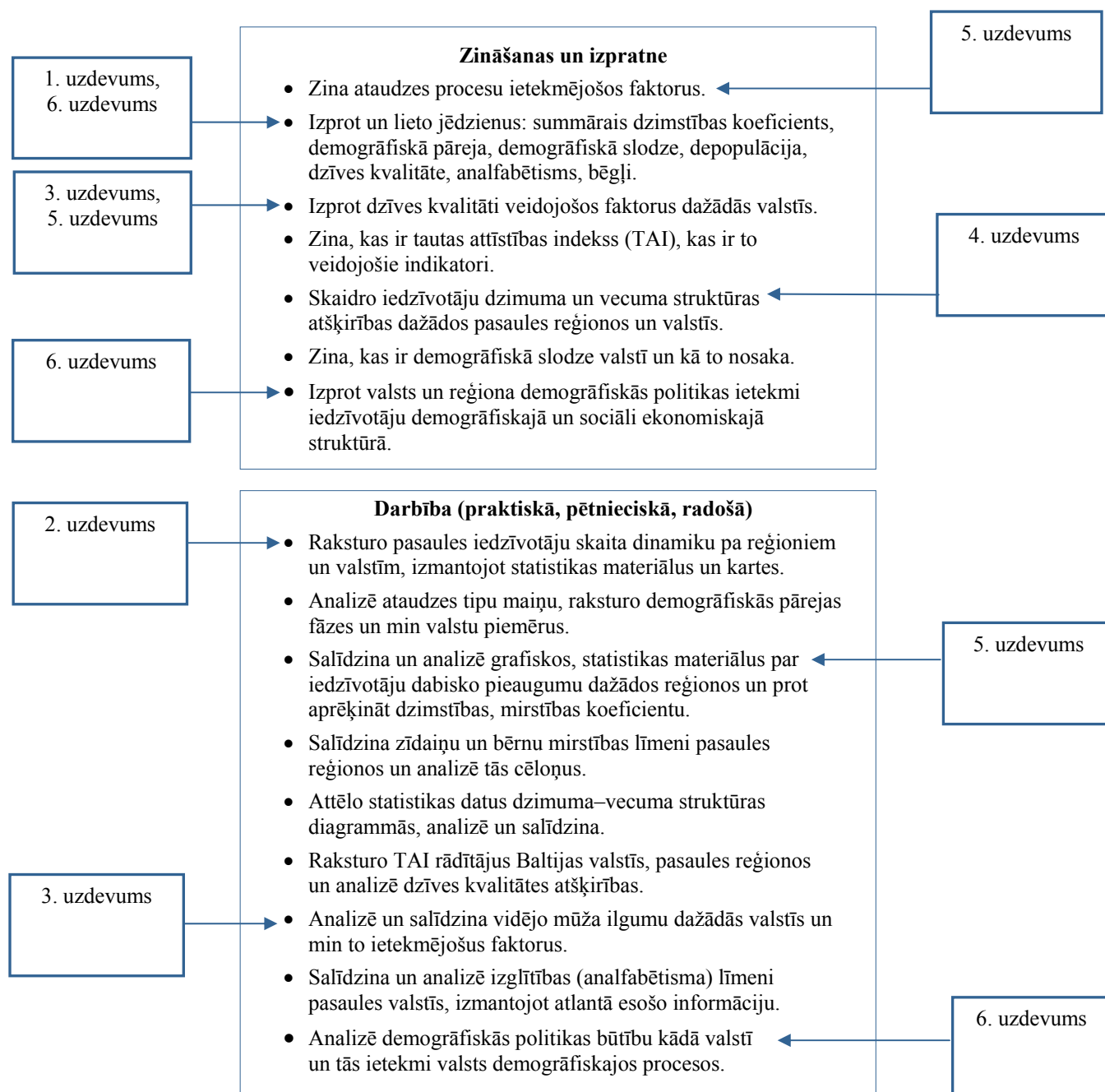
Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – noteikt skolēna zināšanas, izpratni, prasmes temata "Demogrāfiskie procesi, iedzīvotāju demogrāfiskā un sociālā struktūra" apguves noslēgumā.

Darbam nepieciešamais materiāls – pasaules ģeogrāfijas atlants.

Sasaiste ar mācību priekšmeta programmas paraugu:

Vērtēšanas kritēriji

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Zina katru jēdziena/termina skaidrojumu. Par katru – 1 punkts.	6	I
2.	Zina Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas pieņemšanas gadu – 1 punkts.	4	I
	Uzraksta pēc iedzīvotāju skaita pasaulē lielākās valsts nosaukumu – 1 punkts.		
	Uzraksta Amerikas pirmiedzīvotāju nosaukumu – 1 punkts.		
	Uzraksta sāmu apdzīvotās teritorijas nosaukumu – 1 punkts.		
3.	Saskata tabulā gan lielāko, gan mazāko vidējā mūža ilgumu un ieraksta atbilstoši valstu nosaukumus. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.	5	II
	Saskata un ieraksta datus par Latvijas iedzīvotājiem – 1 punkts.		
	Uzraksta divus apstākļus, kas ietekmē cilvēka vidējo mūža ilgumu. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		
4.	Saskata un nosaka, kurā no diagrammām attēlo lielāku iedzīvotāju skaitu – 1 punkts.	6	I
	Saskata un nosaka, kurā no diagrammām attēloti draudi iedzīvotāju depopulācijai – 1 punkts.		II
	Uzraksta par diagrammā attēloto situāciju 70–80 gadu vecumposmā – 1 punkts. Salīdzina ar B diagrammu – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		II, III
	Uzraksta par diagrammas attēloto situāciju darba spējas vecumā – 1 punkts. Salīdzina ar A diagrammu – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		II, III
5.	Uzraksta Latvijas divus demogrāfiskās krīzes cēloņus. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.	6	I
	Uzraksta divas iespējamās sekas. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		II
	Uzraksta divus pasākumus, kā uzlabot situāciju. Par katru – 1 punkts. Kopā – 2 punkti.		III
6.	Zina, kas ir bēgļi – 1 punkts.	3	I
	Uzraksta valstu nosaukumus, no kurām izceļo bēgļi, un paskaidro savu atbildi – 1 punkts.		II
	Uzraksta problēmas, kādas rodas valstīs, kurās ierodas bēgļi – 1 punkts.		II
Kopā		30	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–4	5–7	8–10	11–14	15–17	18–20	21–23	24–25	26–28	29–30

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Ģeogrāfija 10. klase

Temats "Demogrāfiskie procesi, iedzīvotāju demogrāfiskā un sociālā struktūra".
Temata nobeiguma darbs.

Pildot uzdevumus, izmanto kartes un pasaules ģeogrāfijas atlanta informāciju!

1. uzdevums (6 punkti)

Izlasi jēdzienus un to skaidrojumus! Atrodi jēdziena skaidrojumu un ieraksti atbilžu tabulā jēdzienam atbilstošu skaidrojuma ciparu! Uzmanību! Jēdzienu skaidrojumu ir vairāk.

A – Demogrāfiskā politika B – Demogrāfija C – Rasisms D – Dabiskais pieaugums E – Demogrāfiskais sprādziens F – Depopulācija	1. Ideoloģija, kuras pamatā ir uzskati par dažādu cilvēku nevienlīdzību atkarībā no ādas krāsas. 2. Valsts iedzīvotāju skaita absolūta samazināšanās. 3. Zinātne par iedzīvotāju skaitu, sastāvu, to izmaiņu cēloņiem. 4. Iedzīvotāju skaita izmaiņas dzimstības un mirstības rezultātā. 5. Sociāli ekonomisku pasākumu sistēma, lai panāktu vēlamu demogrāfisko procesu attīstības tendenci. 6. Strauja dzimstības un iedzīvotāju dabiskā pieauguma palielināšanās dažādu apstākļu dēļ. 7. Pamatiedzīvotāju izsūtīšana un iebraucēju izraidīšana no valsts.

Atbilde

A –	B –	C –	D –	E –	F –
-----	-----	-----	-----	-----	-----

2. uzdevums (4 punkti)

Papildini katru teikumu, ierakstot atbilstošus vārdus, skaitļus vai ģeogrāfiskos nosaukumus!

- a) Vispārējā cilvēktiesību deklarācija ANO Ģenerālajā asamblejā tika pieņemta _____ gadā.
- b) Lielākā valsts pēc iedzīvotāju skaita ir _____.
- c) Amerikas pirmiedzīvotāji ir _____.
- d) Sāmi ir minoritāte, kas galvenokārt dzīvo _____.

3. uzdevums (5 punkti)

Apskati tabulā doto informāciju!

Vidējā mūža ilguma (gadi) prognoze 2005. gadā dzimušiem pasaules valstīs.

Valstis \ Dzimums	Japāna	Šveice	Zviedrija	ASV	Dānija	Lietuva	Igaunija	Krievija	Latvija
Sievietes	83	82	82	80	78	76	75	72	77,4
Vīrieši	77	76	77	73	73	66	64	61	65,6

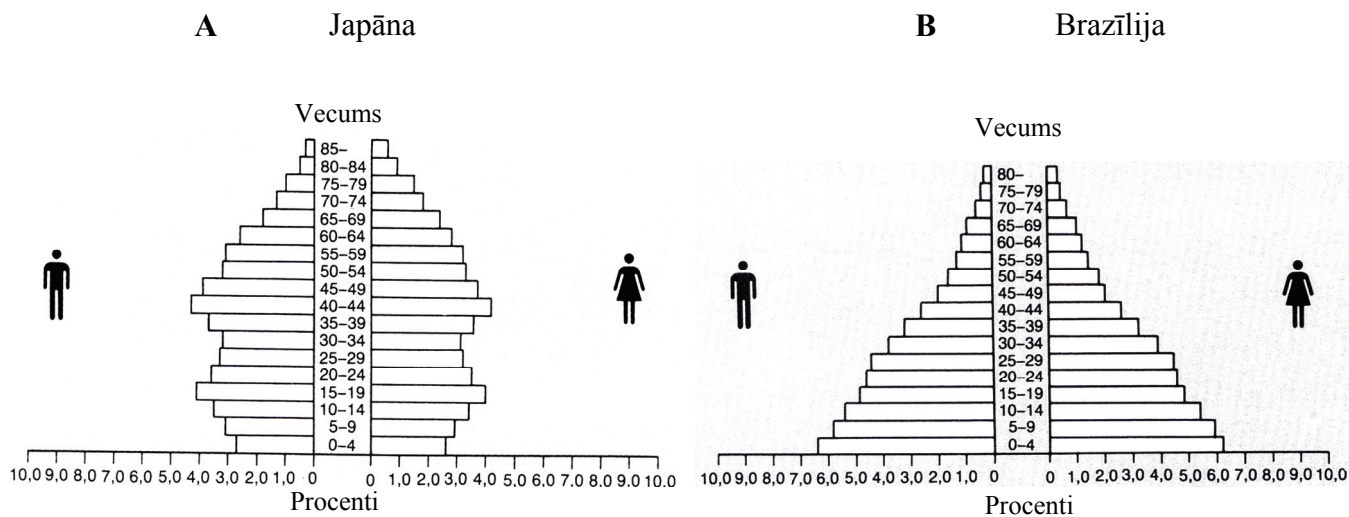
(Pēc ANO statistikas.)

Ieraksti atbildes!

- a) Lielākais vidējā mūža ilgums _____ (valsts).
- b) Mazākais vidējā mūža ilgums _____ (valsts).
- c) Kāda ir vidējā mūža ilguma prognoze Latvijā? Sievietēm _____. Vīriešiem _____.
- d) Uzraksti, kādi divi apstākļi ietekmē cilvēka vidējo mūža ilgumu!

4. uzdevums (6 punkti)

Apskati attēlā Japānas un Brazīlijas iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūras diagrammas un atbildi uz jautājumiem!

a) Kura diagramma parāda salīdzinoši lielāku kopējo iedzīvotāju skaitu?

---

b) Kura diagramma parāda to, ka valstī draud iedzīvotāju depopulācija?

---

c) Uzraksti par A diagrammā attēloto situāciju 70–80 gadu vecumposmā! Salīdzini ar B diagrammu!

---

d) Uzraksti par B diagrammā attēloto situāciju darba spējas vecumā! Salīdzini ar A diagrammu!

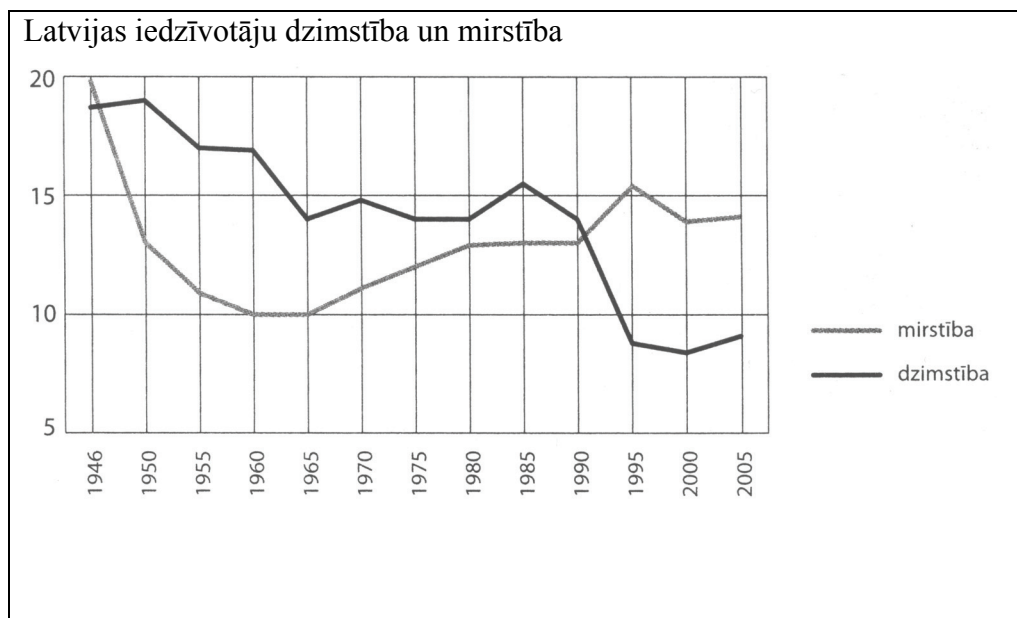

---

5. uzdevums (6 punkti)

Iepazīsties ar informācijas avotiem! Atklāj demogrāfiskās krīzes cēloņus un prognozē iespējamās sekas un veicinošus apstākļus situācijas uzlabošanai tuvāko 20 gadu laikā!

Informācijas avots A

Informācijas avots B

Latvijas Zinātņu akadēmijā akadēmiķa P. Zvidriņa vadībā tika veikts pētījums par Latvijas demogrāfisko situāciju. Zinātnieki secinājuši, ka Latvija ir dziļā demogrāfiskā krīzē.

a) Uzraksti divus Latvijas demogrāfiskās krīzes cēloņus!

Svešvaloda (angļu valoda) 12. klase (1. svešvaloda)

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40–45 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt mācīto leksikas vienību apguvi un prasmi tās izmantot savā tekstā, pārbaudīt lasītā teksta izpratni un šādas valodas lietojuma apakštēmas – *phrasal verbs* ar vārdu "get", vārdu darināšanas un kontekstam (dotajam teikumam) atbilstošu gramatisko formu veidošanas prasmi.

Pārbaudes darbs veidots, izmantojot mācību grāmatas "First Certificate Star" 18. nodaļu.

Vērtēšana

Mācību priekšmeta programmas parauga prasības daļa, kas attiecas uz doto uzdevumu, norādīta slīprakstā.

Uzd.	Vērtēšana	Punkti	Izziņas līmenis	Mācību priekšmeta standarta prasība	Mācību priekšmeta programmas parauga prasība
1.	1 punkts par katru pareizi pārtulkotu vārdu.	40	Zināšanas – I līmenis.	7.9.	<i>Valodas pamatvienību pārzināšana.</i>
2.	5 punkti par katru pareizi pārtulkotu teksta rindu (punktu skaits tiek samazināts, ja tulkojumā kļūdas).	25	Zināšanas, prasmes un radošā darbība – I, II un III līmenis.	7.1., 7.10., 7.12.	<i>Valodas līdzekļu izvēle un izmantošana atkarībā no ziņojuma jomas, reģistra un situācijas; sadzīvīsku, laikrakstu, populārzinātnisku, formālu tekstu interpretācija un veidošana.</i> <i>No mutiskiem un rakstiskiem tekstiem iegūtās informācijas apmaiņa un nodošana; tās nozīmīguma vērtēšana; izvērstu ziņojumu sastādīšana mutvārdos un rakstveidā un apmainīšanās ar šiem ziņojumiem.</i> <i>Pamata un detalizētas informācijas izpratne un interpretācija dažādu veidu mutvārdu un rakstveida tekstos – gan tādos, kuros šī informācija ir pausta ar diezgan lielu precizitāti, gan tādos, kuri ir sarežģīti pēc formas un satura.</i> <i>Literāru tekstu kā komunikatīvu situāciju lasīšana; literāra teksta kā nacionālās kultūras atspoguļojuma uztvere; literāra teksta lasīšanas un tā tēlu sistēmas izpratnes stratēģijas. Valodas līdzekļu tēlaina un radoša uztvere.</i>
3.	1 punkts par teikuma saturam pareizi izvēlētu frāzi + 1 punkts par šīs frāzes pārveidošanu teikuma saturam atbilstošā gramatiskā formā.	14 (7 + 7)	Zināšanas un prasmes – I un II līmenis.	7.1., 7.9.	<i>Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.</i>
4.	1 punkts par teikuma saturam pareizi izvēlētu vārdu + 1 punkts par šī vārda pārveidošanu teikuma saturam atbilstošā gramatiskā formā.	12 (6 + 6)	Zināšanas un prasmes – I un II līmenis.	7.1., 7.9.	<i>Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.</i>

Uzd.	Vērtēšana	Punkti	Izziņas līmenis	Mācību priekšmeta standarta prasība	Mācību priekšmeta programmas parauga prasība
5.	1 punkts par pareizi izvēlētu īpašības vārdu, kas var aizstāt kādu teikuma daļu, + 1 punkts par šī teikuma pārveidošanu, ievērojot gramatikas prasības, un 1 punkts par izteiktās domas pilnīgu saglabāšanu.	21 (7 + 7 + 7)	Zināšanas un prasmes – I un II līmenis (+ III līmenis).	7.1., 7.9.	<i>Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.</i>
6.	1 punkts par teikuma saturam pareizi izvēlētu vārdu + 1 punkts par šī vārda pārveidošanu teikuma saturam atbilstošā gramatiskā formā.	20 (10 + 10)	Zināšanas un prasmes – I un II līmenis.	7.1., 7.9.	<i>Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.</i>
7.	1 punkts par katra dotā vārda loģisku iesaistīšanu tekstā + 1 punkts par gramatiski pareizu formu + 10 punkti par teksta saturu + 10 punkti par teksta secīgu/plānveidīgu uzbūvi.	40 (10 + 10 + 10 + 10)	Zināšanas, prasmes, radošā darbība – I, II un III līmenis.	7.8., 7.9., 7.12.	<i>Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos par komunikatīvām tēmām, ievērojot literārās valodas normas.</i> <i>Valodas līdzekļu izvēle un izmantošana atkarībā no ziņojuma jomas, reģistra un situācijas; sadzīvīsku, laikrakstu, populārzinātnisku, formālu tekstu interpretācija un veidošana.</i>

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–30	31–54	55–77	78–96	97–115	116–130	131–142	143–154	155–164	165–172

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Svešvaloda (angļu valoda) 12. klase (1. svešvaloda)

Temata nobeiguma darbs.

Pārbaudes darbs veidots, izmantojot mācību grāmatas "First Certificate Star" 18. nodaļu.

TEST UNIT 18

1. Translate into English (40 points):

formas apģērbs, vienveidīgs	praktisks, pašu rokām veicams
mērķis	piezemēšanās
mācekļi	dabas ainava
upuris	skatuve, pakāpe, posms, uzvest
pilota kabīne	augšne
austiņas	saplēsts, skrandains
iekārta, ierīce	komplektēt sastāvu
briedis	slaktiņš, nonāvēšana
noteikt, paskaidrot	virsmā
apkalpe, komanda, brigāde	ievērojams
izdzīvot, pārciest	šautene
atbilstošs, derīgs	ainava, dekorācijas
uguns, degt, šaut	pavadonis
izbraukt no valsts	sāpes, sāpēt
aprīkojums, iekārtas	murgs
pētīšana	ārējās aprises, forma
pētniecisks	braukt pa jūru, burāt, bura
apgādāt, mēbelēt	transporta līdzeklis
cieta galvassega	sacīkste, skrējiens
rūpniecisks	aplis, riņķot

2. Translate into Latvian (25 points):

Other visits to the Moon followed. The last time was on 15 December 1972 and it was, as President Nixon had predicted, to be "the last time in this century that men will walk on the Moon". On the twentieth anniversary of the *Apollo 11* mission, President Bush, imitating Kennedy, announced grandly that the USA should aim to send a man to Mars before the year 2029. Experts, however, brought him down to earth saying the President had "good intentions but they are unrealistic".

---

3. **Insert** *get along, get by, get across, get round, get away* **in the appropriate form** (14 points):

News about famous people _____ faster than anything else.

I cannot _____ this mathematical problem _____.

Will you _____ receiving such a small salary?

She is always _____ the problems she meets in her way.

Do you think we could _____ him in some way or other?

He _____ with all of his colleagues very well.

She _____ earlier than others yesterday.

4. **Insert** *descend, decrease, reduce* **in the appropriate form** (12 points):

He _____ speed – they were in town area.

The plane _____ slowly through the clouds when I noticed the sunrise.

We did not expect such a great _____ in prices.

The _____ in the number of exported goods was insignificant.

They have _____ their output a bit.

Can I _____ using this ladder?

5. **Rewrite the sentences using an adjective learnt in Unit 18** (21 points):

I cannot eat the soup you have made.

The sunset on the sea was extremely beautiful.

This water smells. I don't think it is possible to use it.

The way she treated me was so rude. It is not a case when you could make up again.

Cancer is still a very dangerous illness, and the doctors are not able to help.

The story she told us seemed not realistic.

Svešvaloda (vācu valoda) 12. klase (2. svešvaloda)

Temats "Skola".

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40–45 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – rakstīšanas prasmes pārbaude (prasme aprakstīt diagrammā doto informāciju, izmantojot šai tematā apgūto leksiku).

Sasaiste ar mācību priekšmeta standarta un programmas parauga prasībām un izziņas līmeņiem (mācību priekšmeta programmas parauga prasības daļa, kas attiecas uz doto uzdevumu, norādīta slīprakstā):

Izziņas līmenis	Mācību priekšmeta standarta prasība	Mācību priekšmeta programmas parauga prasība
I, II, III	7.1., 7.2., 7.3., 7.6., 7.7., 7.8., 7.9., 7.11., 7.12.	<i>Valodas līdzekļu izvēle un izmantošana atkarībā no ziņojuma jomas. Reģistra un situācijas; sadzīvisku, laikrakstu, populārzinātnisku, formālu tekstu interpretācija un veidošana. No mutiskiem un rakstiskiem tekstiem gūtās informācijas apmaiņa un nodošana; tās nozīmīguma vērtēšana; izvērstu ziņojumu sastādīšana mutvārdos un rakstveidā un apmainīšanās ar šiem ziņojumiem. Valodas pamatvienību pārzināšana un to lietošana mutvārdu un rakstveida tekstos, ievērojot literārās valodas normas.</i>
I, II, III	8.1., 8.2., 8.6., 8.8.	<i>Dažādu informācijas avotu izmantošana apgūstamajā valodā; iegūtās informācijas izmantošana citās darbības jomās, risinot komunikatīvus uzdevumus.</i>

Vērtēšana

Punkte	Inhalt	Ausdruck	Grammatische Korrektheit	Textorganisation	Rechtschreibung
4	themenbezogen, völlig angemessen, gründliche und kreative Gedankenführung, überzeugende Argumente	umfangreicher und dem Thema völlig angemessener Wortschatz	keine oder vereinzelte Fehler	klarer, übersichtlicher Text, gute Satzverknüpfung, verschiedene Satzstrukturen	keine oder vereinzelt Fehler
3	klare Gedankenführung, Zusammenhänge im Wesentlichen erfasst	weniger vielfältiger und durchgehend angemessener Wortschatz	einige Fehler, die das Verständnis nicht beeinträchtigen	angemessener Textaufbau, gute Satzstrukturen, einzelne Satzverknüpfungsfehler	einige Fehler

Punkte	Inhalt	Ausdruck	Grammatische Korrektheit	Textorganisation	Rechtschreibung
2	der Inhalt ist in Ansätzen erfasst und weist logische Brüche auf	einfacher Wortschatz, an mehreren Stellen falsche Wortwahl, die das Verständnis nicht wesentlich beeinträchtigt	eine Reihe von Fehlern, die das Verständnis an einigen Stellen beeinträchtigen	an mehreren Stellen unverknüpfte Sätze, die das Verständnis noch nicht beeinträchtigen, einfache Satzstrukturen	mehrere Fehler
1	knappe Darstellung ohne Tiefgang, erhebliche logische Fehler	sehr einfacher Wortschatz, falsche Wortwahl, die das Verständnis wesentlich beeinträchtigen	häufige Fehler, die das Verständnis des Textes erschweren	unübersichtlicher Text, kaum Verknüpfung der Sätze	viele Fehler
0	entspricht nicht dem Thema, die Arbeit wird nicht weiter bewertet	unangemessener Wortschatz, der Text ist nicht verständlich	auf Grund der Häufung von Fehlern ist der Text fast nicht verständlich	keine logische Satzverknüpfung	durch viele Fehler ist der Text nicht verständlich

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–2	3–4	5–6	7–8	9–10	11–12	13–14	15–16	17–18	19–20

Vārds

Uzvārds

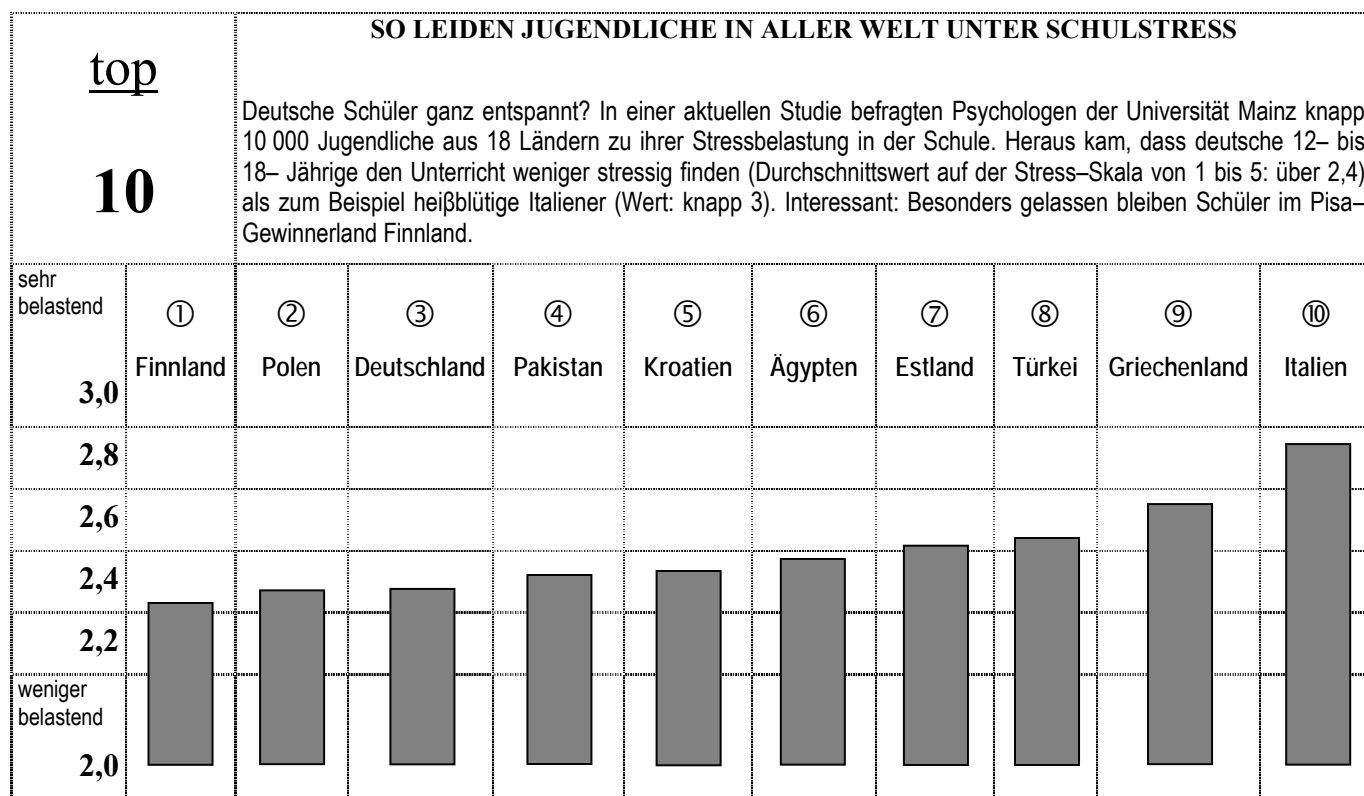
Klase

Datums

**Svešvaloda (vācu valoda)
12. klase (2. svešvaloda)**

Temats "Skola".
Temata nobeiguma darbs.

**Leiden Jugendliche unter Schulstress?
Begründen Sie Ihre Meinung!**
(Wortzahl 200–250)

Mūzika

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.

Mācību gada nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 80 minūtes (divas mācību stundas).

Pārbaudes darba mērķis – novērtēt skolēna zināšanas, prasmes un praktiskās darbošanās pieredzi mūzikā atbilstoši mācību priekšmeta standarta prasībām.

Pārbaudes darba uzbūve:

1. daļa – rakstiska;
2. daļa – praktiska.

Pārbaudes darbā izmantotos mūzikas piemērus izvēlas skolotājs.

Pārbaudes darba sasaiste ar mācību priekšmeta standarta prasībām:

- izprot autora, izpildītāja un klausītāja mainīgās attiecības dažādos laikmetos un mūzikas veidos;
- analizē mūzikas izteiksmes līdzekļus;
- zina un lieto ar mūzikas izteiksmes līdzekļiem saistītos nozīmīgākos jēdzienus un terminus;
- raksturo mūzikā uztverto;
- attīsta muzicēšanas prasmes;
- daudzveidīgi izmanto savu radošās darbības pieredzi;
- pilnveido muzikālās spējas.

1. daļa

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Zina galvenos mūzikas izteiksmes līdzekļus, nozīmīgākos jēdzienus un terminus – 1 punkts.	4	I
2.	Zina mūzikas vēstures stilistisko laikmetu raksturīgākās iezīmes – 1 punkts.	6	I
3.	Nosaka mūzikas žanru – 1 punkts.	3	II
4.	Saklausā mūzikas tempu – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.	6	II
	Nosaka taktsmēru mūzikas piemēriem – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.		
5.	Uzraksta tautasdziesmas nosaukumu – 1 punkts.	2	I
6.	Nosaka skaņdarba nosaukumu – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.	6	II
	Nosaka izpildītāju sastāvu skaņdarba fragmentam – 1 punkts. Kopā – 3 punkti.		

2. daļa

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
7.	<p>Par pareizi uzrakstītu, bet neprecīzi izpildītu ritma vingrinājumu – 1 punkts.</p> <p>Par daļēji pareizi uzrakstītu, bet ritmiski pareizi (8 taktis) izpildītu ritma vingrinājumu – 2 punkti.</p> <p>Par pareizi uzrakstītu, bet daļēji ritmiski precīzi izpildītu ritma vingrinājumu – 2 punkti.</p> <p>Par pareizi uzrakstītu un precīzi ritmiski izpildītu ritma vingrinājumu – 3 punkti.</p>	3	II
8.	<p>Par daļēju iesaistīšanos grupas muzicēšanā – 1 punkts.</p> <p>Par aktīvu iesaistīšanos kopīgā pavadījuma spēlēšanā, bet nedziedot – 2 punkti.</p> <p>Par radošu muzicēšanu, vienlaicīgi dziedot un spēlējot ritma ostinato – 3 punkti.</p>	3	III
9.	<p>Zina dziesmai vārdus, mēģina nodziedāt – 1 punkts.</p> <p>Zina dziesmai vārdus, melodija nedaudz neprecīza – 2 punkti.</p> <p>Zina precīzi dziesmai melodiju, bet neprecizitātes ir dziesmas tekstā – 2 punkti.</p> <p>Dzied dziesmu ritmiski precīzi, ar pareiziem vārdiem un intonatīvi precīzu melodiju – 3 punkti.</p>	3	I II III
Kopā		36	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–4	5–7	8–10	11–13	14–17	18–21	22–25	26–30	31–33	34–36

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Mūzika

Vidusskolas klase, kurā apgūst šo mācību priekšmetu.
Mācību gada nobeiguma darbs.

1. daļa

1. uzdevums (4 punkti)

Paskaidro jēdzienus!

Jēdziens	Paskaidrojums
Polifonija	
Tembrs	
Rezonanse	
Kantāte	

2. uzdevums (6 punkti)

Savieno atbilstošos!

Antīkās Grieķijas un Senās Romas māksla	Madrigāls, lauta, Orlando di Lasso
Agro viduslaiku baznīcas māksla	Gregoriskie dziedājumi, psalmi, nošu rakstības pilnveide (Gvido no Arecas)
Renesanse	K. Debisī, tembrāli izsmalcināts orķestra kolorīts, K. Manē "Iespaidis. Saullēkts"
Baroks	Solo dziesmu cikli, N. Paganīni, virtuozī atskaņotājmākslinieki
Klasicisms	Mūziķu līdzdalība olimpiskajās spēlēs, oda
Romantisms	J. S. Bahs, A. Vivaldi, G. F. Hendelis, menuets, klavesīns
	Vīnes klasiķi: J. Haidns, V. A. Mocarts, L. van Bēthovens

3. uzdevums (3 punkti)

Noklausies skaņdarbu un nosaki mūzikas žanru!

Mūzikas žanrs

4. uzdevums (6 punkti)

Saklausī un pieraksti mūzikas piemēra tempu, atzīmē ar krustiņu atbilstošo takstmēru!

Mūzikas temps	2/4 takstmērs	3/4 takstmērs

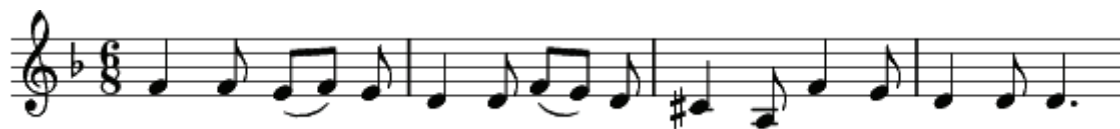
5. uzdevums (2 punkti)

Uzraksti tautasdziesmas nosaukumu!

a) _____

b) _____

6. uzdevums (6 punkti)

Noklausies skaņdarba fragmentu un nosaki skaņdarba nosaukumu un izpildītāju sastāvu!

Skaņdarba nosaukums	Izpildītāju sastāvs

2. daļa

7. uzdevums (3 punkti)

Pabeidz skolotāja piedāvāto ritma piemēru (kopā 8 taktis)! Ritmizē uzrakstīto!

8. uzdevums (3 punkti)

Uzstājieties ar priekšnesumu (grupā 3–5 skolēni), dziedot kādu popmūzikas melodiju un veidojot tai instrumentālu pavadījumu!

9. uzdevums (3 punkti)

Nodziedi vienu no apgūtajām latviešu vai kādas citas tautas tautasdziesmām!

Latvijas un pasaules vēsture 12. klase

Temats "Holokausts, citi genocīdi un noziegumi pret cilvēci Otrā pasaules kara laikā".

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēns prot raksturot, skaidrot un analizēt holokaustu, citus genocīdus un noziegumus pret cilvēci Otrā pasaules kara laikā un izteikt savu viedokli argumentēta pārsprieduma formā.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts, kas definēts mācību priekšmeta programmas paraugā, – prast raksturot, skaidrot un analizēt holokaustu, citus genocīdus un noziegumus pret cilvēci Otrā pasaules kara laikā.

Vērtēšana

Skolēns saņem "0" punktus, ja darbs nav rakstīts vai saturs neatbilst tematam, vai pareizrakstības kļūdas neļauj uztvert saturu, vai darbā ir komunistiskā un/vai nacistiskā totalitārisma propagandas pazīmes, pārkāpti tolerances principi.

Kritēriji	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
Struktūra	Saturs izklāstīts haotiski. Argumenti nojaušami.	Saturs izklāstīts secīgi, bet nav strukturēts. Ir tikai divi argumenti. Iztirzājumā argumenti nav strukturēti.	Saturs strukturēts daļēji, tekstam ir ievads, iztirzājums un secinājumi. Iztirzājumā argumenti ir strukturēti.	Saturs strukturēts, tekstam ir ievads, iztirzājums un secinājumi. Iztirzājumā trīs argumenti, tie ir strukturēti.
Pareizrakstība	Ir daudz pareizrakstības kļūdu, kas traucē uztvert teksta jēgu.	Ir neuzmanības, pārrakstīšanās un pareizrakstības kļūdas.	Ir dažas neuzmanības vai pārrakstīšanās kļūdas.	Ir ievēroti pareizrakstības likumi.
Ievads	Ievadā viedoklis ir nojaušams.	Ievadā viedoklis formulēts neprecīzi, pārsprieduma galvenie jautājumi nav formulēti.	Ievadā formulēts viedoklis, bet pārsprieduma galvenie jautājumi formulēti nepilnīgi.	Ievadā skaidri formulēts viedoklis un pārsprieduma galvenie jautājumi.
Iztirzājums	Argumenti daļēji atbilst viedoklim, daļēji pamato to, argumenti un to pamatojums formulēti neprecīzi un vispārīgi. Teksts izstrādāts pavirši. Argumentu pierādījumos kļūdas.	Argumenti daļēji atbilst viedoklim, daļēji pamato to, argumentu formulējumos un pamatojumā dažas neprecizitātes. Atsevišķas teksta daļas izstrādātas pavirši. Argumenti pierādīti daļēji.	Argumenti atbilst viedoklim, to pamato, bet argumentu formulējums ir neskaidrs. Tekstā vērojamas neprecizitātes. Katrs arguments ir pierādīts, to pierādījumā vērojamas neprecizitātes.	Argumenti pilnībā atbilst viedoklim un to pamato. Katrs arguments ir pierādīts un precīzs.

Kritēriji	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
Secinājumi	Secinājumi nav formulēti. Teksts nav pamatots ar argumentiem un daļēji atbilst ievadā izvirzītajam viedoklim.	Secinājumi daļēji ir saistīti ar tekstu, tie pamatojas uz emocijām. Ievadā izvirzītais viedoklis nav izskaidrots.	Secinājumi ir saistīti ar tekstu. Tiek dots vispārīgs apstiprinājums ievadā izvirzītajam viedoklim. Secinājumi formulēti neprecīzi.	Secinājumi pilnīgi ir saistīti ar tekstu. Tiek dots apstiprinājums ievadā izvirzītajam viedoklim. Secinājumi precīzi formulēti.
Vēstures procesa likumsakarības	Vēstures teorētiskās zināšanas ir nojaušamas.	Ir izpratne par vēstures procesa likumsakarībām kopumā. Vēstures norišu vērtējums pamatojas uz emocijām.	Ir izpratne par konkrētā vēstures procesa likumsakarībām. Vēstures norišu vērtējums pamatojas uz zināšanām.	Ir izpratne par vēstures procesa likumsakarībām kopumā. Vēstures norišu vērtējums pamatojas uz izpratni un zināšanām.
Fakti	Lietoti daži fakti, tie daļēji atbilst pārsaprieduma tēmai. Lietotie fakti viedokli pamato daļēji.	Lietoti daži fakti, tie atbilst pārsaprieduma tēmai. Faktu lietojumā ir kļūdas. Lietotie fakti viedokli pamato daļēji.	Lietoti fakti, tie ir atbilstoši pārsaprieduma tēmai, tie pamato viedokli. Vēstures faktus pārzina, bet ir neprecizitātes to lietošanā.	Lietoti fakti, tie ir precīzi, būtiski un atbilstoši pārsaprieduma tēmai, tie pamato viedokli.
Jēdzieni	Lietoti daži vēstures jēdzieni, tie daļēji atbilst pārsaprieduma tēmai. Ir kļūdas jēdzienlietošanā.	Lietoti daži precīzi vēstures jēdzieni. Ir neprecizitātes jēdzienlietošanā.	Pastāvīgi lietoti vēstures jēdzieni, ir neprecizitātes to lietošanā, taču teksta ievirzi tas būtiski neietekmē.	Pastāvīgi lietoti precīzi vēstures jēdzieni, to latviskojumi ir adekvāti.

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–4	5–7	8–10	11–14	15–18	19–21	22–24	25–27	28–30	31–32

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Latvijas un pasaules vēsture 12. klase

Temats "Holokausts, citi genocīdi un noziegumi pret cilvēci Otrā pasaules kara laikā".
Temata nobeiguma darbs.

Uzdevums

Rūpīgi izpēti attēlu! Uzraksti argumentētu pārspriedumu par to, kā, tavuprāt, attēlā redzamie notikumi ir savstarpēji saistīti ar to cēloņiem un sekām! Pamato savu viedokli, strukturē pārsprieduma saturu, izmanto atbilstošus vēstures faktus un lieto vēstures jēdzienus, uzraksti secinājumus! Pārsprieduma apjoms ir aptuveni 200 vārdu (A4 lapaspuse).

Bundesarchiv, Bild 101I-680-8285A-26
Foto: Faupel | Oktober 1944

(Pieejams: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3d/Bundesarchiv_Bild_101I-680-8285A-26%2C_Budapest%2C_Festnahme_von_Juden.jpg)

Uzmetumam

Fakti _____

_____

Jēdzieni _____

_____

Teksta plānojums (struktūra) _____

_____

_____

Mājsaimniecība 10. klase

Temats "Vizuālais tēls".

Temata nobeiguma darbs.

Darba izpildes laiks – 40 minūtes.

Pārbaudes darba mērķis – pārbaudīt, kā skolēni apguvuši prasmi veidot cilvēka vizuālo tēlu, plānot garderobi, izvēlēties situācijai atbilstošu uzvedību.

Darbam nepieciešamie materiāli – pildspalva, zīmulis, lineāls, krāsainie zīmuļi.

Sasaiste ar mācību priekšmeta programmas parauga prasībām:

	Kultūrvide laikā un telpā	Indivīds un sabiedrība	Darbība
1. uzdevums. Jēdzienu skaidrojums	Ir iepazinies ar tērpu attīstības vēsturi. Salīdzina un raksturo dažādus tērpu stilus. Izskaidro modes aktualitātes.	Izprot tērpa nozīmi individualitātes izteikšanai. <i>Apzinās apģērba lomu dažādu dzīves situāciju diferencēšanā un izjūtu paušanā.</i>	Novērtē personīgo vai iedomāto garderobi, izsaka priekšlikumus tās atjaunošanai. Novērtē sava ķermeņa īpatnības un iespējas auguma nepilnību slēpšanai. Saskaņo ģērbus atbilstoši izvēlētajam stilam, ķermeņa īpatnībām, salīdzina iespējamās izmaksas.
2. un 4. uzdevums. Tērpu stili	Izprot garderobes komplektēšanas principus. Apraksta iespējas izmantot dažādas tehnoloģijas apģērba un/vai aksesuāru papildināšanā.	<i>Interesējas par etiķeti, apzinās pieklājīgas izturēšanās nozīmi cilvēku savstarpējo attiecību veidošanā.</i>	Izmantojot stilistu ieteikumus, izstrādā konkrētus tērpu ansambļus dažādām situācijām. Veido kolāžas, zīmējumus un skices. Ir ieinteresēts projektu izstrādē un realizēšanā.
3. uzdevums. Lietišķā etiķete	Izskaidro, kā vajadzētu rūpēties par garderobes uzturēšanu.		
4. un 5. uzdevums. Skices	Raksturo tērpa izvēli dažādām situācijām atbilstoši mūsdienīgām uzvedības normām.	Pamato mūsdienīgu uzvedības normu ievērošanas, stājas un apģērba saistību ar personību, tās fiziskā un garīgā paštēla un cilvēku savstarpējo attiecību veidošanu.	Iepazīstas ar informāciju dažādos avotos, publikācijās. Raksturo cilvēka personību pēc attēla redzamā ģērbšanās stila, vērtē tā saskaņotību ar lietīškās etiķetes normām.
5. uzdevums. Garderobes plānošana			
4. uzdevums. Tērpa izvēle			

Vērtēšana

Uzdevums	Vērtēšanas kritērijs	Punkti	Izziņas līmenis
1.	Zina konkrētus apģērbzinību terminus. Izvēlas katram jēdzienam atbilstīgu skaidrojumu – 1 punkts.	8	I
2.	Zina tērpu stilu galvenās pazīmes. Par katru atbilstīgi atzīmētu stilu – 1 punkts.	12	I
3.	Katram noteikumam uzraksta loģisku skaidrojumu – 1 punkts.	6	II
4.	Zina, uz kādiem sarīkojumiem dodas klasiskā stila apģērbā un brīvā stila apģērbā – 1 punkts.	6	I
	Zīmē vienam jaunietim atbilstoša stila tērpa skici – 1 punkts. Zīmē noteiktā laukumā – 1 punkts. Zīmē vienā krāsā – 1 punkts. Prot zīmēt pārskatāmu tērpa silueta skici – 1 punkts. Zīmē atsevišķas tērpa detaļas – 1 punkts.		II
5.	Izplānota garderobe: <ul style="list-style-type: none"> • nodarbībām skolā: apģērbs – 1 punkts, apavi – 1 punkts, aksesuāri – 1 punkts, matu sakārtojums – 1 punkts. Kopā – 4 punkti; • teātrim, koncertam: apģērbs – 1 punkts, apavi – 1 punkts, aksesuāri – 1 punkts, matu sakārtojums – 1 punkts. Kopā – 4 punkti; • brīvā laika aktivitātēm: apģērbs – 1 punkts, apavi – 1 punkts, aksesuāri – 1 punkts, matu sakārtojums – 1 punkts. Kopā – 4 punkti. 	21	II
	Zīmē sev vienu no iedomātajiem tērpiem kādam konkrētam notikumam – 1 punkts. Izkārto zīmējumu noteiktā laukumā – 1 punkts. Zīmē vienotā stilā apģērbu, apavus, aksesuārus, matu sakārtojumu – 4 punkti. Iezīmē tērpa detaļas – 1 punkts. Zīmē vismaz trijās krāsās – 1 punkts. Zīmē, lietojot tekstūras – 1 punkts.		III
Kopā		53	

Iespējamā vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–4	5–9	10–15	16–20	21–26	27–32	33–38	39–44	45–49	50–53

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

Mājsaimniecība 10. klase

Temats "Vizuālais tēls".
Temata nobeiguma darbs.

1. uzdevums (8 punkti)

Izlasi jēdzienus un jēdzienu skaidrojumus! Izvēlies jēdzienam atbilstošo skaidrojumu! Tabulā ieraksti burtu, kas apzīmē šo skaidrojumu! Uzmanību! Skaidrojumu ir vairāk nekā jēdzienu.

Jēdziens

Jēdziena skaidrojums

1 Ģērbs	A Tērpam raksturīgo atšķirīgo māksliniecisko iezīmju kopums
2 Apģērbs	B Visi viena cilvēka ģērbi
3 Garderobe	C Auduma virsmas apdares vai uzbūves īpatnību kopums
4 Tērpa stils	D Ģērbu kopums
5 Mode	E Ģērba kopformas priekšstatījums vai grafiskais attēlojums ēnas veidā
6 Mākslinieciskā modelēšana	F Ģērba virsmas konstruktīvā detalizējuma veids
7 Ģērba modelis	G Viens apģērba priekšmets vai priekšmetu pāris, kas balstās uz kādas cilvēka ķermeņa daļas vai to aptver
8 Siluets	H Ģērba paraugs zīmējuma, fotogrāfijas vai gatava ģērba veidā
	I Īslaicīgi dominējoša gaume noteiktā laikposmā un vidē
	J Jauna modeļa mākslinieciskā tēla veidošanas process

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

2. uzdevums (12 punkti)

Izlasi tabulā ģērbu un aksesuāru nosaukumus!

Aizpildi tabulu, atzīmējot ar krustiņu, kuram tērpu stilam atbilst minētie ģērbi un aksesuāri!

Ģērbi, aksesuāri	Klasiskais stils	Romantiskais stils	Sportiskais stils	Folkloras stils
Vītais gredzens				
T kreklis				
Ar pērlītēm izšūta somiņa				

Ģērbi, aksesuāri	Klasiskais stils	Romantiskais stils	Sportiskais stils	Folkloras stils
Džinsu bikses				
Krokoti linu auduma svārki				
Rakstaina zīda auduma kleita				
Žakete				
Batikota dabīgā zīda šalle				
Pletkrekls				
Rakstaina austa josta				
Taisni svārki				
Žokejcepure				

3. uzdevums (6 punkti)

Iveta Ķestere grāmatā "Lietišķā etiķete" raksta:

"Izvēlēties atbilstošu uzvedību jebkurā situācijā palīdz etiķetes mērķa apzināšanās un ievērošana: rīkoties tā, lai citiem cilvēkiem mūsu sabiedrībā būtu patīkami."

Komentē tabulā dotās situācijas!

Noteikumi apģērbam lietišķā vidē	Skaidrojums
Uzkrītošs, visiem redzams slavens zīmols vai dizainera vārds neliecina par valkātāja labu gaumi.	
Lietišķā vidē nav pieņemts valkāt apģērbus ar lieliem zīmējumiem un uzrakstiem.	
Baltas zeķes nēsā tikai pie sporta apaviem.	
Slavenu dizaineru darbu viltojumus nenēsā.	
Ikdienā nav pieņemts apģērbam un aksesuāriem izvēlēties mirdzošus un caurspīdīgus audumus.	
Svarīgs nav apģērba un aksesuāru daudzums, bet to kvalitāte.	

4. uzdevums (6 punkti)

Aplūko attēlu un salīdzini attēloto jauniešu tērpu stilu!

a) Palīdzi jauniešiem izvēlēties, kurp doties sestdienas vakarā, lai vismaz vienam no viņiem nebūtu jāmaina tērps! _____

b) Dotajā laukumā uzzīmē atbilstoši pasākumam maiņas tērpa skici vienam no jauniešiem! Zīmējumu veic vienā krāsā!

Skicei

5. uzdevums (21 punkts)

a) Izplāno savu iedomāto garderobi! Ieraksti savu izvēli tabulā!

	Nodarbībām skolā	Teātrim, koncertam vai citam sarīkojumam	Brīvā laika aktivitātēm
Apģērbs			
Apavi			
Aksesuāri			
Matu sakārtojums			

b) Izvēlies vienu no iedomātajiem tērpiem kādam konkrētam notikumam un izveido sev tērpa skici noteiktā laukumā! Izmanto vismaz trīs krāsas! Zīmē apavus, aksesuārus un matu sakārtojumu atbilstoši apģērba stilam! Tērpa skicē izmantot tekstūras.

Izvēlētais notikums _____

Tērpa skice

